Четвер, 27 червня 2002 року. № 115 (2866)

Голос України

ГАЗЕТА ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

цього дня

■ 1663 р. У Ніжині розпочалася так звана Чорна рада, на якій гетьманом Лівобережної України обрано І. Брюховецького. ■ 1863 р. Страчено Зигмунта Сераковського, керівника польського повстання в Росії 1863-64 рр. ■ 1922 р. У Харкові відкрито Книжкову палату України. ■ 1944 р. Розпочалася масова депортація з Криму болгар, вірмен та греків. ■ 1952 р. Не стало Миколи Стражеска, видатного терапевта. У 1936 р. заснував у Києві Інститут кардіології. ■ 1954 р. В Радянському Союзі стала до ладу перша в світі промислова атомна електростанція.

МИР ВАШОМУ ДОМУ! Сім'я ▼ 10, 15

О! ТБ Телебачення ▼ 11—14

Об'єктив ▼ 20

То був великий момент істини, єднання народу задля досягнення спільної мети

— Це той обруч, який повинен тримати націю, державу і суспільство, — так образно окреслив значення Основного Закону України Голова Верховної Ради Володимир Литвин під час зустрічі в редакції газети «Голос України» напередодні свята. — Тоді, в червні 1996 року, спираючись на підвалини всієї тисячолітньої історії, було створено документ, який відповідає загальновизнаним нормам і стандартам співжиття людей, дотримання прав і свобод людини. Конституція — необхідний атрибут держави, один з визначальних документів держави.

Я хотів би, щоб у нас було таке ставлення до Конституції, як до Біблії, щоб людина могла поклястися на Конституції, і це засвідчило б найвищу повагу і найвищий авторитет Основного Закону країни. Проте виконується він, цілком очевидно, погано. Насамперед у частині гарантування прав та свобод людини і громадянина. Через те що ми не спромоглися прийняти цілу низку законів, завдяки яким працювала б Конституція. За різними оцінками, потрібно прийняти до сорока законів.

На мою думку, над усе нам потрібні стабільність, визначеність і передбачуваність у всьому. Категорично не поділяю ту позицію, щоб вносити зміни до Конституції заради змін. Це має бути виважений, якщо хочете — точковий підхід, який виходив би з об'єктивного, прискіпливого аналізу нашого розвитку від часу прийняття Конституції. Це мають бути найнеобхідніші зміни, доповнення чи уточнення. Для того, щоб не з'являлося спокуси переписувати закон під себе і щоб забезпечити поступальний розвиток нашої країни.

Сьогодні по-різному можна оцінювати конституційну ніч, але, думаю, за всім перебігом подій маємо бачити головне: то був великий момент істини, великий момент єднання парламенту, зрештою — єднання народу задля досягнення спільної мети. А це прийняття документа, за яким жила б і розвивалася наша держава.

Фото Олександра КЛИМЕНКА.

(Закінчення на 2-й стор.).

Якнайповніше використати потенціал Конституції України для поліпшення життя людей

Звернення з нагоди шостої річниці прийняття Конституції України

Дорогі співвітчизники!

28 червня 1996 року Верховна Рада України прийняла Конституцію України, що було, безперечно, видатною подією. З часом історична значимість Основного Закону виявляється із ще більшою очевидністю.

Це був переломний пункт утвердження нашої державності, політичних, економічних і соціальних перетворень: вони набули загальновизнаного, цілеспрямованого і незрушного, одне слово, конституційного характеру. Конституція стала гарантією незалежності України, законодавчою основою реформаторської розбудови держави, суспільним договором, що створює принципові засади для зміцнення стабільності в суспільстві і створення атмосфери морально-психологічної єдності народу.

(Закінчення на 2-й стор.).

Взаємодоповнити один одного

Президент України Леонід Кучма закликав держави—учасниці Організації Чорноморського економічного співробітництва до створення зони вільної торгівлі в рамках ОЧЕС. Як **повідомляє «Інтерфакс-Україна»**, виступаючи на конференції у Стамбулі, він заявив, що цей форум дає «унікальну можливість» детально обговорити всі аспекти економічної взаємодії. У тому числі забезпечення фінансування та кредитування регіональної торгівлі, проектів співробітництва. Зокрема, у сфері нафти і газу. У зв'язку з цим Президент України запросив країни Каспійсько-Чорноморського регіону взяти участь у міжнародному консорціумі для забезпечення ефективного функціонування нафтопроводу Одеса—Броди.

Фото Валерія СОЛОВЙОВА (УНІАН).

У НОМЕР

***

У минулому та нинішньому роках звільнено з посад за невиплату підлеглим зароблених коштів 32 керівників підприємств та організацій Вінниччини. Проти 16 посадовців-боржників порушено кримінальні справи. Протоколи ще на 211 неплатників розглядатимуть у судах.

Майже третина (27,5 відсотка) працівників, зайнятих в економіці, не принесли додому жодної копійки із зароблених у травні коштів. Частині з них не видають платні протягом шести місяців. Темпи погашення боргів з початку року становили менше трьох відсотків. А в десяти районах області заборгованість не зменшилася, а збільшилася. І це при тому, що середня зарплата на Вінниччині одна з найнижчих у державі — 242 гривні, **повідомляє наш власний кореспондент Віктор СКРИПНИК.**

***

Від 8 до 11 мільярдів кубічних метрів газу та понад 176 мільйонів доларів чистого прибутку може дати за 11 років експлуатації нове родовище блакитного палива, розташоване в північно-західній частині Чорноморського шельфа на глибині моря 43 метри і назване «Одеським». Для його освоєння потрібно, щоправда, близько 100 мільйонів доларів. Привернути увагу інвесторів до перспективного й доволі рентабельного (близько 19 відсотків) родовища намагався керівник АТ «Чорноморнафтогаз» Ігор Франчук у Брюсселі під час конференції, присвяченої розвиткові газового сектора України, **повідомляє наш власний кореспондент Георгій ВОРОТНЮК.**

Нацбанк ввів в обіг ювілейну монету «Місту Ромни — 1100 років»

Якнайповніше використати потенціал Конституції України для поліпшення життя людей

(Початок на 1-й стор.).

Конституція заклала підвалини для законодавчого розвитку головних конструкцій держави: структури і прерогатив законодавчої, виконавчої і судової гілок влади; інституції президентства; соціальних гарантій для населення з боку держави; місцевого самоврядування; державної грошової, банківської і фінансової системи; питань власності; політичної структуризації суспільства; виборчого законодавства і парламентаризму в Україні.

Прийняття Конституції дало імпульс активній законотворчій діяльності українського парламенту, перетворилося на стабілізуючий чинник у державі. Воно мало й велике значення для визнання України демократичною правовою державою і у всьому світі, і передусім у Європі.

Торкаючись обставин прийняття Конституції, «конституційної ночі», слід відзначити морально-політичний аспект. Народні депутати подарували нам тоді великий урок злагоди. У цю ніч писалася — з великої літери — Історія України.

На ділі доведено, що бажаний для суспільства результат, найбільша ефективність політичних дискусій і раціональні рішення досягаються тоді, коли українські політики працюють у режимі пошуку компромісу, хоч би як важко це давалося, коли вони для великої мети переступають через власні політичні та ідеологічні упередження і знаходять взаєморозуміння. І ми дякуємо народним депутатам за цей вияв мудрості і мужності, сподіваючись, що і надалі будемо єдині, коли йтиметься про долю України, нашого народу. Нам конче необхідна співпраця усіх гілок влади, політичних сил. Це підкреслив у Посланні до Верховної Ради Президент України Леонід Данилович Кучма.

Шість років від часу прийняття Конституції — це, в історичному вимірі, незначний відрізок часу. Проте в сучасному українському контексті кожен рік — своєрідна «спресована» історія.

Саме життя підтвердило цінність нашої Конституції. І сьогодні завдання державних органів, у тому числі й Верховної Ради України, полягає в тому, щоб якнайповніше використати правовий потенціал основоположного документа держави для утвердження реальної демократії, забезпечення прав і свобод людини і громадянина, для піднесення умов життя народу на рівень, гідний європейської держави.

Успіх в усіх наших справах прийде тоді, коли кожен громадянин України не тільки користуватиметься правами і свободами, а й належним чином виконуватиме свої обов'язки.

Володимир ЛИТВИН,
Голова Верховної Ради України.

То був великий момент істини...

(Початок на 1-й стор.).

Мету зустрічі з колективом редакції газети «Голос України» Голова Верховної Ради Володимир Литвин окреслив як крок до тісної співпраці. Таку позицію, зазначив він, мають і заступник Голови Верховної Ради Олександр Зінченко та голова Комітету з питань свободи слова та інформації Микола Томенко, присутні на зустрічі. Голова парламенту висловив переконання, що газета, зберігши все те, що є в ній доброго, має розвиватися далі, працювати на випередження. Ідеться про її тиражність, про можливість формування громадської думки стосовно роботи законодавчого органу, його кроків, роз'яснення законодавчого творення. Верховна Рада, зазначив Володимир Литвин, —це зріз суспільства.

Ми завершили складний процес організаційного становлення в парламенті, і, на мою думку, він спроможний кваліфіковано й консолідовано приймати законодавчі рішення. Конституційної більшості завжди можна досягти з питань, розв'язання яких потрібне Україні. Політичні пристрасті, внесені до сесійного залу, Володимир Литвин оцінив як наслідок складних виборчих перегонів.

У сесійному режимі Верховна Рада працюватиме ще два тижні, вже нині підготовлено майже 400 законодавчих проектів, треба розв'язати низку кадрових питань. Зокрема, це надання згоди на призначення Генерального прокурора України, гадаю, що найближчим часом Президент внесе подання до парламенту України; призначення двох суддів Конституційного Суду від парламенту, прийняття рішення щодо Національної ради з телебачення і радіомовлення. Нарешті нам потрібно визначитися стосовно головного редактора «Голосу України». І це питання я ставлю на перше місце.

Голова Верховної Ради України Володимир Литвин, заступник Голови Верховної Ради Олександр Зінченко, голова Комітету з питань свободи слова та інформації Микола Томенко окреслили своє бачення подальшого розвитку парламентського видання. Журналісти редакції порушували низку питань, пов'язаних із перешкодами до зростання тиражу газети, зокрема, невиконання Закону України «Про державну підтримку засобів масової інформації та соціальний захист журналістів».

Світлана ПИСАРЕНКО.

Фото Олександра КЛИМЕНКА.

Як виконується Конституція України та які зміни до Основного Закону пропонують внести ваші фракції? Відповісти на таке запитання наші кореспонденти попросили лідерів фракцій Верховної Ради

Права є — бракує гарантій

Петро СИМОНЕНКО, лідер фракції Компартії України:

— Поза сумнівом, Конституція будь-якої держави покликана виконувати свою визначальну роль — достатньою мірою відбивати життєві інтереси й водночас захищати права та свободи громадян. Тобто — на ділі гарантувати практичне забезпечення того, що в ній задекларовано. Це тим більш важливо для такого соціально розшарованого суспільства, як наше.

Насправді злом для України обернулося проголошений новою Конституцією поділ гілок влади. Бо в такий спосіб створено умови для розквіту корупції у державі. Що привнесло дуже небезпечну тенденцію для держави і народу України. А саме: вона не дає змоги в повному обсязі відстоювати національні інтереси, захищати економічну та політичну незалежність від сваволія окремих посадових «звєрхників». Таке сваволія є підґрунтям для авторитаризму та диктатури, водночас стає живильним середовищем для посилення реальної влади олігархічно-кланових «сімей» і соціального розшарування суспільства. Відтак Конституція, в кінцевому рахунку, не виконує свого головного призначення — бути гарантом прав і свобод усіх громадян, а її статті — бути нормами прямої дії, за якими кожний громадянин міг би в судовому порядку захистити свої законом визначені права.

Вже з огляду на це все нагальнішою стає потреба перегляду Конституції та внесення до неї істотних змін. Наша фракція розробила такі зміни, і вони зараз перебувають на розгляді Конституційного Суду. Зокрема, ми відстоюємо ідеологію парламентської республіки. Хоча, виходячи з умов так званого перехідного періоду, погоджуємося з тимчасовим існуванням парламентсько-президентської форми державного устрою. За одночасного посилення ролі парламенту, обмеження функцій Президента, законодавчого врегулювання підпорядкованості Кабміну Верховній Раді, проведення парламентських виборів на пропорційній основі, щоб надати можливість формувати органи влади від імені справжнього волевиявлення народу. Це також має бути консолідована відповідальність уряду і парламенту за прийняття та втілення законів у життя. В разі позитивної оцінки Конституційним Судом наших пропозицій ми вноситимемо їх на розгляд Верховної Ради у встановленому порядку.

У нас має бути одне ставлення: повага до Основного Закону

Сергій ТІГІПКО, координатор міжфракційного блоку «Єдина Україна»:

— Якщо говорити про ставлення до Конституції, то у людини, яка займається законодавчою діяльністю, може бути лише одне: повага до Основного Закону, який був прийнятий у стінах Верховної Ради і нині є легітимним.

Щодо змін, то вважаю, що це не якась догма, над якою ми не можемо працювати. Я не вважаю, що наше законодавство абсолютно досконале. І я впевнений, що ми можемо і повинні працювати над змінами до Конституції. Чого вони стосуватимуться? Я вважаю, насамперед треба збалансувати стосунки між Президентом, Верховною Радою і Кабінетом Міністрів. Найперше додаткові повноваження потрібні Президенту, але я впевнений, що потрібні додаткові повноваження, скажімо, щодо формування уряду, і Верховній Раді. Але в одному випадку — коли у парламенті буде сформована відповідальна більшість.

Тому я переконаний: ми маємо виходити на угоду з «Нашою Україною» і працювати над цими змінами. Після того, як ми їх підготуємо, показати Президентові і після цього починати переговори про внесення змін до Основного Закону.

Гадаю, нинішній склад Верховної Ради має доопрацювати усі зміни до Конституції, щоб зробити владу в Україні ефективнішою.

На завершення хочу сказати: ми повинні пишатися своєю країною. І коли говоритимемо про основні ознаки держави Україна, то насамперед називатимемо Конституцію, яка вона не була б сьогодні, щоб хто про неї не говорив. Ми усі повинні її виконувати, повинні жити за нормами, закладеними у ній.

Добре — не працює, погане — руйнує

Юлія ТИМОШЕНКО, лідер фракції «Блок Юлії Тимошенко»:

— Чинна Конституція заклала повний дисбаланс у систему поділу влад в Україні. Все, що є доброго в Конституції, — це декларації, які не працюють. А все погане — стосовно гармонійного поділу влад —працює, але руйнує Україну. Тому наша фракція переконана, що обов'язково потрібно вносити зміни й доповнення до Конституції. Але ми не підтримуємо внесення таких змін, які перетворюють Україну із президентсько-парламентської республіки на парламентську або парламентсько-президентську. Ми бачимо якість нашого парламенту, де в основному панують «гроші» та кланові інтереси. Бо що означає перевести президентсько-парламентську форму правління у парламентську? Сьогодні фактичного керівника виконавчої влади обирають усім народом. Громадяни можуть почути, що кандидат обіцяє, і знають, що у Президента достатньо, навіть з надлишком, повноважень для втілення власних обіцянок. Тож маємо прямий зв'язок між людьми і керівником виконавчої влади.

За умов парламентської республіки справжнього керівника виконавчої влади обиратимуть народні депутати. Тобто з'являться посередники між народом і керівником держави. Проте ми знаємо, що будь-які посередники завжди з'являються зі своїми власними інтересами. А досвід України свідчить, що часто ці інтереси не просто не дуже чисті, а доволі нечисті. Тому, віддавши парламенту право призначати єдиного і повноважного керівника виконавчої влади, ми по суті усунемо всю націю від його обрання. Цього не можна робити. Потрібно перерозподілити повноваження між гілками влади, забрати у Президента зайві повноваження, застосувавши чіткі і зрозумілі інструменти, поставити його під контроль суспільства. Бо сьогодні влада злилася з капіталом в антинародний конгломерат. Ми хочемо цей зв'язок розірвати. Тому наші пропозиції змін до Конституції передбачають розумне збалансування прав та обов'язків гілок влади, передбачають процедуру імпічменту для всіх недобросовісних виборчих осіб. Ми пропонуємо зробити парламентську опозицію повноцінним інститутом контролю суспільства над владою. Для цього в Конституції потрібно закріпити право опозиції формувати керівництво державними органами контролю за дотриманням законності і фінансової дисципліни, провідних комітетів парламенту, наглядових рад державного телебачення і радіо. Так само сьогодні дуже бракує інструментів для здійснення влади народом. Поки що це залишається конституційною декларацією. Ми хочемо, щоб це право було не декларативним, як це завжди робиться для народу, а чітким і робочим. Це втілити неважко. Треба тільки мати волю.

Олександр МОРОЗ: що далі від «червневої ночі», то більше в неї героїв

— Олександре Олександровичу, сьогодні чути багато нарікань на Конституцію. Критики стверджують: її приймали похапцем, тому і має вона стільки недоліків, які гальмують розвиток демократії. А як ви оцінюєте Основний Закон з відстані часу? Що було краще тієї пам'ятної червневої ночі шість років тому — іти на компроміс і приймати, можливо, не зовсім досконалий варіант чи «дотягувати» його до «голочки»?

— Коли кажуть, що Конституцію приймали за одну ніч, то це, м'яко кажучи, некоректно. А якщо відвертіше, то просто неправда. Бо насправді її дотягували, як ви кажете, до «голочки» шість років. Широко обговорювали пропоновані положення, було відхилено вже кілька варіантів, зокрема і той, який підготували в адміністрації Президента. До речі, це саме той варіант у зміненому вигляді пізніше протягували через так званий всенародний референдум.

Отже, шість років тому ми прийняли цілком нормальну, демократичну Конституцію, яка, до речі, одержала дуже високу оцінку Венеціанської комісії, фахівців з конституційного права — і наших, і зарубіжних. Нагадаю, що до початку пам'ятного безперервного засідання уже було проголосовано 47 статей Основного Закону. Нині нам намагаються втовкмачити думку

про недосконаліcть Конституції як про причину поганого життя людей. Ні, не в Конституції та законах справа, а у їх невиконанні. Сам Основний Закон — дуже добротний документ. Але, на жаль, він сьогодні більше нагадує протокол намірів, ніж діючий механізм. Він ще не став інструментом у захисті людини від держави, чи, точніше, чиновницької сваволі. Чому? Насамперед тому, що Конституцію найбільше порушує виконавча влада. Вона ці інструменти використовує для свого захисту, нехтуючи законодавство. Бо вона себе вважає законом, хоча насправді є швидше в законі.

Ось і виходить: в Основному Законі чітко прописано наші права і свободи, а на практиці їх немає. То я хочу запитати у критиків: це проблема Конституції чи системи життя?

— Напевне, це риторичне запитання...

— Погоджуюсь, треба змінювати систему життя, систему влади, щоб привести правовідносини в суспільстві у відповідність із нормами Конституції. А потім із внесенням змін до Основного Закону завершити цей процес.

— То зміни все-таки потрібні?

— Розумієте, Конституцію писано для розумних, законослухняних людей. А з'ясувалося, що в цій справі — великий дефіцит. Тому треба доходливіше пояснити, що треба саме так робити, а не інакше.

— Ви вважаєте, що вся проблема лише в тому, що ми маємо дуже гарний демократичний закон і невеселу практику: він рідко коли працює.

— Це один бік проблеми. Другий — саме суспільство ще не готове до демократії. Хоча вже є приклади, що подають надію. Зокрема, резонансна справа Сергія Салова, який з допомогою Конституції захистив свої права і виграв суд у держави. Є прецедент. Якщо інші люди зрозуміють, що можуть користатися механізмом Конституції для свого захисту, якщо тільки переконаються в цьому на практиці, ситуація зміниться. Люди не читають Конституцію, вони її не знають, вони нею не цікавляться. Це також величезна наша біда.

— Уже давно роздано титули і нагороди за участь в «упокоренні Конституції». Той став героєм конституційної ночі, той стимулятором процесу. Ви, тодішній Голова Верховної Ради, керували ситуацією і мали можливість спостерігати і за геройством, і за відвертим боягузтвом.

— Найбільшим своїм власним «геройством» вважаю таке досягнення: коли до складу спеціальної тимчасової конституційної комісії увійшли комуністи. Скільки мені довелося переламати інших думок з цього приводу — навіть важко тепер вам переповісти. Але мені це вдалося. Без комуністів можна було набрати 226 голосів, але 300 — тільки разом з ними. Входження комуністів до комісії і було початком прийняття Конституції. Це, здається, було 5 травня, і я тоді сам собі сказав: Конституцію буде прийнято.

А далі події розвивалися, якщо ви пам'ятаєте, дуже бурхливо. Дізнавшись про те, що указ про референдум уже підготовлено, я попросив аудієнції у Президента: «Навіщо на вітер викидати 50 трильйонів, ми конституційною більшістю схвалили півтора десятка статей, іде нормальний процес, референдум зайвий». «Добре, — запевнив Президент, — я повернуся з Варшави, і ми ще раз порадимося...» А 26 червня, пізно ввечері, на телеекрані він з'явився із заявою про референдум. На всенародне голосування виносився проект, відкинутий законодавцями ще 11 березня! Це був шок, насамперед для депутатів, які побігали на Банкову по пораду.

Згідно з планом блокування Верховної Ради події мали розгортатися так: після 16.00 27 червня кілька фракцій не реєструються, щоб не вдалося відкрити засідання... до вересня. Для зриву кворуму на 27 червня тодішній прем'єр Лазаренко терміново зібрав у Черкасах непланову нараду, куди запросив усіх депутатів з державної служби. Щоб розблокувати цю хитру схему, на вранішній нараді керівників фракцій і груп я запропонував провести роботу в режимі одного засідання, аби зекономити дві години. Насправді то був контрзахід на наміри не реєструватися після 16.00.

Сьогодні багато хто називає себе героєм конституційної ночі, але мені, та й не тільки мені, відомо, що більшість із цих «героїв» робили все, щоб Конституцію не було прийнято. На щастя, вони цей «подвиг» не довели до кінця. Чи, точніше, ми їм не дозволили. Пригадую й інші моменти. Принциповість, відповідальність і чесність перед народом і власним сумлінням тодішнього міністра юстиції Сергія Головатого, який доклав чимало сил, щоб Конституцію було прийнято. Віктор Мусіяка, який склав із себе повноваження представника Президента у парламенті. Це знакова подія для тих, хто брав участь у прийнятті Основного Закону. Але зрозуміло, що чим далі від 1996-го, тим більше в Конституції батьків. Героями стали навіть ті, кого на той час не було в залі. Але це речі суєтні. А є вічні, серед яких і Конституція.

— Які конкретно зміни до Основного Закону пропонує ваша фракція?

— У проекті, який ми зареєстрували, йдеться про порядок, процедуру і підстави формування більшості або коаліції, їх право на формування Кабінету Міністрів, підзвітність Кабінету Міністрів Верховній Раді. За Президентом пропонуємо залишити низку важливих функцій, але не таких, що дають змогу організувати авторитарне правління. Пропонуємо посилити права судової гілки влади. Все це в комплексі ще більше узгодить юридичну базу Конституції зі стандартами демократичного життя. На завершення нашої розмови я ще раз наголошу: Конституція 96-го року —це перша Конституція на теренах колишнього СРСР (хіба що за винятком країн Балтії), яку прийнято парламентом. Це дуже важлива річ, бо під час призначених референдумів ніколи не приймають демократичних законів.

Розмову вели Людмила КОХАНЕЦЬ, Сергій ЛАВРЕНЮК.

Зміни потрібні, але їх прийняти не вдасться

Леонід КРАВЧУК, лідер фракції СДПУ(о):

— Зрозуміло, Конституція не має вічного характеру. Вона приймається людьми, а відтак, може ними змінюватися. Тим більше нині, у перехідний час, коли динамізм перетворень дуже швидкий і врахувати усі проблеми і перспективу в Основному Законі — нелегко. Але ми стоїмо на тому, що Конституція є, і це дуже добре, це — стрижень, навколо якого будується зако-

нодавчий процес. Тобто ми виходимо з того, що її треба дотримуватися.

Що ж до змін, то фракція вважає: зміни поки що не потрібні, оскільки вони не на часі. Окрім того, реально змінити Конституцію сьогодні неможливо. Такий розклад політичних сил у парламенті, такі розбіжності у поглядах на державне будівництво, навіть на устрій, на все інше, що сподіватися на зміни Основного Закону — нереально. А ми — реалісти і переконані: раз такої можливості немає, бо ні Верховна Рада, ні суспільство не готові до цього кроку, то треба використовувати можливості, закладені у чинній Конституції.

Щодо нашого бачення змін в Основний Закон, то насамперед треба посилити роль уряду, треба все-таки визначитися щодо депутатської недоторканності. Я не за те, щоб зняти недоторканність. Я за те, щоб вона була визначена законом відповідно до Конституції. Бо те, що пропонується, загалом не вписується у ті проблеми, які, скажімо, є в суспільстві.

Ми вважаємо, що треба створити систему влади, визначити повноваження уряду, Верховної Ради, Президента. Тобто ще раз треба уважно подивитися на баланс повноважень, відносин, які склалися у суспільстві. Оскільки в Україні склалася цікава владна модель. Такого конституційного устрою, як в Україні і Росії, не існує. Це — щось нове. І, звичайно, потрібен час, щоб це проаналізувати, вивчити детально і внести такі пропозиції щодо змін, які дадуть можливість кожній гілці влади працювати з чітко визначеними повноваженнями. Треба врахувати увесь досвід — і наш, вітчизняний, і зарубіжний, — щоб не було проблем у функціонуванні влади. Якщо вони є, то тоді влада працює неефективно.

Реформи без зміни моделі влади неможливі

Віктор ЮЩЕНКО, лідер фракції «Наша Україна»:

— Конституція стала компромісним документом. І в історичну ніч ухвалення Основного Закону більшість політиків усвідомлювали, що вже найближчим часом Конституція потребуватиме змін.

Проте ми вважаємо хибним і штучним шлях до змін у Конституцію через імплементацію результатів квітневого референдуму 2000 року. «Наша Україна» має власне бачення конституційного процесу і стала єдиною політичною силою, яка публічно подала на розгляд суспільства концепцію системної реформи влади. Впевнений, Договір про

спільні дії у Верховній Раді четвертого скликання, ініційований нашою фракцією, дає єдино правильну відповідь на проблему реформування конституційної моделі. Важливо, що ідею угоди підтримали представники різних політичних сил, діаметрально протилежних ідеологічних спектрів. Це яскраве свідчення того, що політики розуміють неминучість реформи всієї вертикалі влади. На жаль, деякі політичні сили, в тому числі і сама влада, виявилися не готовими до такої масштабної перебудови, тому сьогодні ми знаходимося у переговорному процесі з усіма партіями, представленими у парламенті, стосовно підписання угоди.

«Наша Україна» вважає внесення змін до Конституції одним із перспективних стратегічних завдань. Ми усвідомлюємо: реформування економіки, соціального забезпечення не може відбуватися у відриві від оптимізації політичної системи. Для мене це —аксіома, економічні перетворення не можуть бути відірваними від політичної і соціальної реформи. Вони ефективні лише тоді, коли структурно пов'язані між собою. Коли я очолював уряд, то гостро відчув: провести економічні реформи без зміни моделі влади неможливо.

Сьогодні суть пропозицій «Нашої України» стосовно реформи політичної системи полягає в наступному: ми насамперед виступаємо за впровадження пропорційної системи виборів до Верховної Ради. Досвід післявиборчої ревізії результатів народного волевиявлення зайвий раз переконав нас у надзвичайній актуальності прийняття такої редакції закону про вибори. Це необхідна передумова для подальших конституційних змін. Березень 2002 року засвідчив, що суспільство наближається до політичної структуризації. Це надзвичайно важливий чинник, яким влада не має права нехтувати.

Наступний етап конституційної реформи — це законодавче закріплення норми про формування парламентської більшості силами, які здобули перемогу на виборах. Це в свою чергу дасть можливість внести до Конституції зміни про формування уряду парламентською більшістю. Я вважаю таку модель функціонування і співпраці законодавчої та виконавчої гілок влади найефективнішою. Реформа, запропонована «Нашою Україною», дасть змогу установити політичну відповідальність парламенту і уряду за ситуацію в країні, забезпечить широку інтеграцію цих державних інститутів у процесі законотворення. Ми також ініціюватимемо запровадження виборності голів місцевих органів виконавчої влади з наданням місцевим адміністраціям виконавчих функцій. Конституційний процес має продовжуватися у загальній схемі реформування влади як демократизації влади. Це —головна місія Верховної Ради четвертого скликання.

Підготували Іван ДМИТРЕНКО, Володимир КОРОЛЮК, Сергій ЛАВРЕНЮК.

Конституція свій потенціал ще не вичерпала

Напередодні шостої річниці з дня ухвалення Конституції на запитання нашого кореспондента відповів Голова Конституційного Суду Віктор СКОМОРОХА.

— Вікторе Єгоровичу, сьогодні як ніколи часто лунають заяви про порушення конституційних прав і свобод громадян в Україні. Чи достатні механізми захисту цих прав?

— Насамперед відзначу, що механізми захисту прав і свобод людини і громадянина в Україні охоплені переважно юрисдикцією судів. Більшість спірних питань, пов'язаних саме із захистом прав і свобод, вирішуються судами загальної юрисдикції. Вони зобов'язані приймати відповідні заяви до розгляду на підставі частини другої статті 124 Конституції про поширення юрисдикції судів на всі правовідносини, які виникають у державі. А Конституційний Суд покликаний захищати права і свободи від можливих форм нормативних порушень. Він зосереджує увагу передусім на аспектах, що безпосередньо чи опосередковано пов'язані із забезпеченням прав і свобод або можуть обмежити їхні права і свободи. Такий підхід Конституційного Суду України, безумовно, сприяє підвищенню рівня правової захищеності людини і громадянина у взаємовідносинах з державою.

Перевірка конституційності законів та інших правових актів Верховної Ради України, актів Президента України і Кабінету Міністрів України, правових актів Верховної Ради Автономної Республіки Крим — прерогатива Конституційного Суду як єдиного органу конституційної юрисдикції в Україні. Складовою конституційності законів та інших правових актів є додержання закріплених Основним Законом держави прав і свобод або ж відсутність положень, що порушують або звужують їх зміст та обсяг.

До гарантій захисту прав і свобод належить також перевірка Конституційним Судом відповідності законопроектів про внесення змін до Конституції України вимогам її 157 і 158 статей, оскільки за приписами статті 157 Конституція не може бути змінена, якщо зміни передбачають скасування чи обмеження прав і свобод.

Конституційний Суд розглянув вісім справ цієї категорії. Визнано такими, що відповідають конституційним вимогам, законопроекти про зміну положень дев'яти статей Основного Закону (вони ще не реалізовані парламентом). Не відповідали цим вимогам законопроекти, що стосувалися змін восьми статей Конституції.

Переважна частина справ, розглянутих Конституційним Судом України, безпосередньо або опосередковано стосувалася з'ясування суті, змісту й обсягу основних прав і свобод (особистих, політичних, економічних, соціальних). Загалом можна сказати, що своїми рішеннями суд захистив право на життя, участь в управлінні державними справами, право голосу на виборах і референдумах, приватної власності, свободу від втручання в особисте життя, право на оскарження в суді дій посадової особи, свободу вибору захисника своїх прав. Визнано неконституційними положення Цивільного процесуального кодексу України, які позбавляли громадянина права на оскарження в суді актів, що стосуються забезпечення обороноздатності держави, державної безпеки, зовнішньополітичної діяльності держави, збереження державної, військової та службової таємниці, якщо він вважає, що у результаті їх застосування порушено або порушуються його права чи свободи.

Знаковим для України, на мою думку, є рішення суду від 29 грудня 1999 року. Ним визнано неконституційними положення чинного на той час Кримінального кодексу України, якими передбачалася смертна кара.

Актуальними і резонансними були рішення: від 14 грудня 1999 року — про застосування української мови, від 27 березня 2000 року — у справі про всеукраїнський референдум за народною ініціативою, від 25 листопада 1998 року — стосовно платних послуг, які надаються державними закладами охорони здоров'я та вищими медичними закладами освіти: від 14 листопада 2001 року — стосовно прописки громадян, від 29 травня цього року про безоплатну медичну допомогу. Рішення КС від 27 вересня 2000 року у справі про приватизацію державного житлового фонду, від 5 квітня 2001 року про податки, від 30 травня 2001 року про відповідальність юридичних осіб сприяли захисту власності, зміцненню правових основ ринкової економіки. Окремі рішення стосувалися трудового законодавства, пенсійного забезпечення, реалізації житлових прав, соціального захисту громадян, постраждалих внаслідок Чорнобильської катастрофи, прав на пільги.

— Хто може звертатися до Конституційного Суду?

— За законодавством України, на відміну від таких держав, як Австрія, Угорщина, Німеччина, Росія, Хорватія або Чехія, громадяни не мають права на безпосереднє звернення до Конституційного Суду з питань перевірки конституційності законів, інших правових актів, що порушують їхні права і свободи. Проте Конституцією і Законом «Про Конституційний Суд України» визначено правові основи доступу фізичних і юридичних осіб до опосередкованого захисту своїх прав. За певних умов до Конституційного Суду можна звертатися з питань офіційного тлумачення положень Конституції і законів України, що стосуються авторів відповідних звернень. Такі тлумачення дано судом у справах про день набрання чинності Конституцією України; конфіденційну інформацію про особу; подання позовів до Кабінету Міністрів України з виконання зобов'язань за облігаціями Державної цільової безпроцентної позики 1990 року; зони відчуження у зв'язку з аварією на Чорнобильській АЕС та інше. Станом на 1 червня цього року з питань тлумачення Конституції і законів України суд прийняв 40 рішень.

Опосередкований захист конституційних прав і свобод громадян України, так само як і іноземців, осіб без громадянства, юридичних осіб, може здійснюватися судом за конституційними поданнями Президента України, не менш як сорока п'яти народних депутатів України, Верховного Суду України, Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини, Верховної Ради Автономної Республіки Крим.

Але щоб наблизити людину до судової системи, треба запровадити адміністративні суди та інститут конституційної скарги.

— До Конституційного Суду надходить чимало конституційних звернень. Це тому, що багато конституційних положень викладено розмито і нечітко?

— Це є наслідком неприведення чинного законодавства у відповідність до Конституції України. Цим здебільшого пояснюються клопотання до Конституційного Суду про необхідність офіційного тлумачення Конституції та законів України. Вони зумовлені практичною потребою у з'ясуванні або роз'ясненні, офіційній інтерпретації відповідних положень Конституції або закону переважно за наявності неоднозначного їх застосування органами державної влади, зокрема судами загальної юрисдикції. Шляхом тлумачення також вирішуються спори стосовно обсягу повноважень того чи іншого органу або гілки влади.

— Які, на вашу думку, зміни до Конституції було б доцільно внести, щоб у Конституційного Суду було менше клопотів?

— Вважаю, що норми Конституції України потрібно впроваджувати і шляхом їх безпосереднього застосування, і прийняттям відповідних законів. Ні я, ні мої колеги — судді Конституційного Суду України на клопоти не нарікаємо. Повноваження Конституційного Суду, порядок його організації і діяльності, процедуру розгляду ним справ визначено Конституцією України та Законом України «Про Конституційний Суд України». Організація внутрішньої роботи суду регулюється Регламентом Конституційного Суду України, затвердженим рішенням Конституційного Суду.

Чинна нормативно-правова база загалом забезпечує здійснення органом конституційної юрисдикції своїх повноважень, гарантування ним верховенства Конституції України як Основного Закону держави на всій території України.

А ось що слід було б зробити найближчим часом, то це прийняти закон «Про забезпечення виконання рішень Конституційного Суду України», який встановив би конституційну відповідальність за невиконання, неналежне виконання чи перешкоджання виконанню рішень Конституційного Суду.

Конституція України свій потенціал ще не вичерпала. Намагання внести зміни до Основного Закону держави можуть призвести до дестабілізації в суспільстві. Хоча не виключається можливість внесення відповідних змін у передбаченому Конституцією порядку.

— Скільки звернень Конституційний Суд розглянув за час своєї діяльності, які з них були найскладнішими для прийняття рішення?

— За час своєї діяльності Конституційний Суд України у розглянутих справах прийняв 85 рішень, 9 висновків та близько 350 ухвал. Усі рішення та висновки публікуються в офіційних виданнях України, зокрема у «Віснику Конституційного Суду України». В ньому опубліковано також огляди прийнятих судом ухвал.

Справи, що розглядаються Конституційним Судом України, не поділяються за ступенями складності. Простих питань, які вирішуються органом конституційної юрисдикції держави, не буває — незалежно від того, чи розглядається справа гучна за своїм політичним звучанням, чи малозначне, на перший погляд, звернення. Адже йдеться про гарантування верховенства Конституції України в системі національного законодавства України, захист конституційного ладу в Україні, прав і свобод людини і громадянина, зрештою — захист самої Конституції.

— Вікторе Єгоровичу, що ви побажали б нашим читачам у переддень шостої річниці Конституції? Як ви порадили б їм захищати права, гарантовані Основним Законом — законом прямої дії?

— Читачам шанованої мною газети «Голос України» бажаю жити за Конституцією нашої держави. В Основному Законі України відведено належну увагу як правам і свободам, так і обов'язкам людини і громадянина. Визначальним вважаю положення статті 21 про те, що всі люди вільні і рівні у своїй гідності і правах.

Стосовно захисту прав і свобод людини і громадянина, то кожному гарантується право на оскарження в суді рішень, дій чи бездіяльності органів державної влади, органів місцевого самоврядування, посадових і службових осіб. До того ж Конституцією України встановлено, що її норми є нормами прямої дії, що юрисдикція судів поширюється на всі правовідносини, які виникають у державі.

Судовою юрисдикцією не обмежується захист прав від їх порушень. Так, кожен може звернутися до Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини. Використавши всі національні засоби правового захисту, той, чиї права і свободи порушено в Україні, має право звертатися по захист до відповідних міжнародних судових установ чи до відповідних органів міжнародних організацій, членом або учасником яких є Україна. Зокрема, до Європейського суду з прав людини, який забезпечує виконання положень ратифікованої Україною Конвенції про захист прав людини і основних свобод 1950 року.

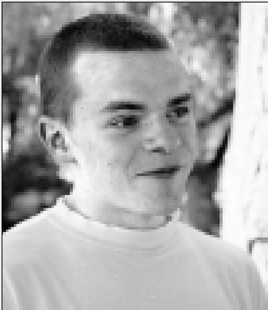
Крім зазначених засобів правового захисту, в Конституції України закріплено право кожного захищати свої права і свободи від порушень і протиправних посягань будь-якими не забороненими законом засобами. Як бачимо, засобів захисту прав і свобод людини і громадянина цілком достатньо для утвердження вільності та гідності кожного.

Насамкінець зичу редакційному колективу, читачам «Голосу України» міцного здоров'я, щастя, родинного благополуччя, добра та миру. З води та з роси усім вам!

Узяв інтерв'ю
Сергій ЛАВРЕНЮК.

БЛІЦ-ОПИТУВАННЯ

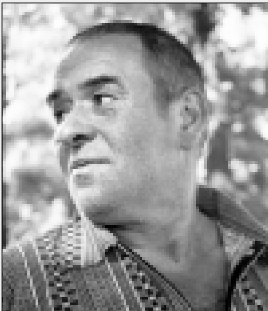
1. Чи читали ви Конституцію?
2. Чи відчуваєте, що ваші права захищені?

САШКО, 19 років, студент:
— Конституцію України читав. Але мені не все там подобається. Окрім того, на жаль, у нас не повністю виконуються відображені в ній положення. Тож сказати, що наш Основний Закон досконалий, напевне, не можна. Особливого захисту з його боку я не відчуваю.

ІГОР, 33 роки, заступник директора:
— Конституції не читав. Жодної підтримки з боку законодавства не відчуваю. Гадаю, це пов'язано з тим, що в нашій країні кажуть одне, а роблять зовсім інше.

МИКОЛА, 52 роки, вантажник:
— Конституцію я колись читав. Але нічого хорошого там не знайшов. Ні для кого не таємниця, що в нас сьогодні всім править мафія. А наш уряд цьому сприяє. Кого вони захищають? Напевне, що не мене.

ОЛЬГА, 55 років, пенсіонерка:
— А хіба щось зміниться, якщо я прочитаю Конституцію? Єдине на що надіюся, що Бог нарозумить наше начальство, і воно щось буде змінювати на краще. Люди нині дуже бідують. Особливо старші. Адже молоді ще якось крутяться, шукають роботу, ідуть на біржі зайнятості. А от хто подбає про літніх? Чи наші урядовці думають, що вони будуть вічно молодими? Ми також все життя працювали, гнули спину, а що маємо тепер — одні злидні.

ІЛОНА, 18 років, студентка:
— Звичайно, я читала Конституцію. Можу сказати, що наш Основний Закон не такий уже й поганий. Особисто я знаю свої права і активно ними користуюся. Приміром, правом на навчання, свободу вибору, відпочинок. Мені здається, що поки що мови про внесення якихось змін бути не може.

ВАСИЛЬ, 41 рік, акумуляторник:
— Я Конституції не читав. І не бачу потреби зробити це. Все одно мої права ніяк не захищаються і не схоже, що найближчим часом щось зміниться.

ТЕТЯНА, 27 років, працівниця сфери бізнесу:
— Конституцію ми вивчали в університеті. Я навіть складала іспит з цього предмета. Особисто для мене найприваблившим є право на відпочинок. Однак, на жаль, дуже мало людей можуть ним користуватися на повну силу. Особисто я, маючи диплом з відзнакою про вищу освіту, мушу торгувати на вулиці. Хіба можна сказати, що Конституція мене захищає?

Опитування провела Надія ГОРБАТЮК
Фото Анастасії СИРОТКІНОЇ.

Конституція як адвокат

Фото Андрія ЛОМАКІНА (УНІАН).

Гірники донбасівської шахти «Міусінська» Анатолій Домашов, В'ячеслав Рехман і Володимир Лисак **(на знімку)** не мали адвокатів. Єдиним їхнім захисником була Конституція України. Тому, готуючись захищати свої права від посягань Шевченківської райдержадміністрації Києва, вони взяли Основний Закон на лаву підсудних. Як аргумент «прямої дії»!

Судове засідання розпочалося 21 червня у Шевченківському місцевому суді столиці. Шевченківська райдержадміністрація прагнула в судовому порядку обмежити права шахтарів, котрі, вимагаючи повернення боргів із зарплати, розпочали голодування на майдані Незалежності. Гірники переконані, що у такий спосіб, районна влада намагається до Дня Конституції звільнити центральний майдан від несвяткового видовища — шахтарів, які голодують.

Ми достеменно не знаємо, які статті вивчали шахтарі під час судового засідання. Але гадаємо, що серед них була стаття 39-та, яка гласить: «Громадяни мають право збиратися мирно, без зброї і проводити збори, мітинги, походи і демонстрації, про проведення яких завчасно сповіщаються органи виконавчої влади чи органи місцевого самоврядування. Обмеження щодо реалізації цього права може встановлюватися судом відповідно до закону і лише в інтересах національної безпеки та громадського порядку».

Шахтарі, як знаємо, завчасно повідомили владу про акцію протесту. Так само їхнє мирне, без зброї, голодування не загрожує громадському порядку, тим паче — національній безпеці. Отже, питання вичерпане.

Крім того, гірники, напевно, читали статтю 43-тю, де сказано: «Право на своєчасне одержання винагороди за працю захищається законом», та статтю 68-му, котра стверджує: «Кожен зобов'язаний неухильно додержуватися Конституції України та законів України, не посягати на права і свободи, честь і гідність інших людей». То навіщо шахтарям адвокати, коли вони мають на «озброєнні» найнадійніший механізм — Основний Закон? Тим більше, що голодують вони не тільки на знак протесту, а й тому, що не виплачуються зарплати.

Здається, безнадійність та антиконституційність власного позову зрозуміли навіть чиновники Шевченківської райдержадміністрації, бо 25 червня, коли було продовжено слухання справи, її представники до суду не з'явилися. Відтак голова Шевченківського місцевого суду Києва Борис Гулько залишив позов без розгляду. Шахтарі здобули першу перемогу. Але цим вони лише отримали право на захист власної гідності. Саму гідність ще треба захистити.

Сергій ЛАВРЕНЮК.

У КОНСТИТУЦІЙНОМУ СУДІ

Порядок визначатиметься законом

Порядок об'єднання чи роз'єднання територіальних громад, якого не встановлено в Конституції, має визначатися законом. Таке рішення вчора оприлюднив Конституційний Суд України у справі за конституційним поданням 45 народних депутатів стосовно офіційного тлумачення положень частини першої статті 140 Конституції (справа про об'єднання територіальних громад).

У рішенні КС зазначається, що територіальні громади жителів села, селища, міста мають право на об'єднання жителів кількох сіл у сільську громаду.

Народні депутати порушували питання перед КС про необхідність офіційного тлумачення положень частини 1 статті 140 Конституції України, відповідно до яких місцеве самоврядування є правом територіальної громади — жителів села чи добровільного об'єднання у сільську громаду жителів кількох сіл, селища та міста — самостійно вирішувати питання місцевого значення в межах Конституції і законів України.

Парламентарії звертали увагу на те, що «конституційне положення про право жителів села чи добровільного об'єднання у сільську громаду кількох сіл, селища, міста по-різному тлумачиться у практиці законотворення».

ВРОЖАЙ-2002

«Пожнивувати» на аграрниках є багато охочих

Широківський район дав старт хлібним жнивам на Дніпропетровщині. Червневі дощі значно «поправили» озимі хліба, і загалом посіви ранніх зернових, яких тут майже 22 тисячі гектарів. Зі збиральною технікою непереливки. Середнє по району навантаження на кожен «багнет у строю» сягає 335 гектарів — забагато. А є господарства, де ситуація зовсім катастрофічна. В товаристві «Колос», приміром, на кожен агрегат припадає 585 гектарів, у ТОВ «Світанок» — 485. Отож їм та багатьом іншим без «чужинців не обійтися. В області навіть напрацьована програма залучення додаткових комбайнів. Добре, коли б допомога сучасних «шефів» з їхніми великими апетитами не «з'їла» значну частину прибутків аграріїв.

Але головне питання порядку денного — не скільки зберуть зерна, а чи буде змога його вигідно реалізувати. Хлібороби пам'ятають торішній сумний досвід, коли у розпал жнив «обвалилися» ціни на збіжжя і — прощавай омріяні дивіденди!

Микола НЕЧИПОРЕНКО.

Дніпропетровська область.

ТЕНДЕНЦІЇ

Спека, посилена боргами

У країні катастрофічно зменшилася кількість зрошуваних сільськогосподарських земель. Якщо 1990 року було 2,29 мільйона поливних гектарів, то минулого, згідно з даними Держкомводгоспу, їхні площі скоротилися до 543,3 тисячі. Менше стало й дощувальних машин. В агроформуваннях кількість «поливалок» за останні 12 років скоротилася до 10,6 тисячі одиниць — більш як у 3 рази.

Значною мірою спричинилию переведення зрошуваних земель у богарні фінансові труднощі агроформувань. Для поливу протягом сезону одного гектара озимих господарствам доводиться сплачувати за електроенергію 77 гривень. У набагато більше стає полив кукурудзи — 128 гривень за 1 га. Кожний гектар багаторічних трав на силос і зелений корм під час зрошення забирає 159 гривень. Сама живильна волога також коштує недешево. Із загальної суми боргу господарств за воду — 749,5 тисячі гривень — левова частка припадає на сільгосппідприємства Одеської області (231,6 тис. грн.) та Криму (200,4 тис. грн.), де чимало зрошуваних земель. Тут відіграє роль і чинник дроблення, внаслідок реформування, великих агроформувань — далеко не всі великі господарства, що утворилися після розпаювання земель, у змозі сплачувати за експлуатацію загальної меліоративної системи.

А в автономії тим часом констатують: від спеки постраждали посіви навіть поливних районів.

Валерій ДРУЖЕНКО.

ПОВІДОМЛЯЄ МНС

Наслідки лиха ліквідовують

Як уже повідомлялося, у ніч на 24 червня і о другій половині цієї доби сильний дощ, гроза, град, пориви вітру швидкістю до 22 метрів на секунду завдали великої шкоди десятьом областям України. Через пориви ліній електропередач було знеструмлено понад 1300 населених пунктів Хмельницької, Вінницької, Тернопільської, Житомирської, Львівської, Черкаської, Кіровоградської, Волинської, Київської та Рівненської областей. Унаслідок руйнування п'яти опор ЛЕП-110 кВ у Житомирській області залишилося без еклектропостачання місто Бердичів. У цій області зруйновано 20 будинків і пошкоджено дахи 3948 житлових споруд. У Хмельницькій області пошкоджено дахи 856 будинків, Тернопільській — 272-х, Львівській — 92-х.

Грозовими розрядами смертельно травмовано трьох осіб — у Львівській, Вінницькій та Волинській областях.

В усіх потерпілих областях працюють аварійні бригади обленерго та оперативні групи аварійно-рятувальних загонів Міністерства з надзвичайних ситуацій. На ранок 26 червня залишалися знеструмленими 440 населених пунктів.

Розповідь про Людину як символ Віри

Минулої п'ятниці в «Кінопалаці» відбулася прем'єра документального фільму «Патріарх. Життя Йосифа Сліпого». Продюсери Марта Коломиєць, студія «Контакт», режисер Олександр Фролов.

Цілий рік тривала робота авторського колективу над створенням цього фільму. Ще більше його виношувала у роздумах і серці автор ідеї Марта Коломиєць. Документальна стрічка складається з двох частин: «Через терни...», «... До зірок». Поділ знайомого словосполучення на дві частини дуже символічний. Життя глави Української греко-католицької церкви Йосифа Сліпого справді складалося з терен —арешту в 1945-му, майже 20-річного ув'язнення, каторжних робіт, заслання, депортації з СРСР, болісного розлучення з рідним містом, церквою, паствою. І з зірок — митрополит УГКЦ досяг у Ватикані найвищого обрію: всесвітнього визнання його ролі у зміцненні віри і обрання патріархом Помісної Української греко-католицької церкви.

Розповідаючи про ці два етапи, автори фільму зуміли передати найважливіше: глибока духовність, віра і мужність у відстоюванні інтересів церкви не полишали патріарха — у прямому і переносному розумінні — ні в невольничих застінках, ні в патріарших покоях. Найбільшою мрією цієї величної, легендарної постаті було об'єднання українців довкола однієї церкви. Про це мріяв ще один патріарх — глава УАПЦ Мстислав. Малим епізодом, але виразно в документальних кадрах показано: осінені Божою мудрістю, вони готові були здійснити перший крок назустріч. На жаль, смерть обірвала їхні земні шляхи.

На прем'єрі спогадами про Йосифа Сліпого поділився нинішній глава УГКПЦ Любомир Кардинал Гузар. Після перегляду фільму з благословення Його Блаженства відбувся збір пожертви на будівництво Патріаршого собору в Києві.

Людмила КОХАНЕЦЬ,
Сергій ЛАВРЕНЮК.

Леонід Глібов теж був журналістом

Паспортом народу називають енциклопедії у різних країнах. Незабаром на зміну дванадцятитомній Українській радянській енциклопедії — УРЕ — має прийти нова двадцятип'ятитомна Енциклопедія сучасної України — ЕСУ. Нині завершується робота над першим томом. Про це читачі можуть дізнатися із червневого номера журналу «Друкарство», де майбутнє видання репрезентує професор Роман Іванченко.

Дізнаються вони й про таке: Головна редакція УРЕ мала сто штатних працівників, а над «паспортом народу» незалежної України працює чотирип'ять ентузіастів у кімнаті Президії НАНУ. Зате серед списку жертводавців і меценатів є напис: голова почесної Ради — Президент України.

У часописі також привертають увагу грунтовні рецензії з проведених галузевих ярмарків «Паперовий бум» та «Пак України». Останню, наприклад, відвідали представники 225 компаній з 11 країн світу, а президент Всесвітньої організації пакувальників Сергіо Хаберфельд в інтерв'ю, даючи оцінку галузі, розповідає і про своє українське коріння.

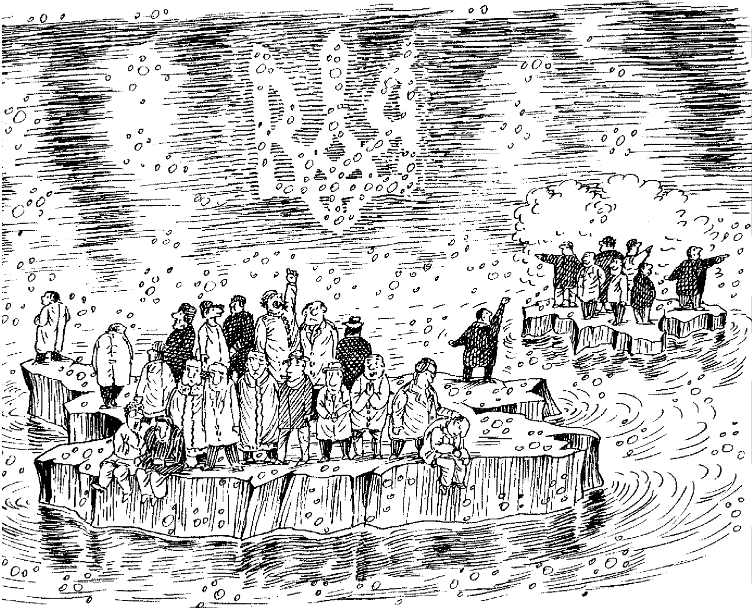
Традиційно публікуються відмінно ілюстровані матеріали з історії друкарства. Цікаво буде дізнатися, що наш видатний байкар Леонід Глібов два роки видавав «Черниговский листок», де після закриття у Петербурзі журналу «Основа» (1861 рік) лише й з'явилися матеріали українською мовою. Але окремий наказ міністра внутрішніх справ Російської імперії Валуєва поставив крапку не лише на існуванні газети, а й на долі Глібова-журналіста.

Максим КАРАСЬ.

ЕВОЛЮЦІЯ законодавча гілка ВЛАДИ

Марафон

17. Єдність заради реформ?

Того самого дня, коли був підписаний Конституційний договір, Президент України призначив керівником уряду Євгена Марчука. Здавалося б, відтепер нічого не заважало швидко сформувати Кабінет Міністрів і рухати економіку шляхом реформ. Одначе не так сталося, як гадалося.

Скажімо, Валерій Маліков, Голова СБУ, не погодився стати віце-прем'єром. Як розповідали добре поінформовані джерела, бо не хотів бачити у своєму кріслі одного з дніпропетровських прихильників глави держави. Дуже довго — до вересня — залишалося вакантним крісло першого віце-прем'єр-міністра, яке врешті обійняв голова Дніпропетровської обласної ради Павло Лазаренко.

Уже пізніше стало зрозуміло: прем'єр, попри існування Конституційного договору, хоче бути самостійною політичною фігурою. У грудні того самого року Євген Марчук виборов мандат народного депутата, хоча проти його рішення виступив навіть глава держави.

А невдовзі сталося чергове зіткнення Верховної Ради і Президента. 227 народних депутатів проголосували за відставку Генерального прокурора Владислава Дацюка. Однак глава держави це рішення не підтримав.

З другого боку, частина народних депутатів наполягала на нелегітимності Конституційного договору. Водночас вони вважали, що договір — це прелюдія майбутньої драми. Скажімо, Владислав Носов акцентував увагу на тому, що Верховна Рада втратила контроль над призначенням керівників органів, підконтрольних і підзвітних парламентові. Але найстрашніше, на його думку, те, що **«для розвалу законодавчої функції Верховної Ради буде досить того положення закону про владу, згідно з яким Верховна Рада має двома третинами голосів приймати закон, повернутий їй Президентом із зауваженнями для повторного розгляду»** («Голос України», 28 червня 1996 р.).

Натомість народний депутат Сергій Головатий у цьому ж числі газети переконував громадськість у легітимності Конституційного договору. Його аргументи: Конституція УРСР зразка 1978 року — нелегітимна, оскільки, мовляв, закон про правонаступництво приймався у вересні 1991 року, «простою більшістю голосів».

Водночас у пресі відновилася дискусія довкола проектів Основного Закону, шляху та методів його затвердження. Висувалися різноманітні ідеї: від скликання Установчих (конституційних) зборів до проведення референдуму. Однак більшість правників сходилася на думці, що Конституцію має прийняти Верховна Рада. Тим паче що творення законодавства — її основна функція.

Проте 19 липня сталася подія, яка не тільки сколихнула громадськість, а й змусила багатьох замислитися: яку державу збудували. Міліція дубинками і сльозоточивим газом розігнала учасників похоронної процесії. Наруга відбулася над ще не закопаною могилою Патріарха Київського і Всієї України-Руси Володимира. **Отож лідер Народного руху України В'ячеслав Чорновіл задав запитання: «Хочеться запитати Президента, чи не риє ця гілка влади, яка попирає іншу гілку, могилу для себе?».**

Власне, тому Голова Верховної Ради Олександр Мороз у своїх роздумах напередодні п'ятої річниці незалежності робить гіркий висновок: «Послаблення авторитету усіх гілок влади, недосконалість законодавства і правовий нігілізм розхитують основи нашої молодої демократії, породжують розповсюдження волюнтаризму, корупції і організованої злочинності, особливо в економіці». А тому, вважає Голова ВР: **«Функція парламенту триєдина і полягає у створенні законів, в організації уряду, тобто тієї владної структури, яка безпосередньо буде реалізовувати програми розвитку суспільства, і в контролі за діями виконавчої влади щодо виконання нею доручень електорату — громадян країни як виборців»** («Голос України», 23 серпня 1995 р.). Окрім того, Олександр Мороз однозначно висловився за те, що «у новій Конституції потрібно чітко розставити крапки над «і», розмежовуючи насправді функції влади».

Одначе Президент України Леонід Кучма 24 серпня у своїй доповіді наголосив: «Гасло «сильної влади» має багато прихильників серед людей, втомлених від свого економічного становища, нездатності влади забезпечити їхні невід'ємні права, в тому числі захистити від злочинності і зловживань у різних ешелонах влади».

Глава держави висловив переконання: «Зміцнення виконавчої влади, як необхідна передумова виходу з глибокої соціально-економічної кризи, повинно супроводжуватися посиленням ролі Верховної Ради як справді законодавчого органу, створенням інших демократичних противаг і гарантій, в тому числі і в судовій гілці влади» («Голос України», 28 серпня 1995 р.)

18. Без права на помилку

5 вересня розпочала роботу четверта сесія Верховної Ради України другого скликання. Виступаючи під час її відкриття, Голова ВР Олександр Мороз наголосив: «Уся наша поточна законодавча діяльність не зможе замінити нагальну потребу якомога швидшого закінчення підготовки проекту нової Конституції України. Роботу над проектом слід організувати так, щоб уже в листопаді цього року ми могли його обговорити. **«Певна річ, що перед Конституційною комісією стоїть серйозне завдання. Проект не повинен механічно відтворювати положення Закону про владу. Він має врахувати наш як минулий, так і нинішній, в тому числі й останній, досвід державотворення»** («Голос України», 6 вересня 1995 року).

Власне, ці слова Олександра Мороза мають відбиток тривоги. Економічна ситуація в Україні погіршувалася з кожним днем. Зростало соціальне напруження: підприємства закривалися, почалися затримки з виплатою заробітної платні і пенсій.

У деяких виданнях з'явилися публікації про необхідність запозичення «досвіду генерала Піночета». Цю ж думку почали оприлюднювати і деякі чиновники з адміністрації Президента України. Конституційний договір себе не виправдав. Виконавча влада дедалі більше функцій почала перетягувати на себе. Перед країною замаячив «привид» авторитаризму.

Водночас почалося протистояння уряду і законодавців. Особливо після того, як Верховна Рада прийняла постанову про збільшення нової величини малозабезпеченості.

Щоправда, вдалося досягнути компромісу стосовно кандидатури нового Генерального прокурора України. Ним став ще один дніпропетровець — Григорій Ворсинов.

9 листопада 1995 року Україну прийняли у члени Ради Європи.

20 жовтня Президент України Леонід Кучма після зустрічі з членами робочої групи Конституційної комісії повідомив: «Україна вже має проект нової Конституції».

Однак 24 жовтня Олександр Мороз, виступаючи перед головами районних рад, ще раз наголосив, що Конституційний договір не може стати основою нової Конституції. Ці ж думки Голова Верховної Ради повторив і 27 жовтня на зустрічі з робочою групою Конституційної комісії. Крім того, він висловив низку принципових зауважень, зокрема стосовно структури майбутнього законодавчого органу.

Таку точку зору висловлювали й голови постійних комісій. Так, голова Комісії з питань правової політики і судово-правової реформи Володимир Стретович в інтерв'ю «Голосу України» (17 листопада 1995 року) зазначив: **«Але, на мій погляд, Україна просто не готова мати двопалатний парламент, бо не є федерацією».**

Водночас Володимир Стретович звернув увагу на те, що «... робоча група,... не маючи можливості і теоретичного обґрунтування питання про те, куди ж віднести Президента: чи до виконавчої, чи до якоїсь іншої з гілок влади», фактично заклала модель президентсько-парламентської республіки. На його думку, у проекті Основного Закону був порушений і баланс системи стримувань і противаг на користь глави держави.

Така критична спрямованість оцінок проекту Конституції керівництвом Верховної Ради, безумовно, не могла сподобатися главі держави. Тим більше Леонід Кучма наполягав на структурі двопалатного парламенту, а також на розширенні своїх можливостей розпускати вищий законодавчий орган. Саме тому 16 листопада Президент України у виступі перед слухачами Інституту підвищення кваліфікації кадрів оприлюднив думку про те, що Конституцію варто затверджувати на референдумі.

У відповідь члени депутатської групи «Реформи» 23 листопада провели прес-конференцію, на якій заявили, що **«... проект... написаний для узурпації державної влади лише однією її гілкою — виконавчою».** І зажадали серйозного доопрацювання документа, аби у парламенті не стався політичний вибух.

Сергій Головатий, який був водночас народним депутатом і Міністром юстиції, коментуючи проект Конституції («Голос України», 28 листопада 1995 р.), підкреслив, що з документа випливає: **«... у нас не три гілки влади: законодавча, виконавча і судова, а п'ять, бо окремими гілками влади закріплюється прокуратура і Конституційний Суд».**

Власне, більшість політиків і народних обранців висловлювалися за доопрацювання проекту Конституції новою робочою групою. А також вважали, що Основний Закон на референдумі приймати не можна. Голова Верховної Ради України Олександр Мороз, відповідаючи на запитання кореспондента агентства «Інтерфакс-Україна» («Голос України», 29 листопада 1995 р.), висловив переконання, що «український парламент може й повинен ухвалити нову Конституцію України. Він зобов'язаний це зробити за юридичними нормами нашої країни». «На мою думку, — підкреслив Олександр Мороз, виконавча гілка влади, і Президент України включно, не має права виносити проект Конституції на референдум».

А 30 листопада того ж року Олександр Мороз на зустрічі із заступниками голів обласних рад дав ще жорсткішу оцінку цього документа. Він назвав його «погіршеним варіантом Конституційного договору».

І, ніби підсумовуючи, 5 січня 1996 року, під час зустрічі співголів Конституційної комісії Леоніда Кучми і Олександра Мороза з членами робочої групи Голова Верховної Ради України висловив думку: **«Найголовніше — не допустити помилки в основотворчих моментах Конституції. До цього ж закликав і глава держави, акцентуючи увагу на прискоренні роботи над проектом Основного Закону».**

19. Вдосконалення не має меж

15 січня, напередодні відкриття п'ятої сесії, відбулася прес-конференція, на якій Голова ВР Олександр Мороз висловив надію, що Основний Закон буде прийнятий до завершення її роботи. А співголова робочої групи, народний депутат України Володимир Буткевич повідомив, що розглянуто 111 статей із 150 і вже у січні проект Конституції буде переданий до Верховної Ради.

Проте така оцінка готовності проекту була надто оптимістичною. Робота тривали далі, як тривали дискусії довкола підготовленого проекту документа. Особливо щодо структури і повноважень парламенту. Більшість фахівців сходилася на думці, що вищий законодавчий орган повинен бути однопалатним. Тим паче що верхня палата, яка мала стати представницьким органом територій, насправді могла виконувати роль своєрідного законодавчого фільтра. Тобто вона фак-

Фото Сергія ДАВИДКОВА.

18 липня 1995 року. До прийняття нової Конституції лишається менше року. На Софійському майдані міліція безжально побила похоронну процесію, не даючи можливості поховати Патріарха Київського і всієї України-Руси Володимира. Влада у такий спосіб уперше показала у незалежній Україні свої силові можливості.

(Продовження. Початок у № № 71, 84, 94, 104).

завершився уранці

Фото з архіву «ГУ».

Герой «конституційної ночі» Михайло Сирота уранці на тлі будинку Верховної Ради злетів у повітря на руках своїх колег.

тично могла блокувати роботу нижньої палати.

Але команда глави держави прагнула будь-що «протягти» проект Основного Закону, підготовлений робочою групою. А тому 5 лютого 1996 року Голова Верховної Ради Олександр Мороз, виступаючи перед заступниками голів районних державних адміністрацій з питань АПК, зазначив: **«Тепер декілька слів про... Конституцію...**

Нині робота над текстом Основного Закону завершується. Я хотів би попросити вас не брати до уваги ту команду, яку ви отримали стосовно обговорення робочого проекту і його схвалення. Я про це запитував Президента і він щиро сказав, що не давав такого розпорядження. Але, як би там не було, звідкись така вказівка надійшла, і обговорення, навіть схвалення того робочого варіанта, який не пройшов через Конституційну комісію, відбувається. Одначе я хочу застерегти, що такий проект Конституції при всій різношерстності Верховної Ради через неї не пройде» («Голос України», 8 лютого 1996 р.).

Водночас Олександр Мороз звернув увагу, що головне джерело напруження в суспільстві — ігнорування законодавства, а тому, на його думку, настав час «чітко визначити повноваження законодавчої, виконавчої і судової влади».

Врешті 7 лютого на сесії було заслухано питання про зауваги та зміни до концепції Конституції України. Їх представив член фракції КПУ Володимир Моісеєнко. Одначе «бомба» не вибухнула і народні депутати навіть не пробували обговорювати запропоновані зміни до концепції.

Натомість стало зрозуміло, що головна битва за Основний Закон попереду. Секретар Ради Національної безпеки й оборони Володимир Горбулін навіть спрогнозував, що «це будуть важкі ради» («Голос України», 10 лютого 1996 р.).

16 лютого у «Голосі України» свій прогноз оприлюднив фонд «Українська перспектива». На думку представників фонду, «малоймовірно, що Верховна Рада більшістю у дві третини голосів схвалить Конституцію України, яка запроваджує в Україні президентську форму правління з елементами авторитаризму. Окрім того, прогнозувалася відставка Прем'єр-міністра України Євгена Марчука».

22 лютого Верховна Рада розглянула законопроект «Про порядок прийняття Конституції». Одначе рішення прийняти так і не вдалося, а тому народні обранці вирішили винести його на повторне перше читання.

І лише 11 березня проект Конституції був переданий до Верховної Ради. Водночас на прес-конференції Олександр Мороз зауважив: казати про те, що цей проект узгоджений, ранувато. Попереду — багато роботи. Він також повідомив, що Конституція буде прийматися, якщо не вдасться ухвалити спеціальний закон, відповідно до Конституційного договору і Регламенту.

Проте проходження Основного Закону в парламенті давалося нелегко. Скажімо, усе ранкове засідання 19 березня народні обранці просперечалися, яким чином представляти проект у Верховній Раді: чи на пленарному засіданні, чи на загальних зборах постійних комісій?

І все-таки консенсус віднайшовся: проект Основного Закону представили на спеціальному засіданні Верховної Ради співголови Конституційної комісії Президент України Леонід Кучма і Голова Верховної Ради Олександр Мороз.

Глава держави, аналізуючи проект, зокрема зупинився і на своєму баченні функцій вищого законодавчого органу: **«Вважаю, що... детально і повністю визначені питання організації, повноважень і діяльності парламенту України. Підкреслюю: саме парламенту, а не найвищого представницького органу, який увінчує систему рад і верховенствує у державному механізмі...**

... А тому, очевидно, є необхідність ще раз наголосити, що Національним Зборам України надаються традиційні парламентські повноваження у повному... обсязі».

Натомість Голова ВР зауважив: «Якою повинна бути Конституція — це також запитання, на яке немає однозначної відповіді. Сьогодні, як ніколи, зрозуміло, що нова Конституція виникне в результаті зіткнення різних політичних сил та інтересів. Чи буде вона втіленням компромісу цих сил і інтересів, чи буде продуктом перемоги якоїсь одної сили — від цього залежить характер майбутньої Конституції України. Характер демократичний у першому випадку і авторитарний — у другому».

26 березня три постійні комісії з питань правової політики і судово-правової реформи, з питань державного будівництва, діяльності рад і самоврядування, з питань прав людини і національних меншин — прийняли постанову про винесення проекту Конституції на розгляд Верховної Ради 2 квітня 1996 року.

Однак насамперед народні обранці другого дня другого місяця весни заслухали виступ Президента з приводу традиційної доповіді про внутрішню і зовнішню політику України «Економічний і соціальний розвиток України в 1995 році». Того самого дня було прийнято рішення почати роботу над проектом Основного Закону у сесійному режимі 17 квітня.

У суперечках, дискусіях розпочалося те засідання парламенту. Частина народних обранців довго не реєструвалася. Врешті-решт слово для доповіді надали співголові робочої групи Конституційної комісії Володимиру Буткевичу, який представив проект Основного Закону. Він зробив і висновок **«Є проект, який потрібно ретельно доопрацювати».**

Гадаю, на цьому проекті детально зупинятися не варто з двох причин. З одного боку, він повторював — значною мірою — перший проект Основного Закону, винесеного на всенародне обговорення в 1993 році. З другого — Верховна Рада прийняла Конституцію, яка істотно відрізнялася від проекту, підготовленого Конституційною комісією. Отож для доопрацювання проекту Основного Закону була створена Тимчасова спеціальна комісія.

Але і далі нагніталися пристрасті і в сесійному залі, і в суспільстві. Компроміси давалися нелегко: президентська команда не хотіла поступатися принципами. Кожна правка виривалася з «боями». Але все-таки 28 травня новий проект Конституції в редакції Тимчасової спеціальної комісії був оприлюднений на сторінках «Голосу України». За цим проектом істотно урізалися можливості виконавчої влади диктувати свої умови законодавцям. І тоді в надрах адміністрації Президента «яструби» запропонували винести попередній проект Основного Закону на референдум. **Багато в чому подальший розвиток подій залежав від позиції Прем'єр-міністра України. Євген Марчук зауважив: референдум — небезпечний для подальшого існування держави. І 27 травня його відправили у відставку зі смішним формулюванням. Прес-служба глави держави змушена була навздогін указу «роз'яснювати» причини відставки.**

А тим часом 4 червня проект нової Конституції Верховна Рада прийняла у першому читанні.

20. І день іде, і ніч іде...

До 27 червня Верховна Рада встигла розглянути у другому читанні 42 статті. Деякі праві фракції почали блокувати роботу сесії. Отож у цей день на ранковому засіданні зареєструвалося лише 288 народних депутатів.

А ще цілу низку зауважень до проекту Основного Закону, прийнятого у першому читанні, надіслав Президент України. Окрім того, деякі статті — земельні відносини, статус державної мови, символіка і статус Криму —викликав незгоду частини сесійного залу.

На ранковому засіданні були утворені чотири робочі групи, які за участю членів Тимчасової спеціальної комісії повинні були зняти усі суперечності.

О 15-й годині сесія продовжила роботу. Однак каменем спотикання стали статті 13, 14 і 41. Праві, зокрема народний депутат Володимир Пилипчук, вимагали внести правку, яка передбачала б право приватної власності на землю.

Одне голосування, інше, а результату немає. Понад те, доводиться у роботі сесії оголошувати кілька тайм-аутів.

Наступний бар'єр — стаття 10, в якій визначається статус української мови. Проте робоча група попросила додатковий час і сесія не робить перерви. Більшість обговорюваних статей набирає від 310 до 315 голосів.

О 21.00 журналістська ложа порожніє — усі колеги спішать до буфету, де можна подивитися телевізійні новини: чекають звернення Президента України Леоніда Кучми до українського народу. Але замість звернення диктор зачитує указ про проведення референдуму з прийняття проекту нової Конституції. Окрім того, стає відомо: тодішній Прем'єр-міністр України Павло Лазаренко у Черкасах 28 червня проводить виїзне засідання Кабінету Міністрів і більшість керівників відомств і їхні заступники, які водночас були народними депутатами, покидають зал засідань Верховної Ради. Щоправда, о 21-й годині 29 хвилин реєструється 361 народний обранець.

Проте напруження сягає апогею. І якщо стаття 10 була прийнята конституційною більшістю, то статті щодо герба, прапора і гімну ніяк не можуть подолати бар'єр у 300 голосів. Євген Марчук, Віталій Масол, Валентин Симоненко, Віталій Шибко не можуть переконати своїх колег підтримати узгоджений текст відповідних статей.

Народний депутат Сергій Головатий звертається до депутатів-комуністів: «Будьте більше патріотами, аніж ті міністри, які покинули цей зал». У цей час Віктор Мусіяка, якому 28 червня виповнилося 50 років, просить зробити йому подарунок: прийняти Конституцію. Однак голосів не вистачає, щоб затвердити державну символіку. Найприкріше те, що свої картки висмикують під час голосування депутати-рухівці. Журналісти пам'ятають імена «героїв» тієї ночі і їх можна було б назвати персонально. Але чи варто?

Втомлений Олександр Мороз цитує героя з кінофільму «Кавказька полонянка». Проте настає доволі критичний момент. О 1-й годині 56 хвилин у сесійному залі реєструється лише 314 депутатів. О 2-й годині 1 хвилина їх залишається — 310. І тоді народні обранці приймають рішення: негайно викликати урядовців-депутатів, а в разі неявки — позбавити їх статусу народного обранця.

Щоб розблокувати процес, сесія приймає рішення про пакетне голосування: «символіка укупі зі статусом Криму». Але й це не допомагає. І знову вмовляння. Вадим Гуров, Володимир Ампілогов закликають своїх колег, апелюють до їхньої свідомості.

І все ж гору взяв розум, а не емоції. О 9-й годині 28 хвилин Верховна Рада України другого скликання прийняла новий Основний Закон держави в цілому у третьому читанні. Президент України Леонід Кучма, звертаючись до народних обранців, зокрема сказав: «Я хочу перед вами вибачитися в якійсь мірі за те, що я, може, не зовсім коректно стимулював цей процес».

І день іде, і ніч іде... І приходить ранок.

21. Деякі висновки

Новою Конституцією України, як з'ясувалося згодом, були невдоволені і Президент, і законодавці, і низка політичних сил. Уже невдовзі Леонід Кучма в інтерв'ю газеті «Дзеркало тижня» пошкодує, що благословив Основний Закон у світ своїм підписом.

Згодом про необхідність посилення ролі законодавчого органу і перерозподілу повноважень на користь Верховної Ради заговорять деякі політичні лідери.

Суспільний компроміс виявився нетривким і недовгим. Але про це у наступній подачі рубрики «Еволюція влади».

Володимир КОРОЛЮК.

Фото Олександра КЛИМЕНКА.

І фото на згадку: ось вони, герої «конституційної ночі». Це було недавно, це було давно.

СУСПІЛЬСТВО

Чому «винну» істину шукають у Страсбурзі

«Камінська проти України». Так називається справа, взята до впровадження Європейським судом з прав людини. Суть більш як дворічної бюрократичної тяганини зводиться до редакції іншої: «Україна проти Камінської».

ЖУРНАЛІСТСЬКЕ РОЗСЛІДУВАННЯ

Голова ВС Віталій Бойко якось поділився з читачами «ГУ» клопотами свого справедливого відомства. Серед них уже традиційна проблема — недостатнє фінансування з боку держави. Коли бракує грошей навіть на папки, конверти й олівці, не дивно, що Феміда спускає пов'язку з одного ока і зирить у бік «благодійників». Це вибіркове «прозріння» може призвести, а інколи і призводить, за визначенням самого В. Бойка, до втілення у судочинство відомого афоризму: «Хто платить, той і замовляє... рішення». Проблема євпаторійки Ольги Камінської в тому, що її кишеня значно дрібніша, ніж навіть скупо виділена держбюджетом сума на здійснення справедливого правосуддя. І ранг «пересічної громадянки» — вочевидь не та вагова категорія, з якою можна переважити на скорігованих шальках терезів.

Що під замком, те «випаровується»

У 1993 році Ольга Камінська разом з доньками власним коштом заснували фірму «Ольвія», основний профіль якої — оптова торгівля продовольчими товарами й алкогольними напоями. У квітні позаминулого року її діяльність паралізували пильні полтавські податківці. Пильність, у принципі, річ похвальна. Але при цьому всім заповзятим захисникам «інтересів держави» непогано було б пам'ятати, що в цій самій державі ще ніхто не скасовував задекларованого верховенства права. Щоб не втомлювати читачів непотрібними деталями (вистачить, що не тільки сама Камінська, а й автор цього розслідування серед ночі, як «Отче наш», відчеканить усі рішення, постанови і дати, що проходять у справі), викладу лише «лібрето».

Позаторік згідно з угодою, яка відповідно до ст.61 Цивільного кодексу за своїм змістом мала відкладальний характер, євпаторійська фірма поставила полтавському приватному підприємцю О. Носенку партію зразків кримського вина майже на 32 тисячі гривень. Умовою, яка зробила б одержувача цього вина його власником, був переказ грошей на рахунок «Ольвії» через 14 днів після поставки. Крім того, в додатках до документа чітко визначався статус підприємця як довіреного у справах євпаторійської фірми в Полтаві та області.

Однак через шість днів вино, що ще належало «Ольвії», потрапило... під арешт. Співробітник ДПА в Полтавській області старший уповноважений податкової міліції капітан І. Бондаренко запроторив партію пляшок під замок.

Ініціативний капітан не вважав за потрібне завдати собі клопоту скласти відповідного документа, який прояснив би причину таких рішучих податкових дій, не захотілося йому переобтяжувати себе й дотриманням процедури опечатування складу із арештованим товаром. До речі, ця «невинна» недбалість «пробила діру» в запломбованих дверях: через місяць зі складу вивезли вина на 1761 гривню менше, ніж арештували. Навряд чи воно випарувалося в такій кількості і такими темпами. Мабуть, дегустували?..

Олег Носенко, не допросившись у податківців пояснення арешту майна, звернувся до обласної прокуратури. Після чого колесо оперативності рвучко рвонуло з місця. Адміністративна комісія при виконкомі Київської районної ради Полтави другого дня (так квапилися, що членам комісії не вдалося зібратися хоч би до маленького кворуму, без якого жодна постанова не може бути правомірна) вирішила: «Приватного підприємця Носенка О. В., що працює в ТОВ «Ольвія», м. Євпаторія, оштрафувати на 100 гривень з конфіскацією товару». Рішуче, звичайно, рішення. Але не зовсім зрозуміле з точки зору законодавства. Наприклад, КпАП передбачає можливість, а не обов'язковість конфіскації виготовленої продукції, знарядь виробництва і сировини, якщо її виготовлення здійснювалося без ліцензії. Ні «Ольвія» загалом, ні приватний підприємець Носенко зокрема в ролі виноробів помічені не були навіть податківцями. А, здається, на що вже мають чутливий ніс: он через стіни складу вловили аромат вина.

Коли судді виконують адвокатські обов'язки

А в чому полягає суть встановленого(?) адмінпорушення? У відсутності в працівника «Ольвії» Олега Носенка ліцензії на торгівлю алкогольними напоями. Шановний читачу, зізнаюся вам по секрету, що і в мене такого «паперу» немає. Навіть ризикну припустити, що не здогадалися його собі виправити Генпрокурор, Голова Верховного Суду і сам головний митар країни. Сказати правду, в мене особисто і печатки редакції «Голосу України» зроду не було. Вона зберігає цноту в сейфі бухгалтерії. Логічно, що й Носенко міг не мати власної ліцензії, зате він одержав повний комплект від євпаторійської фірми: зразки вина і документ на право оптової торгівлі, що дійсний на всій території України, а не лише на сонячному півострові. Співробітником «Ольвії» Носенко, як визнала адмінкомісія, став за угодою. То чому покарали рядового працівника, а не керівника фірми, як того вимагає законодавство, до речі? Ще більше до речі: винуватцем Носенка не визнало жодне судове засідання. Жодне! Постає запитання: за що караємо?

Оскільки дії із «захисту матеріальних інтересів держави» сильно скидалися на удар по моральному авторитетові правової України (бо ж Конституція гарантує, що ніхто не може бути протиправно позбавлений права власності — конфіскація майна здійснюється тільки за рішенням суду, а, здається, адмінкомісія до такого об'єкта не належить), Олег Носенко разом зі своїм керівником Ольгою Камінською звернулися зі скаргами на незаконні дії державних виконавчих органів. На розгляд цього «дуже складного» питання головуючому судді Київського районного суду Полтави В. Антонову знадобилося аж дев'ять днів, протягом яких він провів чотири засідання. Та хай би хоч дев'ять. Головне — не форма, як відомо, а зміст. А за змістом «справедливе, повне і об'єктивне судове розслідування» сильно скидалося на грунтовну адвокатську діяльність. Звичайно, ви здогадалися, що об'єктом «захисту» були не позивачі?

І ось рішення від 12 травня 2000 року, прийняте в таких «муках»: «Розглядаючи скарги Носенка О. на неправомірні дії державних органів,.. суд дійшов висновку, що Носенко О. В. законно і обгрунтовано адміністративною комісією притягнутий до відповідальності: до штрафу в сумі 100 грн. з конфіскацією товару». А тому в скаргах йому відмовити і конфіскувати весь товар майже на 30 тисяч гривень. Нагадаю, що скарги подавав не тільки О. Носенко, а й О. Камінська, чиє добро хапонули. Але непідкупний, справедливий, об'єктивний, високопрофесійний суддя В. Антонов не вважав за потрібне звертати на них уваги. Не удостоїв себто. Ні «пересічну» Камінську, ні постанову Верховного Суду України № 9 від 01.11.96 р., ні статтю 41 Конституції держави (від імені якої, до речі, В. Антонов вершить долі людей).

Колаж Євгенії ВАСИЛЬЧЕНКО.

Ще не встигло на тому рішенні підсохнути чорнило, як за Носенком почали ганятися «дбайливі» податківці. Для чого, гадаєте? А щоб той «добровільно» виконав рішення в частині «вилучення вина». Дуже «дбаючи за інтереси держави», ніхто не поцікавився, а де ж ті 100 гривень, що їх повинен був сплатити Носенко за цим рішенням? Між іншим, це не цікавить нікого й досі, бо ніхто так і не «вибив» того злощасного штрафу. Зрештою, вино з допомогою кувалди вилучили і без доброї волі Олега Носенка.

Достеменно не відомо, чи поліпшився від застосування спецзнаряддя добробут держави, але далебі тим, хто був до цього причетний, вочевидь «підфортило»: кудись же поділися 263 пляшки божественного дару сонячної лози.

Як шукачі правди потрапляють до розряду сутяжників

Про це, напевно, краще розповість сама Ольга Євгенівна. В автора, слава Богу, такого досвіду ще немає. Хоча все можливе в нашій благословенній державі.

— Оскаржуючи цілком конкретні факти, я мала честь відвідати понад 20 судових засідань місцевого рівня, приблизно стільки ж разів «вдарити чолом» перед Верховним Судом, майже 10 разів потурбувати органи прокуратури, відірвати від пильних справ міліцейські установи. І скрізь на мої чіткі та конкретні запитання мені відповідали неухильно абстрактно з незмінним люб'язним закінченням: підстав для винесення іншого рішення немає. Як у народному прислів'ї: їм — про Івана, а вони — про Степана. Верховний Суд, куди я не один раз зверталася з наглядовими скаргами, мене взагалі зворушив до сліз. Навіть не тим, що з дивовижною послідовністю відмовляв у них і закрив справу, а демонстративним визнанням неймовірного факту — неграмотності високих членів колегії. Я ж не можу їх запідозрити в байдужості до посадових обов'язків. Чи, не дай Бог, у незнанні законів. Наприклад, я звертаю увагу Високого Суду, що власником вина, відповідно до ст.128 Цивільного кодексу, його одержувач бути не може, якщо це обумовлено договором.

Мені повторюють, як мантри: підстав для оскарження немає. Та хоч би написали: «Не махлюй, громадянко Камінська, бо ти виробляла вино та ще й без ліцензії; документи, за якими в тебе забрали майно, саме такими й повинні бути —без печаток, штампів, розпоряджень, довіреностей та інших дурниць; закони, на які ти посилаєшся, вже скасовано, якраз перед прийняттям рішення за твоїми скаргами. Та й приймалися вони не для України, а для Республіки Буркіна Фасо... Я б усе зрозуміла. А так у мене закрадається крамольна думка: напевне, в судових інстанціях проблеми не тільки з конвертами й олівцями, а й з текстами законів. Чи з умінням читати й писати...».

Доведена до відчаю, Ольга Камінська пише і до вельмишановного Леоніда Даниловича. Вона звертає увагу Президента на порушення Закону України «Про звернення громадян», а також його указу «Про заходи і забезпечення конституційних прав громадян на звернення». Усупереч цим документам усі адресати направляють її скарги до того органу, дії котрого вона й оскаржує. Ольга Євгенівна не може зрозуміти, в чому вона припускається помилок: їй відповідають те, про що вона не питає, і пояснюють речі, які її не цікавлять.

— Я скаржилася на порушення законів України, чого не помічали органи, що за Конституцією зобов'язані це бачити і почути. А все зводять до того, що я скаржуся на незаконність притягнення до адміністративної відповідальності Олега Носенка. Але ж державні органи забрали у полтавського підприємця не його, а мої тяжко зароблені гроші, позбавивши мене за відсутності будь-якої вини можливості працювати, платити податки, їсти, лікуватися. Просто нормально і спокійно жити. Тим часом законодавство країни вимагає: під час розгляду фіскальних справ вивчати і зважати на законні права та інтереси всіх зацікавлених осіб (Камінської, Носенка, інших — хто взявся судитися за своє добро не між собою, а з державою). Але...

У пошуках істини Ольга Камінська стукала не лише у двері адміністрації Президента. Вона просила про допомогу свого депутата Анатолія Раханського, Уповноваженого ВР з прав людини Ніну Карпачову (їхнім реагуванням на її звернення вона дуже зворушена, навіть попри відсутність результативності) і зрештою перетнула правовий кордон України. У Страсбурзі оцінили мандри українки замкненим колом. Так з'явилася справа «Камінська проти України» № 72427/01.

***

Не чекайте моралі від автора. Просто скромна довідка. За більш як два роки, згаяних у пошуках права, правди і справедливості, держава могла б одержати в три — чотири рази більше доходів у вигляді податків, котрим немає числа. Ці гроші законослухняне підприємство заплатило б так само акуратно і справно, як це робило завжди до придушення податківцями. До «справедливих» рішень суду. Про вимушено позбавлених роботи 11 співробітників фірми та їхні сім'ї вже не казатиму. Кого запечуть їхні проблеми? Як не розквітати державі! Їй «урятували» (від кого і чого?) 30 тисяч гривень і пронесли повз кишеню більш як 100 тисяч. «Закон» і «логіка» — в дії!

Людмила КОХАНЕЦЬ.

Епілог від Ольги Камінської:

— Я часто і з сумом думаю: чому все так відбувається в моїй країні, де живуть такі мудрі, терпеливі, працьовиті люди? За що їм кара така — влада, яка не любить свій народ, не жаліє його, не береже? Скільки нас втрачено за останні роки? І чи це не геноцид? Хто заплаче через кілька десятків років за нами, нинішніми? Не тими, хто, забувши про честь і гідність, виклянчує милостиню в забугорного дядька. А тими, хто ХОЧЕ і ВМІЄ працювати, але позбавлений такої можливості. Ми виявилися непотрібними владі. Вона живе і житиме за будь-яких умов. Ми, народ, виживаємо. Та й чи народ ми ще? Напевно, всього-на-всього електорат у нескінченній черзі виборів.

Не потрібна я рідній Вітчизні зі своїми двома «червоними» дипломами, не потрібен нікому 35-річний досвід організаторської роботи, не потрібні знання і результати, оцінені двома нагородами організації Європейського союзу, не потрібна моя праця взагалі.

Я чекатиму на рішення Європейського суду. Бо ж повинна бути на Божому світі Божа правда і Божа справедливість! Мені болить словосполучення «Камінська проти України!», я не хотіла б його вживати ніколи й ніде. Але чиновники іменем Держави не побоялися сорому за неї, вони виштовхнули мене до Страсбурга.

Епілог від редакції:

Звертаємо увагу Верховного Суду України та кваліфікаційної комісії на факти, викладені в цьому матеріалі. Адже судова реформа здійснюється не лише для звіту перед зарубіжними фінансовими та громадськими організаціями, а також і задля українських громадян. Таких, як Ольга Камінська.

Крім того, відповідно до ст.34, ст.6 Закону «Про статус суддів» просимо порушити дисциплінарне впровадження проти колишнього судді Київського районного суду Полтави, а нині судді Харківського апеляційного суду Володимира Миколайовича Антонова.

Нагляд триватиме

Процедура нагляду за дотриманням Україною зобов'язань та обов'язків члена Ради Європи (тобто моніторингу) має тривати щонайменше до завершення наступних президентських виборів. Принаймні так вважає «український» доповідач ПАРЄ Анне Северинсен. Думка доповідача має тут традиційно велике значення. А висловила вона її на спільній прес-конференції з Мирославою Гонгадзе, дружиною загиблого журналіста.

Мирослава приїхала до Страсбурга із США на кілька днів. «В Україні дехто сподівається, що українська та світова громадськість уже втомилася від справи Георгія, що всі про це забудуть, тому я маю намір «розворушити» представників Ради Європи і нагадати їм, що нині в розслідуванні не відбувається нічого», — заявила вона журналістам.

Нагадаємо, що Рада Європи вже давно нібито займається створенням відповідної міжнародної слідчої комісії, а Україна тим часом нібито дуже хоче в цьому допомогти, проте завжди щось заважає. «Українська влада не хоче розслідувати цю справу, йдеться просто про відсутність політичної волі», — переконана дружина Георгія Гонгадзе. У Страсбурзі вона мала плідне спілкування з президентом Парламентської асамблеї РЄ Пітером Шидером та доповідачем моніторингового комітету ПАРЄ по Україні Анне Северинсен. Було узгоджено деякі наступні кроки.

Зокрема, незабаром від моніторингового комітету до Президента України та Верховної Ради буде направлено офіційні листи із нагадуванням про потребу реформування української прокуратури. Власне, це було одним із зобов'язань України ще під час вступу до Ради Європи, адже поєднання в одному органі наглядової і слідчої функцій веде до відсутності контролю над слідством. На думку Мирослави (підтриману, як видно, в Страсбурзі), справа Гонгадзе сповна засвідчила цю небезпеку. В листах також йтиметься про потребу створення тимчасових парламентських слідчих комісій (свого часу Президент наклав вето на відповідний закон) і посади спецпрокурора (яка передбачена Конституцією, проте відповідного закону досі немає).

Крім цього, у вересні в Страсбурзі моніторинговим комітетом асамблеї буде організовано спеціальні слухання, присвячені виключно розслідуванню справи Гонгадзе. Запрошено буде всіх, від кого це розслідування залежить. А на початку жовтня в Україну прибуде спеціальна місія Ради Європи з метою ознайомлення з ходом розслідування на місці. Ну й, нарешті, до кінця літа Мирослава планує подати до Європейського суду з прав людини скаргу проти держави Україна на порушення її прав як потерпілої й на тяганину та неефективність слідства.

Безвихідних ситуацій не буває, та й вода, як відомо, камінь точить, нагадує Мирослава Гонгадзе. Вона каже, що до подальшого пошуку правди її надихає неослабний інтерес, з яким стежать за розвитком справи Гонгадзе за кордоном, і те величезне значення, яке цій справі надають. Мирославу підтримує міжнародна правозахисна організація «Репортери без кордонів».

Анатолій **МАРЦИНОВСЬКИЙ.**

Страсбург.

ФОТОФАКТ

До Севастополя на ракетному есмінці «Цін Дао» прибула військова делегація на чолі з командувачем Бейхайської ескадри (Північного флоту) ВМФ Китаю контрадміралом Дін Іпіном. Гості відвідали Головний штаб ВМС України, де зустрілися з головнокомандувачем українських ВМС Михайлом Єжелем.

Фото Сергія СВЕТЛИЦЬКОГО

Посол Кувейту: «Я прагну бачити тут кувейтські інвестиції»

*Кувейт з оптимізмом дивиться в майбутнє українсько-кувейтських відносин. І, попри складну обстановку на Близькому Сході, до якої сьогодні прикована увага світової спільноти, вірить, що наше взаємовигідне співробітництво не за горами. Про це в інтерв'ю «ГУ» заявив Надзвичайний і Повноважний Посол Кувейту в Україні **Хафіз Мухамед АЛЬ-АДЖМІ**, який нещодавно взяв участь у зустрічі представників країн—донорів проекту «Укриття» з Президентом України Леонідом Кучмою.*

— Про що йшлося на цій зустрічі?

— Гадаю, що ваші читачі знають, що Кувейт виділив 6 млн. дол. на закриття Чорнобильської АЕС. Це гроші Кувейтського фонду розвитку, і вони влилися до загальної допомоги Заходу. На зустрічі нашої делегації з Президентом України нами було висловлено прохання прискорити надання українськими підрядчиками проекту об'єкта «Укриття».

Хочу наголосити, що Кувейтський фонд розвитку дуже зацікавлений у прямому співробітництві з Україною. Є багато проектів, які він міг би профінансувати в Україні. Ми шукаємо об'єкти для інвестування і вважаємо, що Україна — гарне місце для вкладення інвестицій.

— Але поки що співробітництво розвивається на рівні взаємних побажань. І не більше.

— У Кувейті цілком усвідомлюють важливість України як європейської країни. Тому 1995 року ми відкрили тут посольство, і весь цей час наша діяльність була спрямована на створення законодавчої бази для розвитку відносин. Нині цей процес практично завершено. І сподіваємося, що створений нами фундамент дасть можливість у подальшому здійснити безліч вигідних економічних проектів, у тому числі інвестиційних. Однак справедливо буде зазначити, що ми справді об'єктивно запізнилися з підписанням угод. Приміром, таку важливу угоду про уникнення подвійного оподаткування ми підпишемо лише у жовтні, хоча кувейтська сторона готова до цього з лютого. Очікуємо українську сторону і вважаємо, що причини затримання суто технічні.

— Кувейт вважає інвестиційний клімат в Україні задовільним для співробітництва?

— Ви знаєте, капітал лякливий. Але Кувейтський фонд розвитку — це державні інвестиції, тому вони меншою мірою бояться ризикувати, ніж середній та малий бізнес. Зараз світ став схожим на велике село, в якому будь-яка подія може негативно вплинути на подальший розвиток економічних відносин... Але ризик — благородна справа.

— У зв'язку з цим не можна заперечувати, що розвиток економічних відносин між нашими країнами гальмує складна обстановка на Близькому Сході.

— Сусідів не вибирають.

— Чи не означає нещодавній візит міністра оборони США на американську базу у Кувейті та купівля вашою країною партії ракет, що Вашингтон наступним об'єктом боротьби з тероризмом вибрав Ірак?

— Візит Дональда Рамсфільда був плановий, і переговори йшли лише про двостороннє співробітництво. Про операції Вашингтона. Ми цілком підтримуємо США в їхній боротьбі з тероризмом.

— Чи підтримує також Кувейт США в їхній позиції щодо боротьби Ізраїлю з тероризмом?

— Ми підтримуємо боротьбу з тероризмом у всіх його проявах, але при цьому добре знаємо різницю між визвольним рухом та тероризмом. Палестинці борються за своє визволення. Кожний народ має право на самовизначення. Втім, зазначу, що ми у Кувейті проти будь-якого насильства. Самі американці кажуть, що ізраїльська та палестинська держави мають жити у мирі одна з одною. Арабські країни теж заявляють про необхідність створення двох окремих держав. А насильством ніколи не припинити кровопролиття.

— Що ж цьому може запобігти?

— Тільки мирний переговорний процес.

— Чи можливий він у нинішній ситуації?

— Надія помирає останньою.

— Які плани посольства на найближче майбутнє?

— Найближчим часом я бажаю бачити кувейтські інвестиції тут — в Україні. Це співробітництво принесе обопільну вигоду.

Яна **СТАДІЛЬНА.**

ХРОНІКА. ФАКТИ. ПОДІЇ

■ *Рига*

Медики вимагають підвищення зарплати

Нещодавно відбувся страйк медперсоналу, в якому брало участь близько трьох четвертин усіх латиських лікарів і медсестер. Вони протестували проти низької зарплати і недостатнього фінансування охорони здоров'я.

Ось лише декілька штрихів до проблеми: прожитковий мінімум у Латвії — майже 750 гривень на місяць. Доходи 94% медпрацівників не перевищують цього рівня. У 70% лікарів бракує коштів на власне лікування. Близько 40% лікарів змушені шукати додатковий приробіток. Третина збирається найближчим часом змінити професію через матеріальні труднощі.

Медустанови не можуть розв'язати власними силами проблему підвищення зарплати. Утримання ліжка в лікарні коштує 7800 гривень на добу, при тому що сам пацієнт платить 112 гривень. Минулого місяця з посади було знято міністра добробуту, у віданні якого охорона здоров'я. Його наступник заявив, що, найпевніше, ці проблеми доведеться розв'язувати новому урядові (він зміниться в жовтні, після парламентських виборів).

17 червня на засіданні тристоронньої ради із співробітництва між міністрами, об'єднанням вільних профспілок і конфедерації роботодавців сторони дійшли згоди, що потрібно обмежити 38,5 годинами трудовий тиждень медиків і що середню зарплату лікарів слід підвищити до 1500 гривень, медсестер — до 1000 гривень.

Для цього потрібно знайти більш як 50 мільйонів гривень. Таких грошей у бюджеті немає, і міністр фінансів Гундарс Берзіньш пропонує пошукати їх у кишенях пацієнтів. Він нагадав: «У всьому світі охорона здоров'я фінансується з виплат пацієнтів, страховки. І лише частково — з бюджету». Як завжди в таких випадках, міністр, задекларований дохід якого за минулий рік становив 380 783 гривні, забув, що зарплати і пенсії в Латвії геть не такі, як «у всьому світі».

Медики вимагають підвищення витрат на державну охорону здоров'я до 7% від валового національного продукту (сьогодні — 3,4%). Уряд і Сейм не можуть цього забезпечити. Тому на 18 липня заплановано нові акції протесту.

Володимир **СТРОЙ.**

■ *Варшава*

Ні Євросоюзові!

У Польщі відбулися масові демонстрації противників вступу до Європейського союзу. Радикальна партія «Самооборона» на знак протесту «проти соціальної, економічної та фінансової політики» уряду перекрила вулиці великих міст і автодороги, маючи намір, як заявив лідер цього руху, паралізувати життя країни. Охоронці порядку поступово відтіснили протестуючих з проїзної частини. Для цього було залучено 34 тис. поліцейських, а також 6 тис. бійців спецпідрозділів.

■ *Кананакіс*

Саміт «великої вісімки»

У Канаді, в курортному місті Кананакіс, учора відкрився саміт лідерів країн «великої вісімки». Генеральний секретар ООН Кофі Аннан закликав учасників зустрічі приділити увагу проблемам «стійкого розвитку Африки». Ці питання, разом з проблемами розвитку світової економіки та боротьби з тероризмом, стануть центральною темою саміту. На схвалення лідерів країн G8 буде представлено «розгорнуту відповідь «вісімки» на африканську ініціативу «Нове партнерство для розвитку Африки».

На знімку: демонстраціями протесту зустрічали учасників саміту антиглобалісти. Напис на плакаті: «Жадібні білі люди з'їли нашу планету».

Фото АП.

За повідомленнями кореспондентів «ГУ» та зарубіжних інформагентств.

Фото Юрія ВЕНГЕРЕША.

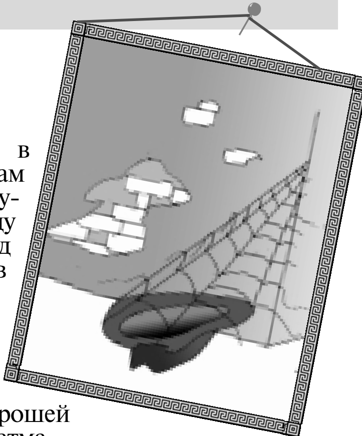
▶ *Виживаємо...*

Беззахисні

Пам'ятаю величезне бажання нашого Президента перемогти в країні бідність, злидні і вивести свій народ на світлу європейську дорогу. Коли я віддавав за нього свій голос, то не думав, що в Україні такого розмаху наберуть злидні, беззаконня, беззахисність народу, алкоголізм, наркоманія та інші вади суспільства.

Сотні тисяч людей ідуть на той світ від недоїдання, безгрошів'я, неможливості хоч перед смертю придбати рятівну таблеточку. Прикро, що моя держава «кинула» мене й мільйони співвітчизників із вкладами, залишивши з жалюгідною пенсією. Натомість маємо ідентифікаційний номер.

За три місяці подорожей по лікарняних ліжках двох лікарень, у мене не залишилося й копійчини, і я звернувся по допомогу до райсоцзабезу. Думав, нададуть якусь сотню гривень на ліки. Але замість цього одержав відписочку, в якій було зазначено, що я можу розраховувати на 0,12 гривні від суми, виділеної на область. Сподівався одержати щось зі своїх кревних в ощадкасі. А там контингент крутіший за банду бен Ладена: від 65 до 100 років — чергують, галасують. Одні проклинають владу, інші — рідну матусю пригадують, а грошей — все одного катма.

Подивився я на все це й подумав: а навіщо галасувати, дорогі мої співгромадяни! Навіщо гудзики одне в одного від одягу відривати? Адже не звірота ми якась. Чи не ліпше було б щиро подякувати нашому урядові, нашому Президентові, за хліб-сіль, за нашу щасливу старість...

З повагою Віталій ГРИЩЕНКО.

Кривий Ріг.

Мал. Євгенії ВАСИЛЬЧЕНКО.

Дитя — частина матері. Та чи невіддільна?

▶ *Психологічний лікнеп*

Мати і дочка жили разом: вели господарство, зустрічали свята, раділи й сумували. Вони були наче нерозлучні подруги. І 25-річній Ірині дикою здавалася навіть думка про те, що, скажімо, Новий рік вона може зустріти не з мамою, а з кимось іншим. Як раптом...

Дочка вийшла заміж. Спочатку збиралися з чоловіком та мамою жити разом. Хоч не в захваті від цієї ідеї був Іринин обранець. Незабаром померла чоловікова бабуся, залишивши квартиру, яку вирішили подарувати молодим. Тепер Валерій був невблаганний у своєму бажанні відмежуватися від тещі. Ірина, така ж віддана дружина, як і дочка, погодилася. Тож переїзд відбувся. Молоді, здається, задоволені. А от мати Світлана Андріївна сумує на самоті у своїй трикімнатній квартирі. «Не можу зрозуміти, чого їм тут бракувало: квартира простора, метро поруч, та й я у їхнє життя не втручалася, — дивується вона, — важко мені звикнути, що не буде дочки поруч».

*— Відокремлення дорослих дітей від батьків часто буває вкрай болісним для тих і тих. — Каже головний психолог Київського міського психологічного центру служби у справах неповнолітніх столичної держадміністрації **Наталія ЄГОНСЬКА**, — Та мало хто замислюється над тим, що до цієї неминучої розлуки треба готуватися заздалегідь. Адже витоки драматизму даної ситуації починаються дуже скоро.*

Почуття поглинає все

— Традиційно в нашому суспільстві жінку бачили передусім у ролі матері, — продовжує розповідь Наталія Єгонська, — хоч останнім часом у нас посилюються феміністичні тенденції. Для багатьох жінок сім'я перестає бути єдиним сенсом життя: вони намагаються реалізуватися як фахівці, особистості. Та все ж більшість жінок і нині вважають за потрібне створити сім'ю, народити дитину. Часто буває так, що материнський обов'язок жінка відчуває дуже сильно і забуває про інші свої обов'язки — стосовно чоловіка і, врешті, себе самої. Непомітно для матері її самооцінка стає віддзеркаленням того, що відбувається з її дитиною, вимірюється лише тим, наскільки здорове, розумне, благополучне чадо в неї росте. Поступово вся картина світу жінки зосереджується лише навколо її вічного «малюка» (частіше це відбувається у сім'ях, де одна дитина). Звідси і перекоси у вихованні: потакання дитині в усьому або цілковитий контроль її життя. Зрозуміло, людина, яка зростає у таких умовах, не потерпає від дефіциту уваги. Проте їй важко стати особистістю, не навчившись розв'язувати певні проблеми, долати труднощі. Адже батьки (або один із них) намагаються щонайбільше питань вирішити за дочку чи сина, ніби стіною відгородивши їх від житейських реалій.

Помилка чи досвід?

— Зазвичай свою позицію батьки аргументують так: «Хочу вберегти тебе від помилок, які сам колись зробив». Та чи потрібно це? Мабуть, кожна людина має зробити якусь кількість помилок, щоб набути досвіду?

— А помилки — це і є психологічний досвід. Питання в тому, як поставитися до власної помилки. Якщо її правильно використати, проаналізувати і зробити своїм ресурсним станом, можна досягти успіхів в особистісному та професійному розвиткові. Те, що одна людина вважає помилкою, стресом або навіть катастрофою, для іншої може стати стимулом, поштовхом. Та повернімося до нашої героїні — мами, яка немовби злилася з чадом у єдиний організм. На психологічному рівні вона не сприймає його як окрему індивідуальність, для неї це частина її самої. Тому цілком закономірно, що відокремлення уже дорослої дитини вона сприймає як родинну драму (нерідко цей процес болісно переживають обидві сторони). З'являються почуття образи, непотрібності. Чути репліки на кшталт: «Я на тебе все життя витратила, заміж удруге не вийшла, тому що думала тільки про тебе, а ти, невдячний (-а), покинув (-ла) мене». Можуть бути різні варіанти поведінки ображеної матері, зокрема, несвідомі спроби повернути кохане дитя будь-якою ціною, навіть руйнуванням шлюбу.

Думайте про себе!

— Як, на вашу думку, матері слід змінити своє життя, щоб розлука не була трагедією?

— Найкраще — почати готуватися до цього заздалегідь. Замисліться, для чого ви народжуєте дитину, якого життя для неї хочете. У дочки або сина більше шансів стати здоровою в психологічному плані особистістю, якщо у матері на першому місці в житті — вона сама, на другому — чоловік, а на третьому — дитина. Здатність думати насамперед про себе часто засуджують, гнівно називаючи егоїзмом. А насправді здоровий егоїзм — абсолютно нормальне явище. Задовольняйте свої потреби і робіть життя змістовним не лише стосовно дитини, а й себе. Так, дитина — це дуже важливий компонент вашого буття, але вона не повинна стати всім. Та якщо вже так сталося, що ієрархію цінностей порушено, і чадо у вас на першому місці, а ви десь далеко позаду, все одно намагайтеся знаходити сенс життя у чомусь іще. Врешті-решт, вам ніхто не забороняє спілкуватися і після відокремлення: допоможіть своєму нащадкові морально або фізично, щось підкажіть, у чомусь підтримайте. Але звільніть його від тиску, опіки, контролю. І, повторюю ще раз, будуйте самі своє життя!

Розмову вела Тетяна КРОП.
Фото Юрія ВЕНГЕРЕША.

▶ *Домашній адвокат*

Подвійні стандарти

Я інвалід з дитинства, непрацездатна. Маю двох дітей 11 і 13 років. За сімейними обставинами ми були змушені повернутися в село до матері. Знаю, що з 1 січня 2001 року набрав чинності Закон України «Про державну соціальну допомогу інвалідам з дитинства та дітям-інвалідам». Але замість обіцяної державної соціальної допомоги, яка мала б нараховуватися від прожиткового мінімуму, я одержую мізер. Вже більше року не можу добитися правди від нашого соцзабезу. Як же можна прожити самій і утримувати дітей на них?

Рубрику веде юрисконсульт Наталія ГЕЛЕТКО.

Тетяна КУБАРЄВА.

Юріївка Конотопського району Сумської області.

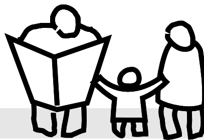
Зазначений вами закон справді гарантує інвалідам з дитинства та дітям-інвалідам право на матеріальне забезпечення за рахунок коштів Державного бюджету України та їх соціальну захищеність шляхом встановлення державної соціальної допомоги на рівні прожиткового мінімуму.

Відповідно до його положень право на таку допомогу мають інваліди з дитинства I і II груп у розмірі 100 відсотків прожиткового мінімуму для осіб, що втратили працездатність, непрацюючі інваліди з дитинства III групи (50 відсотків), а також діти-інваліди віком до 16 років — у розмірі 70 відсотків від прожиткового мінімуму. Заява про призначення допомоги подається інвалідом з дитинства до управління соціального захисту населення за місцем проживання.

Проте необхідно враховувати, що інвалідам з дитинства, які мають право одночасно на державну соціальну допомогу і пенсію, призначається за їхнім вибором або державна соціальна допомога, або пенсія.

Водночас статтею 42 Закону України «Про Державний бюджет України на 2002 рік» встановлено на цей рік рівень забезпечення прожиткового мінімуму (гарантований мінімум) для призначення допомоги відповідно до Закону України «Про державну соціальну допомогу інвалідам з дитинства та дітям-інвалідам» у сумі 80 гривень у розрахунку на одну особу. Саме з цієї причини ви отримуєте таку суму, незважаючи на те, що розмір прожиткового мінімуму для осіб, що втратили працездатність, на сьогодні становить 268 гривень.

20 березня 2002 року Конституційний Суд своїм рішенням визначив, що оскільки для значної кількості громадян України пільги, компенсації і гарантії, право на які передбачено чинним законодавством, є додатком до основних джерел існування, необхідною складовою конституційного права на забезпечення життєвого рівня, який принаймні не може бути нижчим від прожиткового мінімуму, то звуження змісту та обсягу цього права шляхом прийняття нових законів або внесення змін до чинних законів за статтею 22 Конституції України неприпустиме. З огляду на це, ви можете захистити свої права, звернувшись до місцевого суду.

Право на життя

Наша пошта

Свій обов'язок виконала, тепер погасити б комунальний борг

Пишу вам, бо ви ближче до Верховної Ради. А із замкнутого кола, куди я потрапила, мені за нинішніх законів не вибратися. Мій борг за комунальні послуги збільшується як снігова куля. Але повірте, я не роззява якась. «Злісним неплатником» я стала не зі своєї вини.

І 13 років моя донька захворіла на шизофренію у важкій формі. В 23 роки вона «допрогресувала» до І групи інвалідності. Висновок ЛТЕК: непрацездатна. В райсоцзабезі мені сказали, що, якби я не працювала, то змогла б оформити допомогу з догляду за донькою. Але ж мені не було від кого чекати допомоги. А той державний мізер нас не врятував би.

Я розуміла, що рано чи пізно доведеться залишити роботу: старість не за горами, а справлятися з дочкою дедалі важче і важче. Розуміла, що інтернату їй не уникнути. Але такі важкі, як моя, там довго не живуть. А хотілося протриматися якомога довше.

Тому освоїла нову професію, яка дала б мені змогу працювати в дещо вільнішому режимі. Але наразилася на проблему: «молоді спеціалісти» похилого віку нікому не потрібні, а братися за малооплачувану роботу не хотіла. Адже я була висококваліфікований фахівець в системі управління космічними апаратами і дуже любила свою роботу. Але 1996 року довелося її залишити.

На субсидії я не мала права. Допомога доньці — 36 грн. Як виживали? Продавала за безцінь усе, що придбали за десятиліття праці. Та незабаром стало дуже важко, і я погодилася здати дочку в інтернат. Там вона не прожила й року.

На роботу я так і не влаштувалася: немолодих людей беруть лише на копійчані вакансії, а умови праці такі, що з моїм здоров'ям не протягнути.

Тепер я — пенсіонер і могла б скористатися правом на субсидію. Але... виплативши комунальні борги, що їх «назбирала» за довгі роки.

Що ж мені тепер на вулицю йти, якщо я не в змозі сплатити за житло? Куди дивиться Конституційний Суд? Адже в такому становищі опинилися десятки тисяч громадян, які з поважних причин не можуть розплатитися з боргами. Своєю постановою № 245-ІІІ Верховна Рада лише посіяла хаос. От у нас в райвиконкомі, приміром, минулого року залишилися невитраченими кошти на субсидії: тих, хто їх потребує, багато, але через борги скористатися ними не змогли. Замкнуте коло!

Незабаром мені доведеться захищати себе в суді: за борги ЖЕК хоче накласти арешт на моє майно. А майна того — лише квартира: меблі і холодильник безнадійно старі. Але за квартиру боротимуся до останнього. Я все життя на неї працювала, а тоді ще й викупили. Невже в когось підніметься рука відібрати в старої людини дах над головою? Невже держава не може розв'язати наші проблеми по-людськи?

Галина СКЛЯР.

Харків.

Фото Юрія ВЕНГЕРЕША.

Молюся, щоб ми не стали бомжами

Безвісти зникла моя дочка. Нині її офіційно визнано померлою. на руках у мене залишився п'ятирічний онук Дмитрик. Усю любов і ласку я віддаю йому. Я і бабуся, і мама, і батько. Але мені вже 54 роки, до пенсії залишився рік. Молю Бога, щоб дав мені сил виховати і поставити на ноги онука.

Усе було б добре, але обставини склалися так, що ми залишилися без житла. Стояла в черзі на квартиру, але організацію, в якій я працювала, ліквідовано. Зараз ми з Дмитриком живемо в чужих людей на квартирі, яку в серпні маємо звільнити. Роботи не маю. Знімати квартиру дуже дорого. З проханням надати квартиру не раз зверталася за місцем проживання. У відповідь почула «щиросердну» пропозицію: мовляв, здавайте Дмитрика в дитячий будинок.

Люди, прошу: допоможіть! Не допустіть, щоб скривдили сироту. Це великий гріх. Я не прошу хороми, хай буде однокімнатна квартира, щоб у дитини був свій дім. Щоб дитинство не запам'яталося йому поневіряннями по чужих квартирах. Дімі незабаром до школи. Я оббиваю пороги, але стіна непробивна. Хлопчик перебуває на обліку у дитячих кардіолога й невропатолога. Дуже важко жити з такою дитиною на валізах.

Галина МЕДВЕДЄВА.

Донецька область.

Параліч фізичний і фінансовий

У свої 37 років переніс інсульт. Права частина тіла паралізована. Мені дали І групу інвалідності, але належних грошей вже півроку не отримую.

Запропонували лягти у Центр реабілітації. Але заплатити за лікування ми не маємо змоги. Окрім того, що дружина доглядає за мною, вона ще виховує двох наших дітей. Все цінне, що було вдома, продали. Проте величезні борги залишилися. Ми потрапили у той глухий кут, з якого немає виходу.

Дуже просимо читачів «Голосу України» допомогти в лікуванні. Адже так хочеться жити!

Олег СТРАТІЙЧУК.

Канів

Черкаської області.

P. S. Координати автора — в редакції (тел. 441-84-38).

У дурості на повідку

Медицина

«Пригостіть даму сигаретою...». Слова веселенької пісні доносяться з радіоприймача в одній із затишних кав'ярень столиці. Підхоплюючи мелодію, моя співрозмовниця сідає за столик і підкурює чергову сигарету. «Тільки-но понервую, трохи вип'ю чи піддамся якимсь емоціям, одразу хапаюся за пачку, —розповідає Марина. — Ця звичка в мене ще зі школи. Відколи у чотирнадцять років спробувала, так і дотепер курю. Навіть під час вагітності...»

Менш як за три місяці моя дев'ятнадцятирічна знайома стане мамою.

— Про шкідливість нікотину ти, либонь, чула...

— Звичайно. Мінздрав тільки те й робить, що попереджує. Але рішення ми приймаємо самостійно. Я усвідомлюю, що це шкідливо. Але кинути п'ятирічну звичку теж непросто. Навіть заради майбутньої дитини.

— А чоловік не намагався тобі допомогти?

— Ну не потягне ж він мене за руку до нарколога! Кілька разів казав, що варто було б курити трохи менше. Але це моя особиста справа.

— І також — справа твоєї дитини...

— Кожного дня ми вдихаємо безліч усілякої радіації. Не думаю, що саме куріння може позначитися на здоров'ї дитини.

*Курити? Не курити? Справа особиста. Буває, що жінка, яка ніколи не вживала алкоголь і нікотин, народжує фізично хвору дитину. А та, котра курить та випиває, — абсолютно нормальну. Певно, це вже витівки природи. Але все-таки, наскільки порочна звичка мами впливає на життя майбутньої дитини? З цим запитанням я звернулася до київського нарколога **Ігоря СТЕПАНОВА.***

— Усі ми знаємо, що жінки значно більше, ніж чоловіки наражаються на небезпеку, пов'язану з курінням. Тим паче ті, хто готується стати матір'ю. Річ у тім, що спочатку всі шкідливі речовини з сигаретним димом потрапляють у кров майбутньої мами. А потім, через плаценту, до кровоносної системи дитини. Дослідження показали, що новонароджена дитина в мами, яка курить, важить набагато менше, ніж у тої, котра не курила. Така дитина частіше народжується недоношеною і частіше хворіє. До речі, найпоширеніші захворювання чада в майбутньому — астма.

Важливо також пам'ятати, що в мами, яка годує, нікотин міститься і в молоці. Окрім того, що йому додається гіркуватий присмак, знищуються й усі корисні речовини, такі потрібні крихітці.

— Я чула, що різко кидати курити також не рекомендують.

— Абсолютно правильно. Але можна поставити захисний бар'єр із вітамінів. Слід постійно поповнювати їхній запас, а також збагачувати раціон різноманітними продуктами.

— Чи є гарантія, що, людина, котра курить, позбавившись шкідливої звички, поверне собі повноцінне здоров'я?

— Звичайно. Багато хто не знає, що якщо не курити усього лише дві години на день, то кров здатна цілком звільнитися від нікотину. Серцебиття нормалізується після восьми годин без сигарет. За тиждень очищаються бронхи й легені, повертаються повноцінний смак і нюх. Через півроку посилюється імунітет до інфекцій та відновлюється природний колір обличчя. А за п'ять років небезпека інфаркту міокарда стає такою само низькою, як і у тих людей, котрі ніколи не курили. Отже, всі, хто хоче почати нове життя без цього чадного пороку, мають шанс повернути здоров'я, яке похитнулося.

— Ви казали, що жінки, котрі курять, більше наражаються на небезпеку. Візьмімо наш випадок з молодою вагітною жінкою. Чим для неї може стати порочне баловство?

— По-перше, якщо жінка готується стати матір'ю, їй узагалі варто забути про сигарети хоча б на три роки. А по-друге, саме з тютюновим димом пов'язано безліч різних порушень у жіночому організмі.

Важливо пам'ятати, що організм жінки-курця (зокрема матка) найбільш схильний до інфекцій. Але багато хто і не здогадується, що різні запалення можуть призвести до позаматкової вагітності, а інколи — й до безпліддя. Не варто забувати також про те, що нікотин знищує необхідну кількість кальцію та фосфору в крові. Внаслідок чого організм добуває ці елементи з кісток. І тому проблема декальцинації кісток зустрічається частіше знову-таки у жінок, які курять.

— Напевно, високий ризик і онкозахворювань?

— Авжеж. За статистикою, на рак шийки матки у два рази частіше хворіють саме ті жінки, що курять. Десять сигарет на день збільшують загрозу раку легень у п'ять разів (і у жінок, і у чоловіків). А в тих, хто викурює у день більш як тридцять сигарет, ця небезпека зростає у сорок разів!

— Ігорю Сергійовичу, а ви курите?

— Так. На жаль...

Ірина ВАСИЛЬЧЕНКО.

Мал. Євгенії ВАСИЛЬЧЕНКО.

Корисна площа

Увага: маніпулятори!

Іноді буває, що після спілкування з якоюсь людиною, ви почуваєтеся пригнічено й невпевнено, починаєте сумніватися стосовно деяких рішень. І, врешті-решт, погоджуєтеся зробити те, чого не збиралися. Скоріше за все, ви стали жертвою маніпуляцій.

Маніпулювання — це стратегія поведінки, засобом якої отримують перевагу шляхом прихованого, не усвідомленого партнером тиску на нього. Наприклад, коли слова чи поведінка особи спрямовані на те, щоб вибити підґрунтя з-під ніг опонента, розхитати його впевненість, і таким чином зробити його вразливим. Це дає можливість нав'язати йому свої настанови. Швидке «розпізнавання» такого впливу допоможе вчасно відреагувати на нього. Ось деякі стратегії маніпулювальної поведінки і способи захисту:

■ Чергування гніву та прихильності спричиняє невпевненість й дезорієнтацію. Реагуйте дружнім ставленням на прихильність і гнівом на гнів.

■ Провокаційні запитання щодо вашої поведінки й здорового глузду. В жодному разі не намагайтеся відповідати на них у надії на виправдання! Єдиний захист від такого прийому — зауваження щодо некоректних запитань опонента.

■ Зверхнє ставлення і самовпевненість, що нав'язують вам роль «прохача». Скептично проаналізуйте якості опонента і за нагоди додайте у ваші відповіді трохи сарказму.

■ Часті й іноді незаслужені похвали, що спричиняють «підпорядковану реакцію». Нехтуйте надмірну прихильність.

■ «Патетичні» заклики до розуміння його позиції, що схиляють вас до великодушності та безкорисливості. Уникайте відповіді на такі заклики.

■ Коли вас «не розуміють», змушуючи детально пояснювати і в такий спосіб повідомляти зайву інформацію. Спитайте, що саме є незрозумілим.

■ Коли вказують на можливу критику з боку важливої для вас людини чи громадської думки. Продемонструйте впевненість у своїй позиції та удаваний подив з приводу того, що опонент міг вдатися до такої тактики.

Вміння уникати маніпуляцій допоможе вам твердо стояти на своїх позиціях, уникаючи конфліктів, незручних ситуацій і нав'язування.

Ю. П.

ПЕРШИЙ КАНАЛ УТ

06.00 ТРК «Ера».

ПЕРШИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ

09.05 Подорож у дитинство.
09.30 Крок до зірок.
10.00 Наше військо.
10.30 Мультсеріал «Коала на ім'я Арчибальд».
11.00 Формула 36,6.
11.30 Модний час.
12.15 Сільський час.
13.05 До свята Івана Купала. «Коли розквітає папороть».
13.20 Мультфільм на замовлення.
14.25 Духовний вісник.
14.50 Новини.
15.00 Чемпіонат світу з автоперегонів «Формула-1». Гран-прі Великобританії.
17.00 До Дня працівників морського та річкового транспорту. Док.фільм «Кредит довіри».
17.30 Перехрестя.
18.00 Портрет душі.
18.25 Ток-ринг.
18.55 Футбол. Чемпіонат України. Вища ліга. «Таврія» (Сімферополь) — «Металург» (Запоріжжя).
20.45 Вечірня казка.
20.50 Вечірня молитва.
20.55 Лотерея «Кено».
21.00 Панорама.
22.00 Теніс. «Уімблдон-2002». Фінал.
23.00 ТРК «Ера».

ДРУГИЙ КАНАЛ УТ

УТ-2

10.00 Моя професія.
10.55 Реальний сектор.
11.35 Хай щастить.
12.15 Бізнес за правилами.
12.55 Естрадна прем'єр-ліга.
13.00 Стара колекція.
13.35 Резонанс.

КАНАЛ «1+1»

07.00 Бокс по-справжньому. Насим Хамед — Мануель Кальво.
08.10 Аншлаг, аншлаг.
09.10 Лото-забава.
10.00-14.00 Програми УТ-2.
14.00 Дісней. Мультфільм «Король Лев. Тімон і Пумба».
14.30 Дісней. Мультфільм «Аладдін».
15.00 Серіал «Зоряна брама». 2 серія.
15.50 Серіал «Агент національної безпеки-2». «Снігова людина».
16.50 «Імперія кіно» представляє. Худ.фільм «Помста придурків-2».
18.30 Серіал «Агентство «Місячне сяйво».
19.30 ТСН-епіцентр.
20.15 Прихована камера.
21.10 «Імперія кіно» представляє. Худ.фільм «Приречений на смерть».
22.55 Бокс по-справжньому. Насим Хамед — Мануель Кальво.
00.00 «Своє кіно» представляє. Худ.фільм «Повія».

ТРЕТІЙ КАНАЛ УТ

КДРТРК

07.00 З любов'ю.
07.30 «Кредит довіри». До 10-річчя «Укррічфлоту».
08.00 Недільні зустрічі.
08.40 Торговий ряд.
08.45 Шлях до успіху.

«ІНТЕР»

09.00 Прогноз погоди.
09.05 Прокинься і співай!
10.00 Телефортуна.
10.35 Уїк-енд.
11.15 Караоке на майдані.
11.45 Мелорама.
12.25 Планета Здоров'я.
12.55 Дискавері.
13.30 Мультсеріал «Покемон».
13.55 Серіал «Загублений світ».
14.50 Серіал «Мисливець за старожитностями».
16.30 Серіал «Людина у прохідному дворі». Заключна серія.
17.45 Худ. фільм «Аеліто, не чіпляйся до чоловіків».
19.20 Джентльмен-шоу.
20.00 Інформаційно-аналітична програма «Подробиці тижня».
20.50 Худ.фільм «Аварія».
22.35 Великі драми XX століття.
23.05 Нічний сеанс. Худ. фільм «Дитина Розмарі».
01.25 Концерт Янні у Тадж-Махалі.

ICTV

07.25 Погода.
07.30 Серіал «Висока хвиля».
08.00, 09.00, 10.00, 11.00, 12.00, 14.00, 15.00, 16.00, 17.00, 18.00, 19.00, 20.00 Факти. Гарячі новини.
08.20 Мультсеріал «Вуді Вудпекер і його друзі».
08.30 Серіал «Аніморфи».
08.55 Серіал «Чудернацька наука».
09.25 Худ.фільм «Пригоди рудого Майкла».
11.00 Коронна страва.
11.30 Телевізійний центр моди.
12.05 Галопом по Європам.
12.45 Факти. День.
13.00 Серіал «Кримінальний квартет».
13.35 Серіал «Висока хвиля».
14.25 Худ.фільм «Він починає гніватись».
16.10 Весь Жванецький.
16.40 Шоу Олени Степаненко.
17.40 Серіал «Повернення Сандокана».
18.45 Факти. Підсумок дня.
19.00 Худ.фільм «Плезантвіль».
21.30 Худ.фільм «На межі божевілля».
23.15 Кримінальні історії.
23.45 Штрафний удар.
00.15 Худ.фільм «Синя прохолода».
01.50 М-Файли.

СТБ

07.00 Музичний департамент «Ран ОК».
08.45 Прописи.
09.10 Ви практично здорові.
09.30 Ні пуху ні пера.
10.00 На перший погляд. «Італія. Знайома незнайомка».
10.25 Худ.фільм «Бонні і Клайд по-італійськи».
12.20 «Вікна» у світ.
12.50 М-стиль.
13.20 Худ.фільм «Сам я в'ятський уродженець».
15.20 Навколо автоспорту.
15.45 Худ.фільм «Макс та Ієремія».
17.55 Автостиль.
18.15 Худ. фільм «Аномалія».
19.50 Худ.фільм «Очі чорні».
22.00 Бізнес-студія.
22.35 Худ.фільм «Німий крик».

НОВИЙ КАНАЛ

07.45 Церква Христова.
08.00 Мультсеріал «Дикі Тонбери».
08.30 Мультсеріал «Дещо про Мімі».
09.00 Мультсеріал «Завойовник Зим».
09.25 Серіал «Міго». 1 серія.
09.55 «3х4». Найкумедніше домашнє відео.
10.45 Світ індійського кіно.
13.10 Репортер.
13.30 Худ.фільм «У відкритому морі».
15.25 Худ.фільм «Коли спізнюються в ЗАГС».
17.00 Село Глухівка.
17.20 Худ.фільм «Я несміливий, але я лікуюся».
19.00 Репортер.
19.20 Погода.
19.30, 22.20 Худ.фільм «Іронія долі, або З легкою парою».
21.35 За склом-3. Тепер ти в армії. Фінал.
00.20 Футбольний огляд «Гол!».
00.40 Худ.фільм «Пристрасть у пустелі».
02.10 Худ.фільм «Я несміливий, але я лікуюся».
03.35 Худ.фільм «Воротар».
04.45 Худ.фільм «Коли спізнюються в ЗАГС».

ГРТ-міжн.

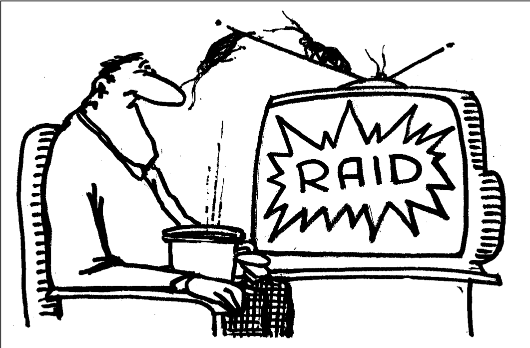
09.00 Новини (із субтитрами).
09.10 Хто хоче стати мільйонером?
10.00 Худ.фільм «Наш любий доктор».
11.30 «Єралаш».
11.40 Служу Росії!
12.05 «Непутні замітки» з Д. Криловим.
12.25 Доки всі вдома.
12.55 Самі з вусами.
13.25 Клуб мандрівників.
14.00 Новини (із субтитрами).
14.10 КВН-2002.
16.10 Великий театр представляє... «Зірки Великого балету». Частина 2.
17.00 Худ.фільм «Жінка дня».
18.25 Худ.фільм «Градус Чорного Місяця».
20.00 Часи.
21.05 Худ.фільм «Кінець отамана».
23.20 Фестиваль « Реальна музика».
00.15 «На футболі» з В.Гусєвим.
00.40 Худ.фільм «Наш любий доктор».

РТР

05.20 Фільм-казка «Спляча красуня».
06.55 Серіал «Повелитель звірів».
07.50 Російське лото.
08.40 ТБ «Бінго-шоу».
09.20 Серіал «Королева краси, або Дуже важке дитинство».
09.45 Сам собі режисер.
10.40 Містечко.
11.10 Худ. фільм «Сицiлiанський захист».
13.00, 19.00 Вісті.
13.20 Парламентський час.
14.05 Діалоги про тварин.
14.55 Чемпіонат світу з автогонок у класі «Формула-1». Гран-прі Великобританії.
17.00 Худ. фільм «На Дерибасівській гарна погода, або На Брайтон-Біч знову йдуть дощі».
19.55 Аншлаг.
21.00 Худ.фільм «Декілька гарних хлопців».
23.45 Спорт за тиждень.
00.45 Серіал «Твін Пікс».

НТБ

05.35 Серіал «Блакитне дерево».
07.00, 09.00, 11.00, 15.00, 18.00 Сьогодні.
07.15 Худ. фільм «Джульбарс».
08.25 На старт!
09.15 Серіал «Полювання на Попелюшку».
10.20 Рослинне життя.
11.20 Худ. фільм «Вершник без голови».
13.20 Смачні історії.
13.35 Усе відразу!
14.10 Своя гра.
15.20 Принцип «Доміно».
16.30 Очна ставка.
17.00 Шоу Олени Степаненко.
18.30 Серіал «Ідеальна пара». «Королева бензозаправки».
19.35 Худ. фільм «Кікбоксер. Повернення».
21.30 Що? Де? Коли? Кращі ігри.
22.40 Худ. фільм «Чорний дощ».
23.35 Пепсі-чарт.

Мал. Сергія ТЕРЕЩЕНКА.

АНОНСИ

Плезантвіль

ICTV, 19.00

Комедія. Девід Вагнер — дитя дев'яностих. Але він захоплений телевізійним шоу «Плезантвіль», де дія відбувається в 50-ті роки в невеликому містечку, і де всі шикарні, веселі й непорочні, і життя дивно приємне. Заворожений цим утопічним світом, Девід уявляє себе в «Плезантвілі», де він нарешті б позбувся своєї химерної і схибленої на хлопцях сестри Дженніфер. І одного разу життя робить вигадливий поворот: дивний телемайстер вручає Девіду пульт, що відправляє його разом із сестрою прямо в Плезантвіль. Візит прибульців не пройшов для міста непоміченим, дивним чином змінивши долі його мешканців...

Реж. Гері Росс. У ролях: Тобі Магуайр, Джефф Деніелс, Дж. Т. Волш, Джоан Аллен, Вільям Х. Мейсі.

На межі божевілля

ICTV, 21.30

Трилер. Історія, що об'єднала два відомих сюжети: про доктора Джеккіла і містера Хайда і про Джека-різника! Доктор Джеккіл створив у своїй лабораторії новий наркотик. Він починає випробувати його на собі. Результат експерименту — роздвоєння особистості: по ночах він перетворюється в садиста Хайда. А вдень Джеккіл не пам'ятає, що з ним відбувалося. Тим часом жорстокість Хайда стає нещадною. У своїх нічних вилазках він мучить і вбиває повій. Так триває доти, доки дружина доктора не збагнула, що трапилося...

Реж. Жерар Кікоїн. У ролях: Ентоні Перкінс, Глініс Барбер, Девід Лодж.

Триває передплата на «Голос України»
Передплатні індекси:
для індивідуальних передплатників — 40224.
для підприємств і організацій — 60955.

у **МОРІ** інформації серед дрібної рибинки і риби великої телебачення — **КАШАЛОТ**

О! ТБ

ПРОГРАМА ТЕЛЕБАЧЕННЯ НА ТИЖДЕНЬ 1 – 7 ЛИПНЯ

30 червня о 14:00 на УТ-1 трансляція фінального матчу чемпіонату світу з футболу.

ФЕЙЛЕТОН

Без нас...

Я персонально — з тих фанатів,
Хто жить не може без м'яча
І на табло чемпіонатів
Постійно очі витріща.
Малює графіки, таблиці,
Втрачає нерви, губить час,
І потаємно дуже злиться,
Що все там діється без нас.
Без нас... І пригадать охота
Хоч щось про наш талант і хист,
Як Лобановський брав ворота,
Сухий закручуючи лист,
Як бився Лерман без утоми,
І Базилевич не вгавав,
І ще до Марадони Коман
Голи руками забивав...
Отож і ми не в тім'я биті:
Могли б такий заправить бал!
Одначе знову тим лиш ситі,
Що збоку дивимось фінал.
Який удар! Яка потіха!
Який чудовий точний пас!
А в серце думка штрика тихо,
Що все там коїться без нас.
Не видно наших на екрані,
Вже вкотре спроба не вдалась.
Такі були відмінні дані,
А в результаті: «Хлопці, злазь!»
Без української дружини
Вже вкотре їде чемпіонат,
Мов чаклував який вражина,
Чи ворожив підступний гад.
Коротше, дами і джентльмени,
Пардон, як кажуть між панів.
Було колись, що вже й словами
Нам надавали стусанів.
Так, до фіналу рветься всякий,
У кого воля не здалась...
Пробились турки і поляки,
А нам, пся крев, виходить, зась?
...Чи ми, чи німці! На мунд'ялі
Лише один продовжить путь...
Ще зранку в середу гадали,
«Гаплик» настане чи «капут»?
І вийшов скетч:
«Вовки чи вівці».
Вовки спритніші, як не крути.
Куди не зиркнем —
німці, німці...
Аж сумно... Господи, прости!
Чи волі і завзяття мало,
Щоб нас в глухий загнали кут?
Хоч битись і не перестали,
Та все ж — «гаплик»,
а не «капут».
...Фінал. А я сиджу й дивлюся,
Як гарно в світі вміють грать,
І тільки одного боюся,
Аби крізь сльози не волать.
Фінал... Трибуни не вгавають
На полі битви — вищий клас.
Я, звісно, очі витріщаю,
Шкребу потилицю, зітхаю...
І вкотре думоньку гадаю:
Чому ж це все-таки без нас?

Олексій КАРАТАЄВ.

ПЕРШИЙ КАНАЛ УТ

15.00 Новини.
15.15 Мультсеріал «Робін Гуд».
15.40 Телефільм «Іван Григорович-Барський».
16.00 Мелодія для голосу. Співає заслужений артист України І.Бурко.
16.20 Надзвичайна ситуація.
16.55 Закон є закон.
17.00 Новини.
17.10 Теніс. «Уімблдон-2002».
18.10 Новація.
18.25 Новини економіки.
19.00 Новини.
19.15 Худ.фільм «Підсудний».
20.40 Вечірня казка.
20.50 Вечірня молитва.
20.55 Лотерея «Кено».
21.00 Новини.
21.30 Питання дня.
21.35 Футбол. Чемпіонат світу-2002. Огляд.
22.55 Телевізійна служба розшуку.
22.00 Казна держави.
22.35 Милосердя.
23.00 ТРК «Ера».

ДРУГИЙ КАНАЛ УТ

КАНАЛ «1+1»

07.00, 08.30 Сніданок з «1+1».
07.30 Серіал «Район Мелроуз».
09.00 Серіал «Поліцейська академія».
14.00 Серіал «Ес клаб 7».
14.30 Серіал «Агентство «Люди в білому». «Гороскопи». 1 серія.
15.00 Серіал «Район Мелроуз».
15.45 Серіал «Сищики».
16.45 Серіал «Район Беверлі Хіллз».
17.30 Серіал «Пристрасті по-італійські».
18.30 Серіал «Менти». «Відсутність доказів».
19.30 ТСН.
20.00 ТСН. Проспорт.
20.15 Серіал «Таємниці слідства». «Труна на дві особи».
21.15 «Імперія кіно» представляє. Худ.фільм «Відлік жертв».
22.45 Док.фільм «Футбольні війни».
23.50 Парк автомобільного періоду.
00.25 ТСН.
00.50 Ситуація.
01.05 Телевізійна служба розшуку.

ТРЕТІЙ КАНАЛ УТ

«ІНТЕР»

07.00, 08.00, 09.00, 12.00 Новини.
07.10 Мультфільм.
07.25 Серіал «Метушливе місто».
08.20 Серіал «Рятувальний патруль «Гаваї».
09.20 Худ. фільм «Ніжний вік».
11.25 Серіал «Алондра».
12.15 Серіал «Заборонена жінка».
13.00—18.00 Програми обласних та регіональних телекомпаній.

КДРТРК

13.00 За київським часом.
13.10 Телемагазин.
13.15 Шлягер представляє.
14.05 Крихітка.
14.25 Телемагазин.
14.35 «Українські роси» із циклу «Десять кроків до світла».
15.05 Телефільм «Місто Колумба».
15.20 Телемагазин.
15.30 Телевізійна служба розшуку.
15.35 Телемагазин.
15.45 Медичний центр «Довіра».
15.50 На ранковому прийомі.
16.20 Шлях до успіху.
16.35 Лікар Роман Довженко.
16.40 Серіал «Любов іскриста».
17.25 Торговий ряд.
17.30 За київським часом.

«ІНТЕР»

18.00 Новини.
18.10 Велике прання.
19.10 Кохання з першого погляду.
20.00 Інформаційний канал «Подробиці».
20.40 Серіал «Далекобійники».
21.50 Програма К.Стогнія «Кримінал».
22.25 Клуб «Золотий гусак».
23.05 Проект-F.
23.55 Подробиці. Підсумки дня.
00.15 Серіал «Самозванці».
01.15 Серіал «Рятувальний патруль «Гаваї».
02.00 Телефортуна.

ICTV

05.50 Серіал «Приватний детектив Магнум».
06.45 Хіт-парад «Гаряча сімка».
06.55 Мультсеріал «Принцеса Старла».
07.30 Все про бюджет.
07.45 Факти. Ранок.
07.55 Погода.
08.00 Мультсеріал «Невгамовні».
08.20 Серіал «Родина Гарсія».
08.45 Факти. Ранок.
09.00 Серіал «Висока хвиля».
09.55 Серіал «Долі трьох жінок».
10.00, 11.00, 12.00, 14.00, 18.00 Факти. Гарячі новини.
10.50 Серіал «Чорна перлина».
11.45 Серіал «Приватний детектив Магнум».
12.45 Факти. День.
13.00 Худ.фільм «Аполлон-13».
15.30 Мультсеріал «Вуді Вудпекер і його друзі».
15.40 Мультсеріал «Принцеса Старла».
16.05 Мультсеріал «Гей, Арнольде!».
16.30 Серіал «Родина Гарсія».
17.00 Серіал «Фантастична дівчина».
17.25 Серіал «Нові пригоди Лессі».
17.45 Серіал «Квантовий стрибок».
18.45 Факти. Підсумок дня.
19.20 Худ.фільм «Лють космосу».
21.10 Кримінальні історії.
21.45 Докладно з Д.Кисельовим.
22.35 Погода.
22.40 Худ.фільм «Місце злочину. Гарячі гроші із Ведера».
00.30 ДКТ представляє. Світ Computera.
00.55 Хіт-парад «Гаряча сімка». Підсумки тижня.
01.20 Хіт-парад «Гаряча сімка».
01.30 Музика ночі.

СТБ

07.00 Музичний департамент «Ранок».
07.30 «Вікна» у світ.
08.00 Бізнес-студія.
08.30 Ви практично здорові.
09.30 Худ.фільм «Скеля Малхолланд».
11.30 Автостиль.
12.00 Худ.фільм «Автостоп».
13.00 Серіал «Любовне захоплення». 1 серія.
14.00 «Вікна». Новини.
14.10 Серіал «Операція «Одіссей». 1 серія.
15.40 Музичний департамент «Деньок».
17.25 «Вікна». Кримінал.
17.40, 18.20 Серіал «Багаті та знамениті».
18.10 «Вікна». Столиця.
19.00 «Вікна». Новини.
19.35 Серіал «Директорія смерті».
20.30 Маски-шоу.
21.00 «Вікна». Бізнес.
21.15 Худ.фільм «Лос-анджелеська історія».
23.15 «Вікна». Опівночі.
23.50 Мультсеріал для дорослих «Усе не як у людей».
23.55 Медіа-клуб.
00.35 «Вікна». Кримінал.

НОВИЙ КАНАЛ

06.25, 06.35, 07.20, 07.35, 08.10, 08.35, 08.50, 09.05 Підйом.
06.30 Репортер.
06.50 Мультсеріал «КітПес».
07.30 Репортер-бізнес.
07.45 Мультсеріал «Пригоди Джекі Чана».
08.30 Репортер.
08.40 Знай наших.
09.00 Київський репортер.
09.25 Серіал «Грозові камені».
09.50 Серіал «Кобра».
10.45 Серіал «Спека в Лос-Анджелесі».
11.40 «Жіночий погляд» О. Пушкіної.
12.35 Худ.фільм «Бережіть чоловіків».
14.00 Репортер.
14.10 «Хауз фіт» — домашній фітнес.
14.15 За склом-3. Тепер ти в армії.
15.10 Мультсеріал «КітПес».
15.30 Мультсеріал «Рокети».
15.55 Мультсеріал «Пригоди Джекі Чана».
16.20 Мультсеріал «Сейлормун».
16.40 Мультсеріал «Шоу Рена і Стімпі».
17.10 Серіал «Баффі — винищувачка вампірів-5».
18.05 Серіал «Кобра».
19.00 Репортер.
19.30 Серіал «Дикий янгол».
20.40 За склом-3. Тепер ти в армії.
21.30 Худ.фільм «Син за батька».
23.15 Репортер.
23.30 Погода.
23.35 Серіал «Відверті бажання».
00.25 За склом-3. Тепер ти в армії.
01.20 Серіал «Зона сутінків».
01.45 Телевізійна служба розшуку.
01.50 Спортивний огляд «Жилетт».
02.10 Спецрепортер.

ГРТ-міжн.

07.00 Новини.
07.05 Телеканал «Доброго ранку».
08.00 Новини.
08.15 Телеканал «Доброго ранку».
09.15 Серіал «Поліцейські».
10.10 Серіал «Сімейні пута».
11.00 Новини (із субтитрами).
11.15 Худ.фільм «Щорс».
13.10 Народ проти.
14.00 Новини (із субтитрами).
14.15 Цар гори.
14.35 «Ералаш».
14.55 Док.детектив «Чорний передїл». Справа 2002 р.
15.20 Худ.фільм «Вирок».
17.00 Новини.
17.20 Серіал «Поліцейські».
18.15 Велике прання.
19.05 Народ проти.
20.00 Час.
20.35 Серіал «Я підкорю Манхеттен». 1 серія.
21.35 Серіал «Сімейні пута».
22.30 Нічний «Час».
22.50 Незалежне розслідування.
23.25 Серіал «Лялька».
00.45 Нічна зміна.

РТР

04.50 — 08.00 Ранок на РТР.
04.50, 05.50, 06.50, 07.50 Вісті — Москва.
05.00, 06.00, 07.00, 08.00, 10.00, 13.00, 16.00, 19.00, 22.00 Вісті.
05.10 Православний календар.
05.15 Сімейні новини.
05.25 Чергова частина.
05.40 Дорожній патруль.
06.10 Експертиза РТР.
06.20 Національний доход.
06.25 Вісті — Спорт.
06.30 Сімейні новини.
06.40 Федерація.
07.10 Чергова частина.
07.15 Хронограф.
07.30 Дорожній патруль.
07.40 Експертиза РТР.
08.10 Вісті тижня.
09.05 Ток-шоу «Поруч із тобою».
10.20 Худ. фільм «Мене це не стосується».
12.10 Мультфільм.
12.30 Серіал «Сібілл».
13.20 Вісті — Спорт.
13.25 Що хоче жінка.
14.10 Серіал «Дикий янгол».
15.10 Серіал «Друзі-4».
15.35 Експертиза РТР.
16.20 Док. фільм «Таджикистан».
17.05 Дорожній патруль.
17.15 Вісті — Москва.
17.50 Серіал «Комісар Рекс».
18.50 На добраніч, малята!
19.35 Вісті — Москва.
19.55 Серіал «Агентство НЛС».
20.55 Худ. фільм «Пуаро Агати Крісті. Дама у вуалі».
22.20 Вісті — Москва.
22.30 Худ.фільм «Липневий дощ».
00.15 Чергова частина.

НТБ

05.00, 05.30, 06.00, 06.30, 07.00, 07.30, 09.00, 11.00, 13.00, 15.00, 18.00, 21.00 Сьогодні.
05.05, 05.35, 07.10, 06.35, 07.10, 07.35 Ранок на НТБ.
07.50 Серіал «Ідеальна пара».
09.25 Нещодавно.
10.40 Ляльки.
11.20 Кримінал.
11.30 Серіал «Пригоди Шерлока Холмса і доктора Ватсона». «Собака Баскервілів». 1 серія.
13.05 Принцип «Доміно».
14.40 Кримінал.
15.30 Худ. фільм «Прибульці».
17.35 Кримінал.
18.35 Серіал «Вулиці розбитих ліхтарів». «Інстинкт метелика».
19.45 Серіал «Слід перевертня».
21.35 Серіал «Швидка допомога-3». Заключна серія.
22.35 Серіал «Вулиці розбитих ліхтарів».
23.40 О, щасливчик!
00.15 Худ. фільм «Неприродний відбір».

Мал. Сергія ТЕРЕЩЕНКА.

АНОНСИ

Лють космосу

ICTV, 19.20

Фантастичний бойовик. Російська космічна станція приймає на борт членів екіпажу американського шаттла, що разбився об астероїд. Але один із врятованих — убивця, який ховається від правосуддя, і незабаром астронавти стають жертвами низки містично влаштованих нещасних випадків. Заволодівши керуванням, маніяк спрямовує космічну станцію на зіткнення із Землею, загрожуючи знищенням мільйонам жителів одного з найбільших міст світу.

Реж. Ілай Некаков. У ролях: Майкл Паре, Джордж Чувало, Ліза Бінглі, Стейсі Фокс.

Син за батька...

Новий канал, 21.30

Вера Алентова

Бойовик. Власник московської клініки приїздить у Мінськ до батька. Там йому доводиться вступити у двобій з представниками злочинних угруповань, які обклали батька даниною.

Реж. М. Єременко-мол. У ролях: М. Єременко-ст., М. Єременко-мол., В. Алєнтова, В. Гостюхін.

ПЕРШИЙ КАНАЛ УТ

06.00 ТРК «Ера».

ПЕРШИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ

09.05 Дитяча програма «Цілком природно».
09.35 Зірки, на сцену!
10.10 Створи себе.
10.30 Мультсеріал «Коала на ім'я Арчибальд».
10.55 Дитяча лінія.
11.10 Від сузір'я до сузір'я.
11.30 Хто в домі хазяїн?
12.00 Теніс. «Уімблдон-2002». Огляд.
13.00 Фестиваль цирку в Будапешті.
14.05 Театральна афіша. «НЕОФІТИ».
14.30 Classic-прем'єр з Тетяною Мілениною.
15.15 Не все так погано...
15.50 Реліквії та храми України.
16.00 Мультфільм.
16.20 Регіон. Захід.
16.40 Худ.фільм «Кохання, велика сила твоя».
17.50 Світ. Огляд.
18.20 А музика звучить...
18.30 Вікно в Америку.
19.00 Новини.
19.15 Худ.фільм «Дванадцята ніч».
20.40 Вечірня казка.
20.45 Вечірня молитва.
20.50 Лотерея «Кено», «Суперлото».
21.00 Новини.
21.30 Теніс. «Уімблдон-2002». Фінал.
22.00 Ток-шоу Оксани Марченко «Моя професія».
22.50 Телевізійна служба розшуку.
23.00 ТРК «Ера».

ДРУГИЙ КАНАЛ УТ

УТ-2

10.00 Диканька.
11.00 Пенсійна реформа.
11.35 Польова пошта пам'яті.
12.05 Чітко і ясно.
12.40 Надзвичайна ситуація.
13.10 Милосердя.
13.30 Людина і закон.

КАНАЛ «1+1»

07.00 Парк автомобільного періоду.
07.35 Фонтан-клуб.
08.05 Серіал «Агент національної безпеки-3». «Зачароване місто». 1 серія.
09.05 Прихована камера.
10.00—14.00 Програми УТ-2.
14.00 Дісней. Мультфільм «Король Лев. Тімон і Пумба».
14.30 Дісней. Мультфільм «Аладдін».
15.00 Серіал «Зоряна брама». 1 серія.
15.55 Перше побачення.
16.20 Серіал «Уокер — техаський рейнджер».
17.05 «Імперія кіно» представляє. Худ.фільм «День повного місяця».
18.45 Аншлаг, аншлаг.
19.30 ТСН.
20.00 Серіал «Сищики». «Адоніс, що зник».
21.05 «Імперія кіно» представляє. Худ.фільм «Звичка одружуватися».
23.15 Худ.фільм «Царевбивця».

ТРЕТІЙ КАНАЛ УТ

КДРТРК

07.00 За київським часом.
07.30 Пілігрим.
08.00 Ліки майбутнього.
08.15 Будуємо по-новому.
08.25 Торговий ряд.
08.30 На ранковому прийомі.

«ІНТЕР»

09.00 Прогноз погоди.
09.05 Нові одеські оповідання.
09.35 Програма «Бадьорого ранку!».
10.20 Дефіцит-шоу «Хто багатий?».
10.45 Доки всі вдома.
11.30 Смачно з Борисом Бурдою.
12.05 Планета тварин.
13.10 Мультсеріал «Покемон».
13.35 Серіал «Загублений світ».
14.30 Серіал «Мисливець за старожитностями».
15.25 Інтелект-шоу LG-Еврика.
16.15 Худ. фільм «Людина у прохідному дворі».
17.30 Сміхопанорама.
18.05 Худ. фільм «Гра на мільйони».
20.00 Інформаційний канал «Подробиці».
20.30 N-кілометр.
20.50 Худ. фільм «Підривник».
22.35 Камера сміху.
23.10 Худ. фільм «Американський перевертень у Парижі».
00.55 Нічний сеанс. Худ. фільм «Шантаж».

ICTV

06.50 Перехрестя.
07.20 Погода.
07.25 Серіал «Квантовий стрибок».
08.00, 09.00, 10.00, 11.00, 12.00, 14.00, 15.00, 16.00, 17.00, 18.00, 19.00, 20.00 Факти. Гарячі новини.
08.15 Мультсеріал «Вуді Вудпекер і його друзі».
08.25 Серіал «Аніморфи».
08.50 Серіал «Чудернацька наука».
09.20 Худ.фільм «Мелодія на два голоси».
12.10 Дог-шоу «Я і мій собака».
12.45 Факти. День.
13.00 Мультфільми.
13.20 Мандрівки натураліста.
13.50 Серіал «Висока хвиля».
14.40 Худ.фільм «Комп'ютерний привид».
16.15 Худ.фільм «Біжи, тигре, біжи!».
18.00 Галопом по європах.
18.45 Факти. Підсумок дня.
19.00 Худ.фільм «Він починає гніватись».
21.05 Шоу Олени Степаненко.
22.10 Худ.фільм «Пляжна академія».
00.05 «Кентавр». Тележурнал для чоловіків.
00.25 Худ.фільм «Така чарівна дівчина». Мовлення на Київ і область:
01.55 Худ.фільм «Синя прохолода».
03.30 Худ.фільм «На межі божевілля».
04.50 Худ.фільм «Мелодія на два голоси».

СТБ

07.00 Худ. фільм «Рука смерті».
08.50 Імпреза.
09.20 Маски-шоу.
10.00 Бокс.Тижневий огляд кращих міжнародних боїв.
10.40 Зворотний бік медалі.
11.10 Худ.фільм «Кращий підрозділ».
12.55 Док.серіал «Передова». Фільм 5 «Бомбардування в Англії».
13.20 Худ.фільм «І корабель пливе...».
15.25 Наш час.
15.40 Худ.фільм «Я люблю».
17.00 Худ.фільм «Пробудження».
18.45 Худ. фільм «Бонні і Клайд по-італійськи».
20.50 Худ.фільм «Макс та Іеремія».
23.10 Худ. фільм «Воскресіння».
01.10 Худ. фільм «Влада рожевої негритянки».

НОВИЙ КАНАЛ

08.00 Мультсеріал «Дикі Тонбери».
08.25 Мультсеріал «Дещо про Мімі».
09.00 Мультсеріал «Завойовник Зим».
09.25 Серіал «Плем'я-2».
09.55 «3х4». Найкумедніше домашнє відео.
10.40 «Хауз фіт» — домашній фітнес.
10.45 За склом-3. Тепер ти в армії.
11.50 Серіал «Кібергьорл».
12.20 Посміхніться. Вас знімають.
13.00 За гроші!
13.30 Репортер.
13.55 За склом-3. Тепер ти в армії.
14.50 Мультфільм «12 подвигів Астерикса».
16.25 Худ.фільм «Гризлі».
18.15 Репортер.
18.50 За склом-3. Тепер ти в армії. Прощальна вечеря.
20.00 Худ.фільм «У відкритому морі».
22.00 Худ.фільм «Після сексу».
23.45 Серіал «Латинський коханець».
00.50 Зона ночі.
02.00 «Бівіс і Батхед».
02.25 Худ.фільм «Гризлі».
04.00 Худ.фільм «Після сексу».
05.30 «3х4». Найкумедніше домашнє відео.
06.00 Мультфільм «12 подвигів Астерикса».
07.15 Посміхніться. Вас знімають.

ГРТ-міжн.

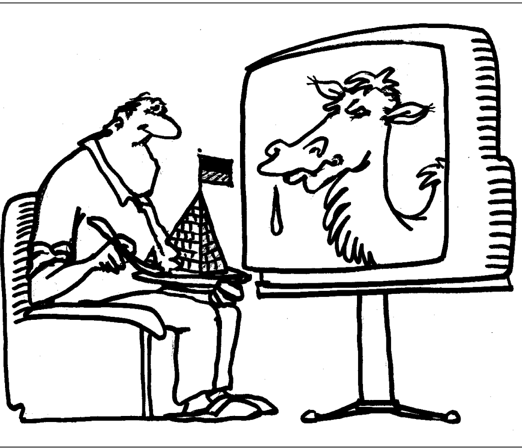
09.00 Новини (із субтитрами).
09.10 Худ.фільм «Трактористи».
10.35 Слідство веде Колобков.
10.50 КОАПП.
11.15 Поле чудес.
12.00 Док.детектив «Озброєна і дуже небезпечна». Справа 2002 р.
12.30 Смак.
12.45 Здоров'я.
13.20 У світі тварин.
14.00 Новини (із субтитрами).
14.10 Худ.фільм «Чекання любові».
17.00 Новини.
17.20 Останнє «Велике прання». Закриття сезону. Церемонія «Золота прищіпка».
18.50 «Ералаш».
19.05 Хто хоче стати мільйонером?
20.00 Час.
20.30 Худ.фільм «Таємниці мадам Вонг».
22.00 Сміхопанорама.
22.30 Худ.фільм «У кільці смерті».
00.00 Концерт М.Танича.

РТР

05.20 Худ.фільм «Потрійна перевірка».
06.55 Серіал «Повелитель звірів».
07.40 Здоров'я і життя.
08.15 Військова програма.
08.30 Золотий ключ.
08.50 Доброго ранку, країно!!
09.25 Серіал «Королева краси, або Дуже важке дитинство».
09.50 «Сто до одного». Телегра.
10.45 Худ. фільм «Зломщики».
12.25 Серіал «Комедійний коктейль».
13.00, 19.00 Вісті.
13.20 Худ. фільм «Небезпечно для життя!».
15.00 «Давай сьогодні зустрінемося». Концерт З.Тутова.
16.30 Вісті — Москва.
17.00 Моя сім'я.
17.55 Аншлаг.
19.25 Дзеркало.
20.00 Худ.фільм «Відчайдушний».
22.05 Худ.фільм «Мордочка».
00.00 Чемпіонат світу з автогонок у класі «Формула-1». Гран-прі Великої Британії. Кваліфікація.

НТБ

05.35 Серіал «Блакитне дерево».
07.00, 09.00, 11.00, 15.00, 18.00 Сьогодні.
07.15 Худ. фільм «Син полку».
08.30 Ох, вже ці діти!
09.20 Щиросерде зізнання.
09.45 «Жіночий погляд» О.Пушкіної.
10.25 Квартирне питання.
11.25 Худ. фільм «Наказано взяти живим».
13.10 Смачні історії.
13.25 Подорожі натураліста.
14.00 Своя гра.
15.25 Професія — репортер.
15.55 Далі буде...
16.50 Серіал «Невідома планета».
17.45 «Ви будете сміятися!» Ю. Гальцев.
18.35 Серіал «Полювання на Попелюшку».
19.40 Худ. фільм «Удар лотоса».
21.45 Професійний бокс. Супербій. Оскар Де Ла Хойя проти Айка. Квортея.
22.55 Худ. фільм «Креола».

Мал. Сергія ТЕРЕЩЕНКА.

АНОНСИ

Біжи, тигре, біжи!

ICTV, 16.15

Пригоди. «Східний «варіант знаменитої повісті Марка Твена «Принц і жебрак» — маленький бродяжка і син мільярдера схожі один на одного, як дві краплі води...

Реж. Джон Ву. У ролях: Цуй Харк, Пен Янь Цзе.

Гірчиця б'є в ніс, або Він починає гніватися

ICTV, 19.00

Комедія. П'єр Рішар у ролі вчителя математики, який постійно потрапляє в комічні історії. Потрапивши на зйомки фільму, бідолаха в'їжджає машиною в дорогий епізод битви з індіанцями. Рятуючись від розгніваних кіношників, він сховався у вагончику зірки (Біркін), а потім в її особняку, де після знайомства виявилось, що вона теж дуже любить математику. Редактор газети, таємно записав розповідь учителя на магнітофон й опублікував матеріал, чим завдав удару виборчій кампанії мера, батька нашого героя. Актриса, прочитавши статтю «Ніч із зіркою», дала журналістам інтерв'ю про те, що вони мають одружитися. Після цього неподобства батько героя вирішив запроторити свого сина у божевільню...

Реж. Клод Зіді. У ролях: П'єр Рішар, Джейн Біркін, Жан Мартен.

ПЕРШИЙ КАНАЛ УТ
06.00 ТРК «Ера».

ПЕРШИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ
09.05 Одвічні істини.
09.25 Телевізійна служба розшуку.
09.30 Classic-прем'єр з Тетяною Мiленiною.
09.50 Худ.фільм «Невідомий солдат». 3 серія.
11.00 Новини.
11.15 Мультсеріал «Робін Гуд».
11.40 Клуб Суперкниги.
12.00 Теніс. «Уімблдон-2002». Огляд.
13.05 Закон є закон.
15.00 Новини.
15.15 Мультсеріал «Робін Гуд».
15.40 Освіта XXI століття. Харківський державний економічний університет.
15.50 Російський романс.
16.30 Регіон. Схід.
16.50 Закон є закон.
17.00 Новини.
17.20 Надвечір'я.
17.50 Грін-зона.
18.15 Новація.
18.30 Саме той.
19.00 Новини.
19.15 Калейдоскоп UK.
19.45 Диканька.
20.40 Вечірня казка.
20.50 Вечірня молитва.
20.55 Лотерея «Кено».
21.00 Новини.
21.30 Питання дня.
21.35 Щоденник сесії Верховної Ради України.
22.00 Теніс. «Уімблдон-2002». Півфінал.
22.55 Телевізійна служба розшуку.
23.00 ТРК «Ера».

ДРУГИЙ КАНАЛ УТ
УТ-2
10.00 Щоденник сесії Верховної Ради України.
10.10 Мультфільм на замовлення.
10.50 «Міні-міс Україна-2002». Частина 1.
11.45 Абетка безпеки.
11.50 «Міні-міс Україна-2002». Частина 2.
12.45 Барди. Пісні і час.
13.15 Телевізійна служба розшуку.
13.20 Право.

КАНАЛ «1+1»
07.00, 08.30 Сніданок з «1+1».
07.30 Серіал «Район Мелроуз».
08.55 Серіал «Менти». «Втручання у приватне життя».
10.00-14.00 Програми УТ-2.
14.00 Навколо світу.
15.00 Фонтан-клуб. С. Альтов.
15.30 Парк автомобільного періоду.
16.05 Серіал «Таємниці слідства». «Труна на дві особи».
17.05 Серіал «Район Беверлі Хіллз».
18.00 Серіал «Маросейка, 12». «Зелений лід». 1 серія.
19.30 ТСН.
20.00 ТСН. Проспорт.
20.15 Серіал «Агент національної безпеки-3». «Зачароване місто». 1 серія.
21.20 «Кримінальна країна». «Природжені вбивці».
21.55 «Імперія кіно» представляє. Худ.фільм «Радіохвиля».
00.00 ТСН.
00.25 Ситуація.
00.40 Телевізійна служба розшуку.
00.45 Серіал «Полювання на Попелюшку».

ТРЕТІЙ КАНАЛ УТ
«ІНТЕР»
07.00, 08.00, 09.00, 12.00 Новини.
07.15 Мультфільм.
07.25 Серіал «Метушливе місто».
08.20 Серіал «Рятувальний патруль «Гаваї».
09.20 Велике прання.
10.20 Сім'я від А до Я.
10.30 Клуб «Золотий гусак».
11.05 Серіал «Алондра».
12.15 Серіал «Заборонена жінка».
13.00-18.00 Програми обласних та регіональних телекомпаній.

КДТРК
13.00 За київським часом.
13.10 Телемагазин.
13.15 Музичний час.
13.45 Телемагазин.
13.55 Док. фільм «Війна і мир».
14.05 Телевізійна служба розшуку.
14.10 Телемагазин.
14.20 Крила.
14.50 Естафета.
15.05 Домашній доктор.
15.35 Медичний центр «Довіра».
15.40 «Автографи» Ю.Вересоцького.
16.10 Конкурент.
16.40 Серіал «Любов іскриста».
17.25 Торговий ряд.
17.30 За київським часом.

«ІНТЕР»
18.00 Новини.
18.10 Велике прання.
19.05 Кримінал-шоу «Афера».
20.00 Інформаційний канал «Подробиці».
20.40 Поле чудес.
21.45 Худ. фільм «Сім».
00.05 Великі злочини і судові процеси XX століття.
00.40 Серіал «Самозванці». Заключна серія.
02.25 Серіал «Рятувальний патруль «Гаваї».

ICTV
05.50 Серіал «Приватний детектив Магнум».
06.45 Хіт-парад «Гаряча сімка».
06.55 Мультсеріал «Тітьоф».
07.30 Все про бюджет.
07.45 Факти. Ранок.
07.55 Погода.
08.00 Серіал «Невгамовні».
08.20 Серіал «Нові пригоди Лессі».
08.45 Факти. Ранок.
09.00 Серіал «Квантовий стрибок».
09.55 Серіал «Долі трьох жінок».
10.00, 11.00, 12.00, 14.00, 18.00 Факти. Гарячі новини.
10.50 Серіал «Чорна перлина».
11.45 Серіал «Приватний детектив Магнум».
12.45 Факти. День.
13.00 Худ.фільм «Загарбання».
14.50 Мультсеріал «Блафіни».
15.15 Мультсеріал «Тітьоф».
15.40 Мультсеріал «Гей, Арнольде!».
16.10 Худ.фільм «Йор — мисливець майбутнього».
17.45 Серіал «Квантовий стрибок».
18.45 Факти. Підсумок дня.
19.20 Худ.фільм «Комп'ютерний привид».
21.05 Весь Жванецький.
21.45 Свобода слова.
22.45 Погода.
23.00 Худ.фільм «Параноя».
00.40 Худ.фільм «Пляжна академія».
02.20 Хіт-парад «Гаряча сімка».

Мовлення на Київ і область:
02.30 Худ.фільм «Така чарівна дівчина».
03.50 Худ.фільм «Володя великий, Володя маленький».
05.25 Худ.фільм «Параноя».

СТБ
07.25 Маски-шоу.
08.00 «Вікна». Бізнес.
08.30 «Вікна». Опівночі.
09.00 «Вікна». Столиця.
10.10 Серіал «Код Коперника».
11.20 Худ.фільм «Точка падіння».
13.00 Серіал «Любовне захоплення».
14.00 «Вікна». Новини.
14.10 Серіал «Операція «Одіссей».
15.40 Музичний департамент «День ОК».
17.25 «Вікна». Кримінал.
17.40 Док.серіал «Передова». Фільм 5. «Бомбардування в Англії».
18.10 «Вікна». Столиця.
18.20 Маски-шоу.
19.00 «Вікна». Новини.
19.35 Худ.фільм «Кращий підрозділ».
21.35 Бокс. Тижневий огляд кращих міжнародних боїв.
22.10 «Вікна». Опівночі.
23.05 Худ.фільм «І корабель пливе...».
01.30 «Вікна». Кримінал.
01.40 Мультсеріал «Усе не як у людей».

НОВИЙ КАНАЛ
06.25, 06.35, 07.20, 07.35, 08.10, 08.35, 08.50, 09.05 Підйом.
06.30 Репортер.
06.50 Мультсеріал «КітПес».
07.30 Репортер-бізнес.
07.45 Мультсеріал «Пригоди Джекі Чана».
08.30 Репортер.
08.40 Знай наших.
09.00 Київський репортер.
09.20 Серіал «Грозові камені».
09.45 Серіал «Кобра».
10.45 Серіал «Спека в Лос-Анджелесі».
11.40 Тетянин полудень.
12.25 Худ.фільм «Я — слідчий».
14.00 Репортер.
14.10 «Хауз фіт» — домашній фітнес.
14.15 За склом-3. Тепер ти в армії.
15.10 Мультсеріал «КітПес».
15.30 Мультсеріал «Рокети».
15.55 Мультсеріал «Пригоди Джекі Чана».
16.20 Мультсеріал «Сейлормун».
16.40 Мультсеріал «Шоу Рена і Стімпі».
17.10 Серіал «Баффі — винищувачка вампірів-5».
18.05 Серіал «Кобра».
19.00 Репортер.
19.30 Геннадій Хазанов. Чужі ювілеї.
20.40 За склом-3. Тепер ти в армії.
21.30 Худ.фільм «Спортлото-82».
23.15 Репортер.
23.30 Погода.
23.35 Серіал «Відверті бажання».
00.25 За склом -3. Тепер ти в армії.
01.20 Телевізійна служба розшуку.
01.25 «Бівіс і Батхед».
01.50 Зона ночі.
02.45 Серіал «Баффі — винищувачка вампірів-5».
03.30 За склом-3. Тепер ти в армії.
04.55 Худ.фільм «Спортлото-82».
06.25 Худ.фільм «Вогонь, вода і мідні труби».

ГРТ-міжн.
07.00 Новини.
07.05 Телеканал «Доброго ранку».
08.00 Новини.
08.15 Телеканал «Доброго ранку».
09.10 Серіал «Поліцейські».
10.15 Серіал «Сімейні пута».
11.00 Новини (із субтитрами).
11.15 Серіал «Я підкорю Манхеттен». 3 серія.
12.10 Рятувальники. Екстрений виклик.
12.35 Людина і закон.
13.10 Народ проти.
14.00 Новини (із субтитрами).
14.15 Об'єктив.
14.30 Доки всі вдома.
15.00 Жарт за жартом.
15.50 Худ.фільм «Тарганячі біги».
17.00 Новини.
17.20 Серіал «Поліцейські».
18.15 Велике прання.
19.05 VRS-камера.
19.30 Док.детектив «Озброєна і дуже небезпечна». Справа 2002 р.
20.00 Час.
20.35 Поле чудес.
21.30 Серіал «Сімейні пута».
22.20 Інший час.
22.55 Худ.фільм «Любов. Смертельна гра...».
00.20 Худ.фільм «Тарганячі біги».

РТР
04.50 - 08.00 Ранок на РТР.
04.50, 05.50, 06.50, 07.50 Вісті — Москва.
05.00, 06.00, 07.00, 08.00, 10.00, 13.00, 16.00, 19.00 Вісті.
05.10 Православний календар.
05.15 Сімейні новини.
05.25 Чергова частина.
05.40 Дорожній патруль.
06.10 Експертиза РТР.
06.20 Національний доход.
06.25 Вісті — Спорт.
06.30 Сімейні новини.
07.10 Чергова частина.
07.15 Мусульмани.
07.30 Дорожній патруль.
07.40 Експертиза РТР.
08.10 Серіал «Це — Голлівуд!».
09.00 Серіал «Вічний поклик».
10.20 Худ. фільм «Хмарина-рай».
11.45 Нова «Стара квартира».
12.30 Серіал «Бетті».
13.20 Вісті — Спорт.
13.25 Що хоче жінка.
14.10 Серіал «Дикий янгол».
15.10 Серіал «Друзі-4».
15.35 Експертиза РТР.
16.20 Прес-клуб.
17.30 Вся Росія.
17.50 Прем'єра РТР. «Казки про кохання».
18.50 На добраніч, малята.
19.35 Вісті — Москва.
19.55 Худ. фільм «Подвійний капкан».
22.40 Худ. фільм «Захисток».
00.50 Гаряча десятка.

НТБ
05.00, 05.30, 06.00, 06.30, 07.00, 07.30, 09.00, 11.00, 13.00, 15.00, 18.00, 21.00 Сьогодні.
05.05, 05.35, 07.10, 06.35, 07.10, 07.35 Ранок на НТБ.
07.50 Серіал «Поліцейські. Обов'язок або почуття».
09.25 Цілком таємно.
10.20 Служба порятунку.
11.20 Кримінал.
11.25, 13.05 Серіал «Пригоди Шерлока Холмса і доктора Ватсона». «XX сторіччя починається». 1 і 2 серії.
14.40 Кримінал.
15.30 Серіал «Слід перевертня».
16.40 Серіал «Брудна робота».
17.40 Кримінал.
18.35 Серіал «Слід перевертня». Заключна серія.
21.35 Худ. фільм «Ульотні шалапути».
23.30 Усе відразу!
00.05 Худ. фільм «Кнопка мерця».
00.55 Кома.

АНОНСИ

Комп'ютерний привид
ICTV, 19.20

Трилер-комедія. Молодий комп'ютерний геній створює незвичайну програму, здатну викликати в повітрі тривимірних примар. Винахід одразу купує місцевий бізнесмен, нібито для використання в охоронних системах. Але насправді віртуальні привиди потрібні підступному торговцю зовсім для інших цілей...

Реж. Маркус Кол. У ролях: Н. Райн, Н. Уітфорд, Е. Саймонс.

Параноя
ICTV, 23.00

Містика. Молода дівчина, дизайнер, живе дуже усамітнено, навіть спілкування з психоаналітиком відбувається один раз на тиждень по комп'ютерному зв'язку. Це самітництво породжено страшною трагедією, що розігралася 20 років тому в рідному будинку, де вона жила зі своєю родиною. Звіряче убивство матері, батька і сестри позбавило її можливості жити нормальним життям... Згодом вона довідується, що убивцю повинні випустити з в'язниці за зразкову поведінку. Над нею нависає смертельна небезпека. Її друг-поліцейський намагається охороняти дівчину, але маніяк починає свою криваву гру.

Селлі Кіркланд

Реж. Леррі Бренд. У ролях: Бріджитт Беко, Леррі Дрейк, Селлі Кіркланд.

ПЕРШИЙ КАНАЛ УТ
06.00 ТРК «Ера».

ПЕРШИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ
09.05 Одвічні істини.
09.10 Худ.фільм «Невідомий солдат». 1 серія.
10.20 Не все так погано...
11.00. Новини.
11.15 Мультсеріал «Робін Гуд».
12.00 Теніс. «Уімблдон-2002». Огляд.
13.05 Закон є закон.
15.00 Новини.
15.10 Абетка безпеки.
15.15 Мультсеріал «Робін Гуд».
15.45 Таємниці Флорівської обителі.
15.55 Телефільм «За стіною».
16.55 Закон є закон.
17.00 Новини.
17.10 Теніс. «Уімблдон-2002».
18.10 Енергетичне поле.
18.30 Саме той.
19.00 Новини.
19.20 Худ.фільм «Смерть філателіста».
20.35 Вечірня казка.
20.50 Вечірня молитва.
20.55 Лотерея «Кено».
21.00 Новини.
21.30 Питання дня.
21.35 Щоденник сесії Верховної Ради України.
21.45 До Дня миротворця. «Збройні сили України. 10 років миротворчої діяльності».
22.00 Співає народна артистка України В.Степова.
23.00 ТРК «Ера».

ДРУГИЙ КАНАЛ УТ
УТ-2
10.10 Подорож у дитинство.
10.40 Зірки, на сцену!
11.20 Модний час.
12.00 Перехрестя.
12.40 Телевізійна служба розшуку.
12.45 Телевистава «Пора жовтого листя». 1 серія.

КАНАЛ «1+1»
07.00, 08.30 Сніданок з «1+1».
07.30 Серіал «Район Мелроуз».
08.55 Серіал «Менти». «Відсутність доказів».
10.00-14.00 Програми УТ-2.
14.00 Серіал «Ес клаб 7».
14.30 Серіал «Агентство «Люди в білому». «Відрядження за кордон».
15.00 Серіал «Район Мелроуз».
15.45 Серіал «Таємниці слідства». «Труна на дві особи».
16.45 Серіал «Район Беверлі Хіллз».
17.30 Серіал «Пристрасті по-італійськи».
18.25 Серіал «Менти». «Блюз осіннього вечора».
19.30 ТСН.
20.00 ТСН. Проспорт.
20.15 Серіал «Таємниці слідства». «Труна на дві особи».
21.15 Серіал «Секс і місто». 1 серія.
21.50 «Імперія кіно» представляє. Худ.фільм «Крик-2».
23.55 ТСН.
00.20 Ситуація.
00.35 Серіал «Полювання на Попелюшку».
01.20 Ситуація.

ТРЕТІЙ КАНАЛ УТ
«ІНТЕР»
07.00, 08.00, 09.00, 12.00 Новини.
07.15 Мультфільм.
07.25 Серіал «Метушливе місто».
08.20 Серіал «Рятувальний патруль «Гаваї».
09.20 Серіал «Далекобійники».
10.25 Хто крайній?
10.50 Уік-енд.
11.25 Серіал «Алондра».
12.15 Серіал «Заборонена жінка».
13.00-18.00 Програми обласних та регіональних телекомпаній.

КДТРК
13.00 За київським часом.
13.10 Телемагазин.
13.15 Хіт-базар.
13.50 Телемагазин.
14.00 Молодіжна телевізійна служба.
14.30 Українська душа. Творчий вечір В.Крищенка. Частина 3.
15.20 Телемагазин.
15.25 Архімісто.
15.45 Телемагазин.
15.55 Недільні зустрічі.
16.35 Лікар Роман Довженко.
16.40 Серіал «Любов іскриста».
17.25 Торговий ряд.
17.30 За київським часом.

«ІНТЕР»
18.00 Новини.
18.10 Велике прання.
19.05 Слабка ланка.
20.00 Інформаційний канал «Подробиці».
20.40 Серіал «Далекобійники».
21.50 Худ. фільм «Гладіатор-2000».
23.35 Прем'єра серіалу «Вбивча служба».
00.25 Подробиці. Підсумки дня. Нічний «Час».
01.05 Серіал «Самозванці».
02.05 Серіал «Рятувальний патруль «Гаваї».

ICTV
05.50 Серіал «Приватний детектив Магнум».
06.45 Хіт-парад «Гаряча сімка».
06.55 Мультсеріал «Принцеса Старла».
07.30 Все про бюджет.
07.45 Факти. Ранок.
07.55 Погода.
08.00 Мультсеріал «Невгамовні».
08.20 Серіал «Нові пригоди Лессі».
08.45 Факти. Ранок.
09.00 Серіал «Квантовий стрибок».
09.55 Серіал «Долі трьох жінок».
10.00, 11.00, 12.00, 14.00, 18.00 Факти. Гарячі новини.
10.50 Серіал «Чорна перлина».
11.45 Серіал «Приватний детектив Магнум».
12.45 Факти. День.
13.00 Худ.фільм «Лють космосу».
14.50 Мультсеріал «Вуді Вудпекер і його друзі».
15.15 Мультсеріал «Блафіни».
15.40 Мультсеріал «Тітьоф».
16.05 Мультсеріал «Гей, Арнольде!».
16.30 Серіал «Пригоди Піта і Піта».
17.00 Серіал «Фантастична дівчина».
17.25 Серіал «Нові пригоди Лессі».
17.45 Серіал «Квантовий стрибок».
18.45 Факти. Підсумок дня.
19.20 Худ.фільм «Головна ціль».
21.05 Серіал «Справи Кепських».
21.45 Докладно з Д.Кисельовим.
22.35 Погода.
22.40 Худ.фільм «Навмисне убивство».
00.35 Телевізійний центр моди.
01.00 «Кентавр». Тележурнал для чоловіків.
01.25 Хіт-парад «Гаряча сімка».
01.35 Музика ночі.

СТБ
07.25 Маски-шоу.
08.00 «Вікна». Бізнес.
08.30 «Вікна». Опівночі.
09.00 «Вікна». Столиця.
10.00 Серіал «Директорія смерті».
12.15 Худ.фільм «Лос-анджелеська історія».
13.00 Серіал «Любовне захоплення».
14.00 «Вікна». Новини.
14.10 Серіал «Операція «Одіссей».
15.40 Музичний департамент «День ОК».
17.25 «Вікна». Кримінал.
17.40 Серіал «Багаті та знамениті».
18.10 «Вікна». Столиця.
18.20 Серіал «Багаті та знамениті».
19.00 «Вікна». Новини.
19.35 Серіал «Поліцейські-вертольотчики-2».
20.30 Маски-шоу.
21.00 «Вікна». Бізнес.
21.15 Худ.фільм «Підозрілий механізм».
23.15 «Вікна». Опівночі.
23.50 Худ.фільм «Відьма».
01.45 «Вікна». Кримінал.
01.55 Мультсеріал для дорослих «Усе не як у людей».

НОВИЙ КАНАЛ
06.25, 06.35, 07.20, 07.35, 08.10, 08.35, 08.50, 09.05 Підйом.
06.30 Репортер.
06.50 Мультсеріал «КітПес».
07.30 Репортер-бізнес.
07.45 Мультсеріал «Пригоди Джекі Чана».
08.30 Репортер.
08.40 Знай наших.
09.00 Київський репортер.
09.20 Серіал «Грозові камені».
09.50 Серіал «Кобра».
10.45 Серіал «Спека в Лос-Анджелесі».
11.40 Тетянин полудень.
12.30 Худ.фільм «Син за батька».
14.00 Репортер.
14.10 «Хауз фіт» — домашній фітнес.
14.15 За склом-3. Тепер ти в армії.
15.10 Мультсеріал «КітПес».
15.30 Мультсеріал «Рокети».
15.55 Мультсеріал «Пригоди Джекі Чана».
16.20 Мультсеріал «Сейлормун».
16.40 Мультсеріал «Шоу Рена і Стімпі».
17.10 Серіал «Баффі — винищувачка вампірів-5».
18.05 Серіал «Кобра».
19.00 Репортер.
19.30 Серіал «Дикий янгол».
20.40 За склом-3. Тепер ти в армії.
21.30 Худ.фільм «Хитрий злодій».
23.15 Репортер.
23.30 Погода.
23.35 Серіал «Відверті бажання».
00.25 За склом-3. Тепер ти в армії.
01.20 Серіал «Зона сутінків».
01.45 Зона ночі.
02.35 Серіал «Баффі — винищувачка вампірів-5».
03.20 За склом-3. Тепер ти в армії.
04.50 Серіал «Відверті бажання».
05.15 Серіал «Зона сутінків».
05.35 Серіал «Кобра».

ГРТ-міжн.
07.00 Новини.
07.05 Телеканал «Доброго ранку».
08.00 Новини.
08.15 Телеканал «Доброго ранку».
09.10 Серіал «Поліцейські».
10.15 Серіал «Сімейні пута».
11.00 Новини (із субтитрами).
11.15 Серіал «Я підкорю Манхеттен». 1 серія.
12.10 Кумири. В.Землянікин.
12.35 Незалежне розслідування.
13.10 Народ проти.
14.00 Новини (із субтитрами).
14.15 «Ералаш».
14.20 Большой театр представляє... «Зірки Великого балету». Частина 1.
15.25 Худ.фільм «Божевільне парі».
17.00 Новини.
17.20 Серіал «Поліцейські».
18.15 Велике прання.
19.05 Народ проти.
20.00 Час.
20.35 Хто хоче стати мільйонером?
21.40 Серіал «Сімейні пута».
22.30 Нічний «Час».
23.00 Док.фільм «Ключ від ядерної кнопки».
23.40 Серіал «Лялька».
00.55 Нічна зміна.

РТР
04.50 - 08.00 Ранок на РТР.
04.50, 05.50, 06.50, 07.50 Вісті — Москва.
05.00, 06.00, 07.00, 08.00, 10.00, 13.00, 16.00, 19.00, 22.00 Вісті.
05.10 Православний календар.
05.15 Сімейні новини.
05.25 Чергова частина.
05.40 Дорожній патруль.
06.10 Експертиза РТР.
06.20 Національний доход.
06.25 Вісті — Спорт.
06.30 Сімейні новини.
07.10 Чергова частина.
07.15 Колосальне господарство.
07.30 Дорожній патруль.
07.40 Експертиза РТР.
08.10 Док. серіал «Це — Голлівуд!».
09.00 Серіал «Вічний поклик».
10.20 Худ. фільм «Світло в кінці тунелю».
12.15 Мультфільми.
12.30 Док. фільм «Америка в пошуках енергії».
13.20 Вісті — Спорт.
13.25 Що хоче жінка.
14.10 Серіал «Дикий янгол».
15.10 Серіал «Друзі-4».
15.35 Експертиза РТР.
16.20 Док. фільм «Україна».
17.05 Дорожній патруль.
17.15 Вісті — Москва.
17.50 Серіал «Комісар Рекс».
18.50 На добраніч, малята!
19.35 Вісті — Москва.
19.55 Серіал «Агентство НЛС».
20.55 Худ. фільм «Пуаро Агати Крісті. Ключ до розгадки».
22.20 Вісті — Москва.
22.30 Худ.фільм «Домосід».

НТБ
05.00, 05.30, 06.00, 06.30, 07.00, 07.30, 09.00, 11.00, 13.00, 15.00, 18.00, 21.00 Сьогодні.
05.05, 05.35, 07.10, 06.35, 07.10, 07.35 Ранок на НТБ.
07.50 Серіал «Поліцейські. Лікарська таємниця».
09.25 Увага, розшук!
10.10 Рослинне життя.
10.50 Смачні історії.
11.20 Кримінал.
11.30 Серіал «Пригоди Шерлока Холмса і доктора Ватсона». «Собака Баскервілів». 2 серія.
13.05 Принцип Доміно.
14.40 Кримінал.
15.30 Серіал «Слід перевертня».
16.40 Серіал «Брудна робота».
17.40 Кримінал.
18.35 Серіал «Вулиці розбитих ліхтарів». «Обнесені вітром».
19.45 Серіал «Слід перевертня».
21.35 Серіал «Швидка допомога-4». 1 серія.
22.35 Серіал «Вулиці розбитих ліхтарів».
23.40 О, щасливчик!
00.15 Худ. фільм «По той бік вуалі».

АНОНСИ

Головна ціль
ICTV, 19.20

Тоні Кертіс

Бойовик. Під час перевезення небезпечного злочинця з однієї в'язниці до другої і він, і його охоронець стають живими мішенями...

Реж. Девід Хефнер. У ролях: Тоні Кертіс, Айзек Хейєс.

Навмисне вбивство
ICTV, 22.40

Психологічний трилер. В англійському місті відбувається серія загадкових убивств. Поліції не під силу знайти їхню причину. Є тільки одна жінка, яка завдяки своїм парапсихологічним здібностям може і пророчити нову жертву, і вказати на убивцю. Але хто їй повірить? Вона залишається одна зі своїми видіннями, які стали реальністю. Вийти з гри неможливо, оскільки наступна жертва — вона.

Елен Бьорстін

Реж. Білл Л. Нортон. У ролях: Крістін Девіс, Метью Сеттел, Пітер Бойл, Елен Бьорстін.

ПЕРШИЙ КАНАЛ УТ

06.00 ТРК «Ера».

ПЕРШИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ

09.05 Одвічні істини.
09.10 А музика звучить.
09.25 Казна держави.
11.00. Новини.
11.15 Мультсеріал «Робін Гуд».
11.40 Клуб Суперкниги.
12.00 Теніс. «Уімблдон-2002». Огляд.
13.00 Телевізійна служба розшуку.
13.05 Абетка безпеки.
13.15 Закон є закон.
15.00 Новини.
15.15 Мультсеріал «Робін Гуд».
15.40 Концерт ансамблю «Черемош».
16.05 Крок до зірок.
16.40 Закон є закон.
16.45 До Дня миротворця. «Збройні сили України. 10 років миротворчій діяльності».
17.00 Новини.
17.10 Теніс. «Уімблдон-2002».
18.10 Експосвіт.
18.30 Саме той.
19.00 Новини.
19.10 Худ.фільм «Андрій Рубльов». 1 серія.
20.35 Вечірня казка.
20.45 Вечірня молитва.
20.50 Лотерея «Кено», «Суперлото».
21.00 Новини.
21.30 Питання дня.
21.35 Щоденник сесії Верховної Ради України.
21.45 Співає народна артистка України В.Степова.
23.00 ТРК «Ера».

ДРУГИЙ КАНАЛ УТ

УТ-2

10.00 Щоденник сесії Верховної Ради України.
10.25 Сільський час.
11.25 Новини економіки.
12.05 Телевізійна служба розшуку.
12.10 Від сузір'я до сузір'я.
12.40 Телевистава «Пора жовтого листя». 2 серія.

КАНАЛ «1+1»

07.00, 08.30 Сніданок з «1+1».
07.30 Серіал «Район Мелроуз».
08.55 Серіал «Менти». «Блюз осіннього вечора».
10.00-14.00 Програми УТ-2.
14.00 Серіал «Ес клаб 7».
14.30 Серіал «Агентство «Люди в білому». «Податковий інспектор».
15.00 Серіал «Район Мелроуз».
15.45 Серіал «Таємниці слідства». «Труна на дві особи».
16.45 Серіал «Район Беверлі Хіллз».
17.30 Серіал «Пристрасті по-італійськи».
18.30 Серіал «Менти». «Попутник».
19.30 ТСН.
20.00 ТСН. Проспорт.
20.15 Серіал «Таємниці слідства». «Труна на дві особи».
21.15 Серіал «Секс і місто». 2 серія.
21.45 «Імперія кіно» представляє. Худ.фільм «Одна на трьох».
23.15 ТСН.
23.45 Ситуація.
00.00 Телевізійна служба розшуку.
00.05 Серіал «Полювання на Попелюшку».
00.55 Ситуація.

ТРЕТІЙ КАНАЛ УТ

«ІНТЕР»

07.00, 08.00, 09.00, 12.00 Новини.
07.15 Мультфільм.
07.25 Серіал «Метушливе місто».
08.20 Серіал «Рятувальний патруль «Гаваї».
09.20 Серіал «Далекобійники».
10.20 Мультфільм.
10.30 Банк-шоу «Сейф».
11.25 Програма К.Стогнія «Кримінал».
12.15 Серіал «Заборонена жінка».
13.00-18.00 Програми обласних та регіональних телекомпаній.

КДТРК

13.00 За київським часом.
13.10 Телемагазин.
13.15 Шлягер представляє.
14.00 Телемагазин.
14.10 «Кримські терези» із циклу «Десять кроків до світла».
14.40 Мультфільм «Карлик Ніс».
15.05 Телемагазин.
15.15 Галерея ТВ.
15.45 Телемагазин.
15.55 Медичний центр «Довіра».
16.05 Люди і долі. Акварелі Славова.
16.40 Серіал «Любов іскриста».
17.25 Торговий ряд.
17.30 За київським часом.

«ІНТЕР»

18.00 Новини.
18.10 Велике прання.
19.05 Слабка ланка.
20.00 Інформаційний канал «Подробиці».
20.40 Серіал «Далекобійники».
21.50 Худ. фільм «Дорога на південь».
23.50 Подробиці. Підсумки дня. Нічний «Час».
00.30 Серіал «Самозванці».
01.30 Серіал «Рятувальний патруль «Гаваї».

ICTV

05.50 Серіал «Приватний детектив Магнум».
06.45 Хіт-парад «Гаряча сімка».
06.55 Телевізійна служба розшуку.
07.00 Мультсеріал «Тітьоф».
07.30 Все про бюджет.
07.45 Факти. Ранок.
07.55 Погода.
08.00 Мультсеріал «Невгамовні».
08.20 Серіал «Нові пригоди Лессі».
08.45 Факти. Ранок.
09.00 Серіал «Квантовий стрибок».
09.55 Серіал «Долі трьох жінок».
10.00, 11.00, 12.00, 14.00, 18.00 Факти. Гарячі новини.
10.50 Серіал «Чорна перлина».
11.45 Серіал «Приватний детектив Магнум».
12.45 Факти. День.
13.00 Худ.фільм «Головна ціль».
14.45 Мультсеріал «Вуді Вудпекер і його друзі».
15.15 Мультсеріал «Блафіни».
15.40 Мультсеріал «Тітьоф».
16.05 Мультсеріал «Гей, Арнольде!».
16.30 Серіал «Пригоди Піта і Піта».
17.00 Серіал «Фантастична дівчина».
17.25 Серіал «Нові пригоди Лессі».
17.45 Серіал «Квантовий стрибок».
18.45 Факти. Підсумок дня.
19.20 Худ.фільм «Полісмен-маніяк».
21.05 Серіал «Справи Кепських».
21.45 Докладно з Д.Кисельовим.
22.35 Погода.
22.40 Худ.фільм «Конфесії: два лиця зла».
00.35 ДКТ представляє: Світ Computera.
00.55 Хіт-парад «Гаряча сімка».
01.05 Музика ночі.

СТБ

16.15 Музичний департамент «День ОК».
17.25 «Вікна». Кримінал.
17.40, 18.20 Серіал «Багаті та знаменитi».
18.10 «Вікна». Столиця.
19.00 «Вікна». Новини.
19.35 Серіал «Загін «Акапулько».
20.30 Маски-шоу.
21.00 «Вікна». Бізнес.
21.15 Худ.фільм «У вогні».
23.10 «Вікна». Опівночі.
23.45 Худ.фільм «Автошкола «Бікіні».
01.30 «Вікна». Кримінал.
01.40 Мультсеріал для дорослих «Усе не як у людей».

НОВИЙ КАНАЛ

06.25, 06.35, 07.20, 07.35, 08.10, 08.35, 08.50, 09.05 Підйом.
06.30 Репортер.
06.50 Мультсеріал «КітПес».
07.30 Репортер-бізнес.
07.45 Мультсеріал «Пригоди Джекі Чана».
08.30 Репортер.
08.40 Знай наших.
09.00 Київський репортер.
09.15 Серіал «Грозові камені».
09.40 Серіал «Кобра».
10.40 Серіал «Спека в Лос-Анджелесі».
11.35 Тетянин полудень.
12.20 Худ.фільм «Хитрий злодій».
14.00 Репортер.
14.10 «Хауз фіт» — домашній фітнес.
14.15 За склом-3. Тепер ти в армії.
15.10 Мультсеріал «КітПес».
15.30 Мультсеріал «Рокети».
15.55 Серіал «Пригоди Джекі Чана».
16.20 Мультсеріал «Сейлормун».
16.40 Мультсеріал «Шоу Рена і Стімпі».
17.10 Серіал «Баффі — винищувачка вампірів-5».
18.05 Серіал «Кобра».
19.00 Репортер.
19.30 Серіал «Дикий янгол».
20.40 За склом-3. Тепер ти в армії.
22.05 «Шахтар» — чемпіон. Святковий концерт.
23.15 Репортер.
23.30 Погода.
23.35 Серіал «Відверті бажання».
00.25 За склом -3. Тепер ти в армії.
01.20 Телевізійна служба розшуку.
01.30 Серіал «Зона сутінків».
01.50 Зона ночі.
02.35 Серіал «Баффі — винищувачка вампірів-5».
03.20 За склом -3. Тепер ти в армії.
04.50 Серіал «Відверті бажання».
05.15 Серіал «Зона сутінків».
05.35 Серіал «Кобра».

ГРТ-міжн.

07.00 Новини.
07.05 Телеканал «Доброго ранку».
08.00 Новини.
08.15 Телеканал «Доброго ранку».
09.10 Серіал «Поліцейські».
10.15 Серіал «Сімейні пута».
11.00 Новини (із субтитрами).
11.15 Хто хоче стати мільйонером?
11.55 Срібна куля. С.Крючкова.
12.30 Док.фільм «Ключ від ядерної кнопки».
13.10 Народ проти.
14.00 Новини (із субтитрами).
14.15 Програма «100%».
14.35 Що і як.
14.55 Сміхопанорама.
15.25 Худ.фільм «Час убивати».
17.00 Новини.
17.20 Серіал «Поліцейські».
18.15 Велике прання.
19.05 Народ проти.
20.00 Час.
20.35 Серіал «Я підкорю Манхеттен». 2 серія.
21.40 Серіал «Сімейні пута».
22.30 Нічний «Час».
23.00 Серіал «Лялька».
00.20 Нічна зміна.

РТР

04.50 — 08.00 Ранок на РТР.
04.50, 05.50, 06.50, 07.50 Вісті — Москва.
05.00, 06.00, 07.00, 08.00, 10.00, 13.00, 16.00, 19.00, 22.00 Вісті.
05.10 Православний календар.
05.15 Сімейні новини.
05.25 Чергова частина.
05.40 Дорожній патруль.
06.10 Експертиза РТР.
06.20 Національний доход.
06.25 Вісті — Спорт.
06.30 Сімейні новини.
07.10 Чергова частина.
07.15 Москва — Мінськ.
07.30 Дорожній патруль.
07.40 Експертиза РТР.
08.10 Серіал «Це — Голлівуд!».
09.00 Серіал «Вічний поклик».
10.20 Худ. фільм «Ключі від раю».
12.15 Мультфільми.
12.50 Серіал «Бетті».
13.20 Вісті — Спорт.
13.25 Що хоче жінка.
14.10 Серіал «Дикий янгол».
15.10 Серіал «Друзі-4».
15.35 Експертиза РТР.
16.20 Футбол. Чемпіонат Росії. «Торпедо»-Зіл (Москва) — Спартак (Москва).
18.00 Серіал «Комісар Рекс».
18.50 На добраніч, малята!
19.35 Вісті — Москва.
19.55 Серіал «Агентство НЛС».
20.55 Худ. фільм «Пуаро Агати Крісті. Що росте у твоєму саду?».
22.20 Вісті — Москва.
22.30 Худ. фільм «Всупереч усьому».
23.55 Худ.фільм «Танці закоханих».

НТБ

05.00, 05.30, 06.00, 06.30, 07.00, 07.30, 09.00, 11.00, 13.00, 15.00, 18.00, 21.00 Сьогодні.
05.05, 05.35, 07.10, 06.35, 07.10, 07.35 Ранок на НТБ.
07.50 Серіал «Поліцейські. Нічний візитер».
09.25 Кримінальна Росія. «Чорна стрічка».
09.55 Квартирне питання.
10.35 Середовище.
11.20 Кримінал.
11.30 Серіал «Пригоди Шерлока Холмса і доктора Ватсона». «Скарби Агри». 1 серія.
13.05 Принцип «Доміно».
14.40 Кримінал.
15.30 Серіал «Слід перевертня».
16.40 Серіал «Брудна робота».
17.40 Кримінал.
18.35 Серіал «Вулиці розбитих ліхтарів». «Ля-ля-фа».
19.45 Серіал «Слід перевертня».
21.35 Серіал «Швидка допомога-4». 2 серія.
22.35 Серіал «Вулиці розбитих ліхтарів».
23.40 О, щасливчик!
00.15 Худ. фільм «Трохи кохання».

АНОНСИ

Полісмен–маніяк

ICTV, 19.20

Містичний бойовик. Вбитий полісмен-зомбі наганяє жах на жителів Нью-Йорка, знищуючи безневинних людей. Зупинити його неможливо — адже одного разу його вже вбили. Але можна спробувати зрозуміти, чому лиховісна примара скоює ці злочини.

Реж. Вільям Ластінг. У ролях: Вільям Сміт, Брюс Кембелл, Роберт З'Дар.

Конфесії: два обличчя зла

ICTV, 22.40

Трилер. Перед поліцією Лос-Анджелеса стоїть нелегка проблема: у здійсненні вбивства зізналися одразу два злочинці! Як розгадати цю головоломку і знайти справжнього убивцю? І що стоїть за цією грою?

Реж. Гілберт Кейтс. У ролях: Джеймс Вайдер, Мелінда Ділон.

Потрібна гармонія!

Мал. Сергія Терещенка.

ПЕРШИЙ КАНАЛ УТ

06.00 ТРК «Ера».

ПЕРШИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ

09.05 Одвічні істини.
09.10 «Веселкова Терпсихора». Частина 2.
09.45 Худ.фільм «Невідомий солдат». 2 серія.
11.00 Новини.
11.15 Мультсеріал «Робін Гуд».
11.40 Клуб Суперкниги.
12.00 Теніс. «Уімблдон-2002». Огляд.
13.05 Закон є закон.
15.00 Новини.
15.15 Мультсеріал «Робін Гуд».
15.40 Док.фільм «Святе сімейство».
15.55 Барви замку «Паланок».
16.25 Грані пізнання.
16.55 Закон є закон.
17.00 Новини.
17.20 Портрет душі.
17.45 Резонанс.
18.10 У світі хороших новин.
18.30 Саме той.
19.00 Новини.
19.10 Худ.фільм «Андрій Рубльов». 2 серія.
20.45 Вечірня казка.
20.50 Вечірня молитва.
20.55 Лотерея «Кено».
21.00 Новини.
21.30 Питання дня.
21.35 Щоденник сесії Верховної Ради України.
21.45 І музика звучить...
22.00 Теніс. «Уімблдон-2002». Півфінал.
23.00 ТРК «Ера».

ДРУГИЙ КАНАЛ УТ

УТ-2

10.00 Щоденник сесії Верховної Ради України.
10.10 Дитяча лінія.
10.25 Абетка безпеки.
10.40 Крок до зірок.
11.20 Хто в домі хазяїн?
12.00 Телевізійна служба розшуку.
12.05 Телевистава «Дві сім'ї».

КАНАЛ «1+1»

07.00, 08.30 Сніданок з «1+1».
07.30 Серіал «Район Мелроуз».
08.55 Серіал «Менти». «Попутник».
10.00-14.00 Програми УТ-2.
14.00 Серіал «Ес клаб 7».
14.30 Серіал «Агентство «Люди в білому». «Страйк».
15.00 Серіал «Район Мелроуз».
15.45 Серіал «Таємниці слідства». «Труна на дві особи».
16.45 Серіал «Район Беверлі Хіллз».
17.30 Серіал «Пристрасті по-італійськи».
18.30 Серіал «Менти». «Втручання у приватне життя».
19.30 ТСН.
20.00 ТСН. Проспорт.
20.15 Серіал «Таємниці слідства». «Труна на дві особи».
21.15 Серіал «Секс і місто». 3 серія.
21.45 «Імперія кіно» представляє. Худ.фільм «Кулак».
00.20 ТСН.
00.50 Ситуація.
01.05 Серіал «Полювання на Попелюшку».
01.50 Ситуація.

ТРЕТІЙ КАНАЛ УТ

«ІНТЕР»

07.00, 08.00, 09.00, 12.00 Новини.
07.15 Мультфільм.
07.25 Серіал «Метушливе місто».
08.20 Серіал «Рятувальний патруль «Гаваї».
09.20 Серіал «Далекобійники».
10.25 Сім'я від А до Я.
10.35 Мультфільм.
10.40 Кохання з першого погляду.
11.25 Серіал «Алондра».
12.15 Серіал «Заборонена жінка».
13.00-18.00 Програми обласних та регіональних телекомпаній.

КДТРК

13.00 За київським часом.
13.10 Телемагазин.
13.15 Хіт-базар.
13.50 Телемагазин.
14.00 Ексклюзив М.
14.45 Телемагазин.
14.55 П'ять вечорів у Парижі. П'єр Рішар.
15.25 Медичний центр «Довіра».
15.30 Телемагазин.
15.40 Полтава відома і невідома.
16.05 Оплески, оплески.
16.35 Вісник здоров'я.
16.40 Серіал «Любов іскриста».
17.25 Торговий ряд.
17.30 За київським часом.

«ІНТЕР»

18.00 Новини.
18.10 Велике прання.
19.00 Моя сім'я.
20.00 Інформаційний канал «Подробиці».
20.40 Банк-шоу «Сейф».
21.40 Худ. фільм «Жінка, яка грішила».
23.35 Спецпроект «Контракт на жебрацтво».
23.50 Подробиці. Підсумки дня. Нічний «Час».
00.30 Серіал «Самозванці».
01.30 Серіал «Рятувальний патруль «Гаваї».

ICTV

05.50 Серіал «Приватний детектив Магнум».
06.45 Хіт-парад «Гаряча сімка».
06.55 Мультсеріал «Тітьоф».
07.30 Все про бюджет.
07.45 Факти. Ранок.
07.55 Погода.
08.00 Серіал «Невгамовні».
08.20 Серіал «Нові пригоди Лессі».
08.45 Факти. Ранок.
09.00 Серіал «Квантовий стрибок».
09.55 Серіал «Долі трьох жінок».
10.00,11.00,12.00,14.00,18.00 Факти. Гарячі новини.
10.50 Серіал «Чорна перлина».
11.45 Серіал «Приватний детектив Магнум».
12.45 Факти. День.
13.00 Худ.фільм «Полісмен-маніяк».
14.45 Мультсеріал «Вуді Вудпекер і його друзі».
15.15 Мультсеріал «Блафіни».
15.40 Мультсеріал «Тітьоф».
16.05 Мультсеріал «Гей, Арнольде!».
16.30 Серіал «Пригоди Піта і Піта».
17.00 Серіал «Фантастична дівчина».
17.25 Серіал «Нові пригоди Лессі».
17.45 Серіал «Квантовий стрибок».
18.45 Факти. Підсумок дня.
19.20 Худ.фільм «Загарбання».
21.05 Серіал «Кримінальний квартет».
21.45 Докладно з Д.Кисельовим.
22.35 Погода.
22.40 Худ.фільм «Взяти живим або мертвим».
00.50 М-Файли.
01.15 Хіт-парад «Гаряча сімка».
01.25 Музика ночі.

СТБ

07.25 Маски-шоу.
08.00 «Вікна». Бізнес.
08.30 Вікна. Опівночі.
09.00 «Вікна». Столиця.
10.00 Серіал «Загін «Акапулько».
11.15 Худ.фільм «У вогні».
13.00 Серіал «Любовне захоплення».
14.00 «Вікна». Новини.
14.10 Серіал «Операція Одіссей».
15.40 Музичний департамент «День ОК».
17.25 «Вікна». Кримінал.
17.40, 18.20 Серіал «Багаті та знаменитi».
18.10 «Вікна». Столиця.
19.00 «Вікна». Новини.
19.35 Серіал «Код Коперника».
21.00 «Вікна». Бізнес.
21.15 Худ.фільм «Точка падіння».
23.10 «Вікна». Опівночі.
23.45 Худ.фільм «Віднесені грозою».
01.45 «Вікна». Кримінал.
01.55 Мультсеріал для дорослих «Усе не як у людей».

НОВИЙ КАНАЛ

06.25, 06.35, 07.20, 07.35, 08.10, 08.35, 08.50, 09.05 Підйом.
06.30 Репортер.
06.50 Мультсеріал «КітПес».
07.30 Репортер-бізнес.
07.45 Мультсеріал «Пригоди Джекі Чана».
08.30 Репортер.
08.40 Знай наших.
09.00 Київський репортер.
09.15 Серіал «Грозові камені».
09.45 Серіал «Кобра».
10.40 Серіал «Спека в Лос-Анджелесі».
11.35 Тетянин полудень.
12.25 Худ.фільм «Дуенья».
14.00 Репортер.
14.10 «Хауз фіт» — домашній фітнес.
14.15 За склом-3. Тепер ти в армії.
15.10 Мультсеріал «КітПес».
15.30 Мультсеріал «Рокети».
15.55 Мультсеріал «Пригоди Джекі Чана».
16.20 Мультсеріал «Сейлормун».
16.40 Мультсеріал «Шоу Рена і Стімпі».
17.10 Серіал «Баффі — винищувачка вампірів-5».
18.05 Серіал «Кобра».
19.00 Репортер.
19.30 Серіал «Дикий янгол».
20.40 За склом -3. Тепер ти в армії.
21.30 Худ.фільм «Усе про моїх матерів».
23.15 Репортер.
23.30 Погода.
23.35 Серіал «Відверті бажання».
00.25 За склом -3. Тепер ти в армії.
01.25 Серіал «Зона сутінків».
01.45 Зона ночі.
02.40 Серіал «Баффі — винищувачка вампірів-5».
03.25 «За склом -3. Тепер ти в армії.
04.55 Серіал «Відверті бажання».
05.20 Серіал «Зона сутінків».
05.40 Серіал «Кобра».

ГРТ-міжн.

07.00 Новини.
07.05 Телеканал «Доброго ранку».
08.00 Новини.
08.15 Телеканал «Доброго ранку».
09.10 Серіал «Поліцейські».
10.15 Серіал «Сімейні пута».
11.00 Новини (із субтитрами).
11.15 Серіал «Я підкорю Манхеттен». 2 серія.
12.15 Серіал «Убивча сила».
13.10 Народ проти.
14.00 Новини (із субтитрами).
14.15 Слідство веде Колобков.
14.35 Самі з вусами.
15.00 Худ.фільм «Вечірка в Беверлі Хіллз».
17.00 Новини.
17.20 Серіал «Поліцейські».
18.15 Велике прання.
19.05 Народ проти.
20.00 Час.
20.35 Серіал «Я підкорю Манхеттен». 3 серія.
21.40 Серіал «Сімейні пута».
22.30 Нічний «Час».
23.00 Людина і закон.
23.35 Серіал «Лялька».
00.55 Нічна зміна.

РТР

04.50 — 08.00 Ранок на РТР.
04.50, 05.50, 06.50, 07.50 Вісті — Москва.
05.00, 06.00, 07.00, 08.00, 10.00, 13.00, 16.00, 19.00, 22.00 Вісті.
05.10 Православний календар.
05.15 Сімейні новини.
05.25 Чергова частина.
05.40 Дорожній патруль.
06.10 Експертиза РТР.
06.20 Національний доход.
06.25 Вісті — Спорт.
06.30 Сімейні новини.
07.10 Чергова частина.
07.15 Відкрита митниця.
07.30 Дорожній патруль.
07.40 Експертиза РТР.
08.10 Серіал «Це — Голлівуд!».
09.00 Серіал «Вічний поклик».
10.20 Худ. фільм «Аферисти».
11.55 Док. серіал «Архівні таємниці».
12.30 Серіал «Бетті».
13.20 Вісті — Спорт.
13.25 Що хоче жінка.
14.10 Серіал «Дикий янгол».
15.10 Серіал «Друзі-4».
15.35 Експертиза РТР.
16.20 Док. фільм «Молдова».
17.05 Дорожній патруль.
17.15 Вісті — Москва.
17.50 Серіал «Комісар Рекс».
18.50 На добраніч, малята!
19.35 Вісті — Москва.
19.55 Серіал «Агентство НЛС».
20.55 Худ. фільм «Пуаро Агати Крісті. Експрес на Плімут».
22.20 Вісті — Москва.
22.30 Худ.фільм «Усе про мою матір».
00.35 Кіноскоп. «Російське кіно на Московському міжнародному кінофестивалі».

НТБ

05.00, 05.30, 06.00, 06.30, 07.00, 07.30, 09.00, 11.00, 13.00, 15.00, 18.00, 21.00 Сьогодні.
05.05, 05.35, 07.10, 06.35, 07.10, 07.35 Ранок на НТБ.
07.50 Серіал «Поліцейські. Ловля на живця».
09.25 Щиросерде зізнання.
09.55 Шоу Олени Степаненко.
11.20 Кримінал.
11.30 Серіал «Пригоди Шерлока Холмса і доктора Ватсона». «Скарби Агри». 2 серія.
13.05 Далі буде...
14.00 Пепсі-чарт.
14.40 Кримінал.
15.30 Серіал «Слід перевертня».
16.40 Серіал «Брудна робота».
17.40 Кримінал.
18.35 Серіал «Вулиці розбитих ліхтарів». «Ліки від нудьги».
19.45 Серіал «Слід перевертня».
21.35 Цілком таємно.
22.35 Серіал «Вулиці розбитих ліхтарів».
23.40 Худ.фільм «Гори, гори моя зірка».

АНОНСИ

Захват

ICTV, 19.20

Бойовик. Фільм розповідає про протиборство двох сімейних кланів, мета кожного з яких — підпорядкувати підпільний ринок збуту кокаїну. Претендентів на перемогу багато, але тільки одному з них призначено вийти переможцем із сутички.

Реж. Трой Кук. У ролях: Біллі Драго, Джон Севідж, Нік Манкузо.

Узяти живим або мертвим

ICTV, 22.40

Трилер. Колишній агент ЦРУ Нік Рендолл заробляє на життя, полюючи на злочинців. Він — суперпрофесіонал і завжди працює сам. У Лос-Анджелесі з'являється «старий знайомий» Ніка — міжнародний терорист Аль-Рахім. Він починає діяти: підриває кінотеатр, поховавши під його руїнами 138 ні в чому не винних людей. Наступного ранку після вибуху ЦРУ пропонує Ніку 50 тисяч доларів за піймання терориста. Нік погоджується, не знаючи, що агенти ЦРУ вирішили зробити з нього наживку для Аль-Рахіма. І коли від рук терориста гинуть двоє кращих друзів Ніка, він «забуває», що одержить 50 тисяч доларів лише в тому разі, якщо піймає Аль-Рахіма живим. Він потрібний Ніку тільки мертвий ...

Реж. Гері Шерман. У ролях: Рутгер Хауер, Джин Сіммонс.

Дні «Голосу України» на Рівненщині: зустріч третя

Острозькі скарби

Ломоносову вистачало трьох копійок на день

СПАДЩИНА

Час від часу древній Острог радує городян знахідками. Бувало, копали люди фундамент під хату чи город і натрапляли на скарби (на території міста і району їх виявлено більш як двадцять. П'ятнадцять із них потрапили до Острозького музею нумізматики). Це своєрідні звісточки від предків.

У виставковій залі музею за браком місця виставлено лише найбільш значущі нумізматичні збірки. Решта чекають слушного часу, щоб гідно представити свою епоху (в запасниках — 54 тисячі експонатів, колекції волинського іконопису XVI—XVIII століть, а нумізматична збірка налічує 11 тисяч монет, паперових грошей, нагород різних епох).

Ось скарб тридцятих років XVIII століття із Нового містечка, знайдений 1967 року Володимиром Олійником, який він безплатно передав музею. Схоже, свого часу він належав корчмарю — такого висновку дійшли науковці, враховуючи вартість мідних та срібних монет, котрі чоловік з якихось причин волів довірити землі. На багатьох монетах дірочки — жінки носили їх як намисто.

— Сім років тому завдяки швидкій нашій «інтервенції» вдалося врятувати колекцію старовинного нумізмата, яку викопали острожани, — розповідає завідувач відділу нумізматики Острозького державного історико-культурного заповідника Олександр Позіховський. — Її вже почали роздавати дітям, бо не знали справжньої цінності. У знайденій колекції представлена Західна Європа від XIV до початку XVII століття, а також Московія — копійками часів Івана IV Грозного, які карбували з розплавленого шматочка дротика. Був у горщику й угорський золотий дукат 1588 року...

Чому, власне, відбулися скарби? Нумізматична наука має безперечні докази, що близько вісімдесяти їх відсотків не пов'язані з війною. Вони слугували приватним банком людини, бо населення тодішньої України не довіряло банкам, і в силу якихось причин ці скарби залишилися незатребуваними. Скільки століть минуло, а все це до болю знайоме нам: тема, на жаль, актуальна і нині...

— А ось ті, хто жив за часів правління Катерини II, не довіряти грошам не мали підстав: п'ятаки були справді повновартісними, — розповідає Олександр Позіховський. — Скажімо, Михайлу Ломоносову, коли він був студентом Санкт-Петербурзької академії, на прожиття у день вистачало трьох копійок. У корчмі тоді можна було поїсти за копійку. А вже коли він став академіком і одержував гонорар за підручники, то перевозив його двома підводами...

Час у музеї нумізматики спливає дуже швидко, так цікаво розповідає Олександр Позіховський — людина, для якої духовні скарби важливіші, ніж матеріальні. Таких по-доброму фанатично відданих своїй роботі людей не так уже й багато в наш час. Відчуваєш, як повно володіє він інформацією про нумізматичні бестселери. І, що важливо, про кожен із них може розповісти багато цікавого, чого й у літературі не знайдеш. Ось, скажімо, розповідь про гроші кінця XIX—початку XX століття стала водночас і розповіддю про тогочасне життя мешканців Острога, про їхній достаток:

— При Острозькому міському спрощеному управлінні було відомство, яке вивчало ціни на промислові та продовольчі товари і щомісяця складало відомості, які збереглися в архіві. У квітні 1881 року пересічний мешканець Острога за фунт житнього хліба платив 3,5 копійки, пшеничного — 4,5 копійки. Щоб мати уяву про купівельну спроможність людей, скажу, що у 1906 році вчитель місцевої жіночої гімназії Давид Бичковський мав річну зарплату 3400 рублів.

...Після того, як останній власник замку князів Острозьких Ільїнський продав його для міської влади, там відкрили в'язницю, яка проіснувала сто років, тобто до 1909 року, — розповідає Олександр Позіховський. — В архіві збереглися документи про меню в'язня у 1901 році. На сніданок він мав за бажанням чорний або білий хліб до яловичини чи свинини, на обід — перші та другі страви. І обов'язково подавали рибу — на вибір — судака або щуку. Щоправда, з початком Першої світової війни життєвий рівень почав падати...

Ще багато цікавого почули ми про нумізматичні колекції та скарби Острога.

Та найбільшим скарбом цього 900-літнього міста, переконані, є його люди. Вірні місту, віддані своїй справі, які безкорисливо (зарплата музейного працівника з вищою університетською освітою трохи більш як сто тридцять гривень, тож треба бути справді одержимим, щоб працювати за такий мізер) бережуть його історію. Такі, як подружжя Позіховських — Олександр і його дружина Світлана, завідувачка відділу старовинних книг. Таким острожани запам'ятали першого директора Острозького краєзнавчого музею Йосипа Новицького, який не лише передав музею куплені ще у 1912 році на нумізматичному ринку рідкісні монети: десять золотих рублів 1785 року, золоту монету 1723 року карбування, яка використовувалася для взаєморозрахунків між державами, та ще багато інших, а й фактично заснував музей. Йому, а також Миколі Афончикову та Михайлу Дуцику мешканці міста вдячні за те, що вони в роки Другої світової війни врятували від вивезення до Німеччини всі експонати нумізматичного музею.

Оскільки в Острозі побували журналісти парламентської газети «Голос України», Олександр Позіховський принагідно повідав нам про свою сокровенну мрію —мати в музеї як експонати відзнаки Верховної Ради України. Не для себе просив, для історії, для нащадків...

Таїнство першодруків

Сам факт, що музей книги в Острозі розміщено у Луцькій вежі — пам'ятці історії та архітектури середини XVI століття, налаштовує його відвідувачів на зустріч з історією. А те, як цікаво, пізнавально проводить екскурсії завідувачка відділу книги Острозького державного історико-культурного заповідника Світлана Позіховська, обіцяє зробити цю зустріч приємною.

Такий музей у древньому місті створено не випадково: тут з 1575 по 1582 рік мав друкарню Іван Федоров. Її створенню сприяв князь Костянтин—Василь Острозький. Саме тут, в Острозі, побачили світ першодруки Івана Федорова «Буквар» (1578 р.), «Новий завіт з псалтирем» (1580 р.), твір Тимофія Михайловича (Аннича) «Собраніє вещей нужнійших» (1580 р.), перший друкований в Україні календар Андрія Римші «Хронологія» (1581 р.), і, звичайно, перша повна друкована слов'янська «Біблія» (серпень 1581 р.). До слова, острозький період справедливо вважають найвдалішим у діяльності Івана Федорова. Тож цілком природно, що в музеї цій особистості відведено чільне місце.

Цікаво, що в експозиції музею відтворено еволюцію створення книг: ось чернець нахилився над пергаментом, чітко виводить кожну літеру, бо знає, що книга ця —джерело мудрості — служитиме не одному поколінню. Дійшла вона і до нас, переживши свого творця... А ось Іван Федоров біля друкарського верстата. Розглядає відбиток...

Є в музеї книги в Острозі й першодруки країн Західної Європи. Від свого київського тезки острозький музей тим і відрізняється, що пропагує розвиток не тільки української книги, а й західноєвропейської. А загалом у його фондах зберігається близько чотирьох з половиною тисяч книг: рукописні XVI—XIX століть, кириличні стародруки та західноєвропейські видання XVI — XVIII століть. Вони час від часу змінюють одне одного в експозиції музею, бо за браком виставкових площ усіх водночас не виставиш. Отож, буваючи в Острозькому музеї книги, щоразу пізнаєш нову інформацію, бо це справжня Мекка для книгоманів.

Кулі минали вуста

У музеї Національного університету «Острозька академія» зберігається незвичайне полотно. Цікава, трагічна його доля. У нього стріляли, його плюндрували, але воно воскресало, наче фенікс, і нині магічно притягує погляди. До нього хочеться повертатися ще і ще, стояти і думати про щось приємне й сокровенне... Енергетика полотна до цього спонукає.

Володіла цим полотном добре знана в Острозі династія князів Сангушських. Коли 1918 року в місто вступили більшовики, найстаріший — вісімдесятилітній її представник — вийшов їм назустріч. Замок оточувала річечка, через яку був перекинутий вузенький місток. Саме тут більшовицькі солдати підняли його на вісім штиків і розірвали, тіло кинули у річку, а замок пограбували.

У замку була ікона «Ісус Христос». Нападники винесли її на вулицю, у присутності місцевої молоді почали стріляти в неї, як у мішень. Намагаючись вцілити або в груди, або в голову, випустили п'ятдесят вісім куль, а потім кинули в багнюку. Наступного дня літні острожани підняли сплюндровану ікону і здивувалися: над головою Ісуса Христа проявилося ще одне зображення. Вони згорнули полотно і тривалий час зберігали у себе, допоки воно не потрапило до реставратора.

Шість років реставрували ікону. На ній, крім Ісуса Христа, зображений найулюбленіший його учень Степан. Але незвичним було те, що рука Степана закривала вуста Ісусу Христу. Дослідили історію цієї ікони: 1703 року був намальований Святий Степан, а коли через сорок років полотно пошкодили, його загрунтували і намалювали Ісуса Христа, загнувши верхній край полотна. Згодом зображення Степана проявилося...

— Зараз ікону трактують порізному, — каже ректор Національного університету «Острозька академія» Ігор Пасічник. — Є версія, ніби це був символ гонитви на християнство. Ви знаєте, у Біблії написано, що спочатку було слово і слово було Бог, і слово було сказане вустами. Так ось, інша версія передбачає, що Степан прикрив від куль Ісусу найдорожче, що він мав, — вуста. Подивіться на зворотний бік полотна, побачите сліди від куль. Жодна із них не торкнулася вуст. Звичайно, трактувати ікону можна по-різному, але, без сумніву, вона незвичайна, як і її історія. А ще — тут переплелися дві школи іконопису: українська та візантійська.

Світлана ПИСАРЕНКО, Олександра ЮРКОВА.
Рівненська область.

На сторінці використані фото Юрія ВЕНГЕРЕША.

Отоварилися...

КРАЇНА БУРАТІН

Природу довірливості та наївності вирахувати неможливо. Так само, як неможливо пояснити, чому ці якості такі усталені в наших людей, привчених державою до обману?

Редакцію бомблять листами клієнти фірми «Пост-Шопінг», що дислокується в столиці. Усі послання за змістом, як близнюки.

«У газеті прочитав оголошення про те, що компанія проводить розіграш «Щасливий день», — пише донеччанин Іван Морозов, 1931 року народження. — Головний приз — 30 тисяч гривень. Надія улеслива, та оманлива. Я заповнив бланк та відправив його. Потім отримав відповідь: «Я, голова Призової комісії Євген Максимов, вітаю вас: присвоєний вам особистий номер учасника зареєстровано як виграшний у нашій передплатній кампанії з головним призом 25000 грн. Тому радий оголосити вас офіційним переможцем...».

А далі, як і десятки інших, Іван Федорович мав вислати купон на передплату журналу «ВІВА». Мовляв, якщо передплату буде оформлено на рік, з'явиться шанс отримати бонус або подвоїти свій приз. Коли наш автор витер золотаве напилення на папірці, то ледь не зомлів від щастя: його 25 тисяч подвоювалися! Щоправда, лише в каламутній перспективі.

«Потім пропонували замовити товарів на суму 125 грн. Загалом я вислав більш як 500 грн. Отримав посвідчення і знову виконав пропозиції компанії... Природа дала людині інтелектуальну й моральну силу. Але ці люди використали її не за призначенням».

Інвалід дитинства, пенсіонер Анатолій Марков з Харківщини отримав під Новий рік «від Домініка Уебб» книгу та магічний талісман. А ще *«брошуру, сертифікат на виграш 30 тис. грн. до мого дня народження. Оплатив лише одне замовлення, на друге грошей не вистачило. Пенсія моя 55 грн. На подарунки витратив 162 грн. Гроші брав у батька. Він інвалід війни, а віддати йому гроші не зможу...».*

У переліку замовлених читачем речей — надзвичайно «потрібні» у побуті: *«Блакитний хрест. Годинник. Три подарунки. Магнітний браслет. Іонічний браслет»*... А ось головний приз — 830 тисяч гривень — Анатолій Марков так і не отримав («надули мене»).

Про свою дочку розповідає з проханням допомогти Лілія Шеремета з Одещини. Гнівним тоном забарвлене послання учасника бойових дій, 74-річного Бориса Івановича Сотникова (Дніпропетровськ), який ставить під сумнів існування компанії за вказаною адресою. Як, утім, й інші.

Фірмою, що розтягнула свої тенета над країною, зацікавилися відповідні органи. Феномен тривалого існування у всіх на виду такої оригінальної структури заслуговує на особливо пильне вивчення. Адже «Пост-Шопінг» обіцяє занебесні суми своїм Буратінам з 1998 року. І, подейкують, має мільйон клієнтів. З них «виграли» кілька сотень тисяч. Аналог радянського підприємства «Книга — поштою» модернізовано у кращих традиціях нової епохи.

— Компанію зареєстровано як організацію, що надсилає літературу та призи поштою, — коментує ситуацію головний спеціаліст Головного управління карного розшуку МВС України **Микола РОЩИН**. — Серед клієнтів, які передплатили чи купили літературу, організовано розіграш. Для отримання головного грошового призу треба надіслати заповнену анкету й певну суму. Цікаво, що люди, не думаючи, віддають 30 гривень за книжку в 90 сторінок або 180 грн. за передплату на московський журнал.

За словами М. Рощина, на дзвінки в компанії не відповідають, обурених відвідувачів у приміщення не пропускають. Хоча вони «качають права» під стінами. Та скаржаться одне одному, мовляв, «каблучка з діамантом» —дешевинка за гривню, а годинник — з тих, що на базарі за три рублі відро.

— Є нюанси, які дають змогу фірмі викрутитися, — продовжує Микола Васильович. — Тамвиправдовують себе тим, що просять людей не висилати гроші, а передплатити журнал чи щось купити. Якщо комусь не сподобався приз, гроші можна повернути. А якщо ви не хочете опинитися біля розбитого корита, не зв'язуйтеся з такими фірмами.

Один мій приятель застерігав: «Коли гроші впали тобі на голову просто так, подумай, чому це сталося, адже так не буває».

Ольга КЛЕЙМЕНОВА.

Колаж Євгенії ВАСИЛЬЧЕНКО.

РОДОМ ІЗ ДИТИНСТВА

Пірати зі шхуни № 755

Шестирічна дівчинка в джинсиках «кльош», у косинці-бандані, що стримує неслухняне довге волосся, і в окулярах, одне скло в яких заклеєно білим папером. Вона схожа на маленького пірата, що дивиться на життя одним карим оком. Друге відпочиває. Його виключено з процесу спостереження, щоб змусити працювати вражене око.

Таких симпатичних «піратів» в київському дитячому садку № 755 для дітей з поганим зором майже 140 осіб. Тут з дітлахами не лише граються, готують до школи, а й лікують. Двічі на тиждень їх обстежує лікар-офтальмолог, а щодня хлопчикам і дівчаткам просто в садочку проводять корекцію зору. Цьому підпорядкована й робота вихователів, спеціальні розвиваючі ігри, навіть інтер'єр груп. Крім того в дитячому закладі діє офтальмологічний кабінет, де сестри-ортоптистки на спеціальній апаратурі (нею тут дуже пишаються) — синаптофорі, макулатестері, амбліотренері займаються зі своїми підопічними. Це дуже скрупульозна й об'ємна робота. В домашніх умовах навіть найтурботливіша мама навряд чи зможе так стежити за здоров'ям свого «пірата».

До того ж дитина в окулярах не почувається тут некомфортно, адже тут такі само діти, як і вона. А головне — добрі вихователі, які їх розуміють.

У групі Олександри Кришень світло й затишно. Цей затишок вихователька сплела сама. Саме сплела, бо інтер'єр гральної кімнати прикрашено корзинками, тарілками, іграшками з лози. Від чого приміщення нагадує домашню вітальню.

За словами завідувачки дитсадка Олени Швидак, діти можуть перебувати в спецзакладі на рік довше, ніж у звичайному садку. Тут є підготовча група для шести- та семирічок. Через зір багато підопічних Олени Вікторівни і за станом здоров'я, і психологічно ще не готові в шість років сідати за шкільну парту.

Цей садок навіть за атмосферою відрізняється від багатьох районних. Тут вона сімейна, де про кожного малюка піклуються поматеринському.

Прогулянка підготовчої групи спекотним полуднем закінчилася миттям ніг у басейні. Скільки було радощів у дитячих очах! У Кості втопилася шкарпетка, дівчинка-«хіппі» із задоволенням умилася після ножної ванни... Спека.

За обідом у місцевому «ресторані» (дитяча їдальня справді нагадує затишний ресторанчик з чистими скатертинами й дзеркалами) «підготовка» жваво обговорювала пригоди шкарпетки, пораючися ножами й виделками над рибною котлетою.

А біліва Настя із старшої групи, побачивши мого диктофона і дізнавшися, хто я і звідки, одразу ж випалила:

— Ото нам пощастило! Про нас напишуть.

Їм справді пощастило. Пощастило з садочком і завідувачкою — енергійною, красивою, молодою жінкою з двома вищими освітами, яка не скаржиться на життя, на невелику зарплатню, на недостатнє фінансування, а робить свою справу професіонально, з любов'ю і посмішкою.

Ольга ВІТЕР.

На знімках: під час коригуючих занять в офтальмологічному кабінеті дитячого садочку № 755; обід у місцевому «ресторані».

Фото автора.

Закон і гроші — наче котлети й мухи

СОЦІАЛЬНА АРИФМЕТИКА

У дореволюційній Росії, як відомо з класики, було два лиха — дороги й дурні. У нинішній Україні, у соціальному сегменті її суспільно-економічного життя їх також два — декларації і хронічні невиплати.

У всіх деклараціях уряду йдеться про те, що у нашій країні будують нову економіку з людським обличчям. Тобто орієнтовану на особистість, задоволення її потреб. Однак якщо прискіпливо роздивитися оте «обличчя», воно виявляється восковою машкарою, майстерно зробленою, але неживою. А все тому, що закони пишуть під «обличчя», а фінансують їх під оту «машкару».

Законодавчо громадянам гарантовано соціальний захист на достатньо високому рівні, а практично, у матеріальному еквіваленті, це опікування з боку державного бюджету як головного спонсора виділяється нерівномірно і аж ніяк не пріоритетно.

На думку фахівця Інституту реформ Наталії Буркат, в Україні стало нормою невиконання законодавчих актів, пов'язаних із питанням грошових доходів населення, бо вони просто не фінансуються як належить. Так, у вересні 2001 року 12,2% усіх працюючих отримували платню нижче встановленого законом мінімального розміру, зокрема, в сільському господарстві — 32,8%, у громадському харчуванні — 31,7%, культурі — 25,7%, соціальному забезпеченні — 15,7%.

Очевидну дисгармонію між законом і грошима бачимо і в такій соціальній арифметиці. Прожитковий мінімум як соціальний норматив, гарантований державою, на 2002 рік встановлено у розмірі 342 гривні на місяць. При цьому середня заробітна плата у лютому поточного року становила 328,7 грн., а середні грошові доходи населення — 201,3 грн.

Організація заробітної плати на підприємствах та в установах країни, стверджує Наталія Буркат, здійснюється практично без впливу законодавства. Мало того, періодично безсистемно піддаються перегляду умови оплати праці в галузях бюджетної сфери. Водночас підприємства-монополісти у виробничому секторі користуються можливістю підвищувати ціни, а також оплату праці. В результаті різниця між максимальною і мінімальною зарплатою в різних галузях економіки може сягати 6,4 разу.

Соціальні статті бюджету не були пріоритетними (попри всі заяви) при фінансуванні урядом витрат торік. Це публічно констатував під час обговорення у парламенті звіту Кабінету Міністрів про виконання закону про Держбюджет-2001 голова Комітету Верховної Ради України з питань бюджету Петро Порошенко. За його даними, недоотримали належне охорона здоров'я, цю галузь профінансовано на 74,8% від передбаченого, сільське господарство (на 76,8%), культура і мистецтво (на 68,8%). Частка витрат на соціальний захист у загальному обсязі бюджету становила у 2001 році 14,1%, що на 2,8% менше, аніж у 2000-му.

От і виходить, що законодавство у нас окремо, а фінансування його статей окремо — як мухи й котлети з одеського анекдоту. Хоча, за великим рахунком, замовляли зовсім іншу страву.

Ольга ВАУЛІНА.

Пляж без глянцю

Для тих, хто зібрався у Крим

ВІДПОЧИНЬМО!

За усталеною вже традицією влітку заведено розхвалювати всі принади відпочинку в Криму. І, захоплені обіцяним і очікуваним, туристи наражаються на прикрі розчарування курортних буднів. Тож сьогодні — не рекламний глянець, а те, що реально чекає потенційного відпочивальника. Щоб уникнути дрібниць, здатних зіпсувати відпочинок, треба принаймні про них знати. А дехто з відповідальних осіб тим часом, може, ще й встигне «усунути недоліки».

На півострів уже приїхало понад 1 мільйон гостей, з яких 120 тисяч — з путівками. Оздоровниці заповнені наполовину. Середня вартість путівки в оздоровниці Криму в розпал сезону коливатиметься від 17—20 доларів на добу за двомісний номер з триразовим харчуванням, холодильником, телевізором і всіма зручностями. В елітних оздоровницях цей термін відпочинку коштуватиме 100 доларів. За просте ліжко без харчування — від п'яти гривень.

Справді, чому б не в Крим, де нині тихо і спокійно? До того ж Європа і Азія запровадили візи, Ізраїль воює, Туреччину трясуть землетруси, у Сочі теж спрогнозували до дев'яти балів, на кордоні України і Росії — спрощене ввезення і вивезення предметів особистого користування. В Україну можна в'їжджати по 16 видах документів — від паспорта до свідоцтва про народження. Відмітка на кордоні дає можливість перебувати в будь-якій точці держави протягом 90 днів. А оскільки їх не роблять, туристів у Криму зупиняє міліція і штрафує за нелегальний в'їзд в Україну. Ті, звісно, телефонують додому і радять землякам сюди не приїздити. Не випадково через схожі «дрібнички» під час останнього опитування про якість кримського відпочинку 40% своїх і закордонних респондентів заявили, що від'їжджають незадоволеними.

У літній столиці

Ціни

Ялта, де працює 95 із 152 оздоровниць, очікує рекордного приїзду — півмільйона гостей, що, порівняно з колишніми двома мільйонами щоліта, не так уже й багато. Проте курортників ще негусто навіть на набережній, де «одне морозиво з видом на море» коштує 17 гривень, чашечка кави — 10, футболка — 300, шорти — 500. Усі 600 магазинів і 21 ринок, 685 кафе, ресторанів і барів і майже стільки ж точок виносної торгівлі змагаються: в кого дорожче. Проте саме нині, коли відпочивальників ще мало, тримаються ціни на ринку. М'ясо можна купити по 15—20 гривень за кілограм, сало — до 12, сир — 4, сметану — 5, вершки — 9 за літр, черешні — від 2,50 грн. до 5 грн. за кілограм, рибу, скажімо, пеленгас — від 7,50 грн.

Але це ще не розпал сезону...

Пляжі

Вони стали безплатними. Постановою головного державного санітарного лікаря Ялти заборонено користуватися як пляжами: гальковою зоною в районі морпорту, ресторану «Арго», територією, прилеглою до «Золотого пляжу», пляжу «Сонячний», який в аварійному стані роками. Один пляж, буває, має відразу кілька господарів, з кожним з яких договори оренди укладено від 25 до 30 років. Ялта досі не може розібратися з належністю багатьох своїх пляжних територій, особливо колишніх лікувальних. А оскільки державну службу порятунку фактично розвалено, там ніхто не відповідає за безпеку людей. Купатися в морі небезпечно по всьому Кримському узбережжі. В жалюгідному стані майже всі рятувальні станції, які давно час рятувати на всьому півострові. Проблемою залишається й масштабне нашестя жебраків і ... гусені тутового шовкопряду, що вже оголила дерева на околицях курорту.

Санстан

Надзвичайна ситуація в Ялті, коли російські школярі, попоївши в місцевому ресторані, масово занедужали шлунком, стала сигналом санітарним лікарям і епідеміологам Криму посилити контроль у кафе, ресторанах, їдальнях оздоровниць курорту. Хоча, за словами головного державного санітарного лікаря Криму Марії Кров'якової, епідеміологічна обстановка на півострові спокійна, нині вдаються до «великої санітарної дегустації» під час нічних виїздів на узбережжя. Так триватиме до осені. Спеціальні бригади перевіряють усі харчові заклади курортного бізнесу, на кухнях яких категорично заборонено залишати будь-які страви на наступний день.

А через те, що питної води нині катастрофічно не вистачає, посилено контроль за якістю питної і морської. Держінспекція охорони Чорного моря повідомила, що за останні п'ять років якість морської води поліпшилася за всіма показниками. Весь півострів — під наглядом системи лабораторного контролю.

Чи трусоне?

Звичний прийом антирекламістів Криму — їхні традиційні повідомлення в ЗМІ про очікувану сейсмічну активність півострова авторитетні вчені не підтверджують. Хоча їм нині не до моніторингу сейсмобезпеки — в Ялті в розпалі битва за землю, передану під будівництво омріяного міжнародного центру сейсмічної безпеки, аналогів якому у світі немає, як і в Україні — його позабюджетному проекту. Та каменем спотикання стала депутатська комісія з будівництва, екології і землекористування Ялтинської міськради, яка ухвалила рішення відрізати шмат землі, відведеної під будівництво центру, щоб віддати її під об'єкти індивідуальної забудови. Це порушення проекту генплану центру, узгодженого всіма організаціями. Мабуть, надто сановним персонам захотілося побудувати тут свої палаци. І доля ділянки під унікальний сейсмоцентр, де вже виконано устрій під'їздів і майданчиків, комунікацій, інженерно-геологічні і проектні роботи, на що витрачено майже 100 тисяч доларів, їм через те стала близькою. Надто зріс інтерес до цієї земельної ділянки. Отож питання — бути чи не бути в Ялті міжнародному центру сейсмобезпеки — знову відкрите.

Місце під сонцем

Дивно, але вже цього року аж 46 кращих ялтинських оздоровниць, серед яких МДЦ «Артек», «Ай-Даніль», «Ай-Петрі», санаторій Міноборони України, «Лівадія», виявилися... збитковими. Зате вся ялтинська траса, як і всі інші, що ведуть до узбережжя, заліплені саморобними плакатами з написами «Здаю...». Від ліжка до палаців і елінгів. Підраховано, менше десятої частини приїжджих віддали 1 грн. 70 коп. курортного збору в місцевий бюджет, грошей, таких необхідних на ремонт вулиць, туалетів, каналізаційних мереж, інфраструктуру, яка обслуговує туристів. У тій же підупалій Алупці на два кілометри пляжу туалет... лише один.

Значно більші кошти крутяться в бізнесі квартироздавання. Змусити тіньовиків працювати легально не виходить досі. Тим часом в Ялті, як і в усіх інших приморських містах, є цілі вулиці і райони, що «здаються» на весь сезон. А зареєстровано в Ялті аж... три приватні готелі серед сотень, день проживання в яких вимірюється доларовою купюрою з двома нулями. Легалізацією цього бізнесу й не пахне.

Зате й сьогодні в Ялті ви не побачите інформації з адресами квартирного бюро, повідомленням, де можна зняти квартиру чи ліжко. Та й в нашому законодавстві досі немає навіть визначення, що таке приватний готель чи пансіонат і скільки в них можна брати грошей за місце. А якби квартироздавання офіційно визнали підприємництвом, то місцеві бюджети отримали б солідне наповнення.

Певно, недаремно кримський прем'єр Сергій Куніцин заявив, що керівництву міста час запрацювати, як належить: «У вас характеру немає. У Ялти немає обличчя і сили волі. Якщо так піде і далі, курортна столиця Криму невдовзі перетвориться на занепалий курорт...». Як завжди, в тіні Ялти залишається Алушта, особливо принадна після заходів святкування свого 100-річчя в статусі міста і майже півтоcтисячоліття цитаделі Алустон.

У національній дитячій оздоровниці

Спокушених рекламою порівняно недорогого відпочинку в Євпаторії розчаровують платні, проте досі засмічені, розбиті штормами пляжі, неупорядковані газони і туалети, зарослі бур'янами території деяких оздоровниць. Акуратністю радують одиниці. Якщо в дев'яності роки в курорту було 42 тисячі місць, то нині їх стало на 10 тисяч менше. Хоча колишні скромні палати зі зручностями на поверсі активно перетворюються на люкси і напівлюкси з відповідною ціною. Проте й тут часті перебої з водою. Керівники оздоровниць проігнорували минулорічну рекомендацію СЕС придбати запасні ємкості для зберігання запасів води.

Колись цілюще повітря набережної нині насичене чадом всюдисущих іномарок, яким ніхто не забороняє з'являтися в курортній зоні, мангалів, давно не вивезених смітників.

Багатство Євпаторії — головні процедурні — пляжі — руйнуються на очах. Зростає кількість «нічийних», за станом яких не стежить ніхто. Особливо це стосується пляжної території в районах пансіонатів «Золотий берег», «Планета», де з'явився бювет з власною лікувальною мінеральною водою, «Фотон», «Крим», «Маяк», «Юність», санаторію «Прибій»... де море стрімко і безборонно вимиває пісок, залишаючи взамін різний непотріб. Пристосувань для очищення пляжів та їх захисту від вітрової ерозії не ставить ніхто. Вимитий пісок не підсипають. Якщо хтось і завезе його з підводних кар'єрів Донузлава, лікувальні властивості євпаторійських пляжів він не повертає. На дитячий курорт національного значення невпинно насувається екологічне лихо, але саме

На півострів уже приїхало понад 1 мільйон гостей, з яких 120 тисяч — з путівками

місто пляжні проблеми розв'язати не в змозі.

Кіммерія

У Судакському регіоні до сезону готові менш як десять оздоровниць. За словами міського голови Леоніда Шремфа, проблем в інфраструктурі краю більше, ніж будь-де. Головна — в нестачі води. Відповідальні органи досі не визначилися, як забезпечити регіон і навколишні села водою, — ввести нову гілку водоводу Феодосія—Судак, бурити артезіанські свердловини чи будувати водоймища-нагромаджувачі, де знайти місце для збирання і утилізації сміття. У пік сезону його вивозити нема чим. Це відчутно б'є по іміджу чарівного курорту, якості обслуговування відпочивальників. Немає коштів на розвиток і благоустрій.

Давно відчуває спрагу і Старий Крим, де люди вже почали рити колодязі в дворах багатоповерхівок. Частково проблему водопостачання може бути вирішено найближчого місяця: з трьох пробурених свердловин в одній вода таки виявилася. Проект будівництва водогону і очистки води профінансовано з республіканського бюджету не повністю. Треба знайти гроші і з режимної території, де розташовано свердловину, прибрати застарілі очисні споруди. На цьому наполягає місцева СЕС. Час не терпить. Люди стомилися місяцями жити без води. Її не буде, доки, крім технічних завдань, не розв'яжуть ще одну проблему — шестирічних боргів перед енергетиками.

Грошей багато, та в бюджеті — катма

Соціальні «дірки» за рахунок зиску з курортного сезону залатати не вдається рік у рік. Кількість курортників збільшується щосезону, а грошей в бюджеті не додається — вони ховаються в «тінь». Приватні пансіонати взагалі не платять нічого. Багато їх власників, оформивши землю під сад і город, фактично ведуть на ній підприємницьку діяльність, уникаючи оподаткування. Та більшість оздоровниць вдається до хитрощів — подають заявки про свою нерентабельність і збитковість.

За даними ДПА, у Криму цього року уже заявлені збитки на 1,2 млн. грн.

Не ловлять гав і російські посередники, які продають путівки в кримські оздоровниці за подвійною ціною. Попит на них перевищує пропозицію, а різниця залишається в кишенях перекупників. Енергійно орудують вони й нині, відлякуючи потенційних відпочивальників від кримських оздоровниць. Працівники фіскальних органів скаржаться на урядові служби, які слабо реагують на їхні пропозиції. Зокрема, щоб перевести бланки путівок у категорію документів суворої звітності. Про те, що оздоровниці, аби підняти свою рентабельність, мають самі продавати власні путівки, говориться вже багато років. Та фахівці кажуть, що така ситуація дуже вигідна деяким керівникам оздоровчих закладів. Наміри залишаються на словах тому, що в кримської курортної «тіні» є покровителі у владних і контрольних структурах.

Куди зникають пристойні гроші від курортного сезону, з'ясувати не вдається вже багато років. Найприбутковішу галузь в автономії і цього сезону взялася перевіряти Державна податкова адміністрація в АРК. Вона пообіцяла зробити нинішнє літо, як ніколи, «гарячим» для всіляких крутіїв, нарешті проконтролювати процес формування вартості путівок і укладання договорів з посередниками і постачальниками. Та обіцянки ці стали традиційними, як і шляхи виведення в «тінь» значної частини податків санаторно-курортних закладів: заниження оподатковуваного прибутку, залучення різних посередників і переміщення в такий спосіб фінансового ресурсу в інші регіони. Найбільших втрат кримський бюджет зазнає від шоу-бізнесу: тоді як прибутки антрепренерів обчислюються мільйонами, в бюджет не потрапляє ні гривні.

Вивести курорти з «тіні», значить, підвищити добробут кримчан. Оригінальним у цій справі виявився лише міський голова Феодосії Володимир Шайдеров. Не добившись у місцевих податківців відповіді на просте запитання: скільки у нас барів і кафе, виявив їх 163 (!) в одному Коктебелі. Інвентаризація ще триває. Зокрема, оздоровниць тут знайшли не 57, як значилося, а 127, і продовжують виявляти нові щодня. Голову ВР АРК Бориса Дейча ця інформація змусила зауважити: «Вперше чую від мера скаргу на слабкий контроль податківців. Час їм показати зуби!». Гостроту їх засвідчать результати курортного сезону, адже виручки від попередніх були для бюджету автономії недостатніми. Торік від курортних регіонів у бюджет надійшло 80,7 млн. грн.— 57 % всіх надходжень по Криму. Безпосередньо від підприємств галузі податкові збори становлять 105 млн. грн. Кажуть, це заледве третина всіх тих коштів, які осіли в «тіні». Вирішено: нинішній курортний сезон в Криму супроводжуватиметься тотальними перевірками.

Без світла і гарячої води?

Може бути. Бо заборгованість за електроенергію і газ на півострові вже наблизилася до суми, рівної річному бюджету автономії. Ще на перше травня борги за електроенергію перевалили за 500 мільйонів, а за «блакитне паливо» — 186 млн., і продовжують зростати. Серед найбезнадійніших боржників Армянськ, Керч, Феодосія, Щолкіно, Сімферопольський, Нижньогірський, Кіровський і Ленінський райони. Найменше готові до прийому відпочивальників нинішнього курортного сезону Керч, Роздольненський, Ленінський, Чорноморський, Сакський, Сімферопольський райони, де очікується значна кількість «дикунів». Хоча ступінь готовності більшості регіонів нижчий за передбачуваний, галузь має намір підтвердити за підсумками сезону свій статус бюджетоутворювальної — принести в бюджет 136—140 мільйонів.

На злеті — тарифи перевезень

Оскільки збитки «Кримтролейбуса» від перевезень і заборгованість за спожиту електроенергію сягнули 16 млн. грн., а майже 98 % рухомого складу потребує заміни, проїзд тролейбусом від Сімферополя до Алушти коштуватиме 3 гривні, до Ялти — 5, внутрішнього перевезення — 50 копійок. Стрибнули з 60 копійок до 1 гривні і зупинилися на 80 копійках ціни автоперевезень у Сімферополі, вже давно гривня — в Севастополі.

Щоб дістатися з курортних селищ в Ялту, треба викласти 2 гривні. Пільгових місць для інвалідів і ветеранів на Південнобережжі немає вже давно. Водії пояснюють цей «подарунок» пасажирам подорожчанням високооктанового бензину. Але ж ціна на газ, на якому працює майже половина маршрутного транспорту, не змінилася. В невеличкому Сімферополі майже 900 одиниць тільки маршрутних таксі. Пасажирські перевезення здійснюють аж 280 підприємств різної форми власності. І цього літа ворота Криму — Сімферопольський залізничний вокзал — окупували приватні перевізники. Натовпи їх хапають прибулих за поли просто біля поїздів. Ціни дивовижні: до Алушти ошелешеному курортнику пропонують віддати 50 доларів, до Ялти — не менше ста. Проїзд зі столичного вокзалу Криму на Південнобережжя часом у кілька разів дорожчий за квиток на поїзд. «Хапали», переконуючи довірливих приїжджих у тому, що тролейбусні траси знеструмлено, автобуси не ходять через бензинову кризу, ломлять ціни, які вп'ятеро перевищують тариф мікроавтобуса. Чимало людей вірить, ще й радіє, як їм пощастило. Конкурентам з держпідприємств ці «кидали» проколюють колеса, водіям загрожують. Тож без центру автомобільних пасажирських перевезень, який об'єднав би приватних і державних перевізників і вирівняв тарифи, на вокзалі не обійтися. Приватні монополісти — перевізники — перевантажили чи не кожне місто, перебір транспортних засобів на кожному маршруті. Водночас на узбіччі доріг купи сміття, гори поліетиленових пакетів і пляшок з-під напоїв.

Як же навести порядок у цьому господарстві? Адже кількість одиниць транспорту і якість перевезень — різні речі. Це кримчани і гості півострова відчувають на собі. Без прозорого тендера на якісне обслуговування пасажирів далі в Криму не можна. Та його чомусь не проводять і досі.

Єдина надія — на автостанцію «Курортна», яка під баштою з вокзальним годинником Сімферополя. Від неї на найжвавіші маршрути акціонерна компанія «Кримавтотранс» щодоби виводитиме до 400 комфортабельних мікроавтобусів. Потурбувалася вона і про зворотній шлях курортників: запустила десять 27-місних автобусів «Міцубісі-Престиж» по «золотому кільцю» Криму: Сімферополь — Алушта — Ялта — Форос — Севастополь — Сімферополь. Уже нині дістати квиток на автостанціях Криму велика проблема, як і минулого літа, коли для того, щоб знайти місце в автобусі, на вокзалі потрібно було провести півдня.

Зате буде спокійно

Втішає те, що силовики роблять усе, щоб відпочинок на курортах півострова цього сезону був спокійним. З Києва до Криму прибули співробітники оперативних служб, які мають допомогти кримським колегам розкривати і розслідувати найскладніші резонансні злочини, зміцнити правопорядок і громадську безпеку. Обстановку на півострові вони вважають стабільною і контрольованою. Все буде підпорядковано гарантії спокою в період курортного сезону, створенню максимальної безпеки і комфортності відпочинку. Цьому посприяє планове комплексно-профілактичне відпрацювання, яке почалося в перші дні літа і закінчиться пізньої осені.

Світлана ПИСАРЕНКО,
Віктор ХОМЕНКО.
Крим.

Фото Юрія ВЕНГЕРЕША.

Парламентські комітети поділено, портфелі отримано.

Президент України Л. Кучма виступив з Посланням до Верховної Ради.

...І тільки мінлива погода залишалася константою

Події червня. Ділили портфелі та труби, історію та медалі. Усіх поливав дощ і знесилювала спека. А шахтарів на майдані Незалежності — ще й голод. Вони борються за своє існування. Та чи тільки їх виснажує голод?

Ми — напередодні Дня, коли відзначаємо народження документа, в якому розписано життя кожної людини і громадянина в нашій країні стосовно влади. І навпаки — влади стосовно громадянина. Це Конституція. Вона передбачила все. З'ясовується, це неможливо. І має рацію Марк Твен: «Об віщо розбивається будь-яка передбачливість? Об людську тупість... Перший фехтувальник у світі не повинен боятися другого фехтувальника в світі — він має боятися невігласа, який ніколи не тримав шпаги в руках: невіглас зробить саме те, чого не слід робити; і досвідчений фехтувальник буде переможений».

І тільки мінлива погода залишалася константою.

Фото Сергія КОВАЛЬЧУКА, Олександра КЛИМЕНКА, УНІАН, Укрінформу.

Випускний бал, мабуть, найщемливіший бал у житті.

Прихильники Молодого руху пікетують будинок Кабінету Міністрів.

Пливемо проти течії?

Шахтарі на майдані Незалежності.

Правління ВАТ «Київміськсантехмонтаж» повідомляє, що чергові загальні збори акціонерів відбудуться 10 серпня 2002 року за адресою: м. Київ, вул. П. Лумумби, 3.

Порядок денний:

1. Звіт Правління про результати фінансово-господарської діяльності за 2001 рік.
2. Звіт Ревізійної комісії за 2001 рік.
4. Затвердження фінансових результатів Товариства за 2001 рік.
5. Порядок розподілу прибутку за результатами фінансово-господарської діяльності за 2001 рік.
6. Збільшення статутного фонду товариства за рахунок індексації основних засобів.
7. Затвердження змін до Статуту товариства.
8. Участь товариства у статутному фонді іншого підприємства.
9. Різне.

Додаткова інформація

Збільшення статутного фонду проводиться у зв'язку з індексацією основних засобів шляхом додаткового випуску простих іменних акцій існуючої номінальної вартості. Розмір збільшення статутного фонду мінімум на 600048,75 грн., кількість акцій, що випускаються додатково , 114295 шт., номінальна вартість 1 акції 5 грн. 25 коп. Проект змін до статуту: викласти у такій редакції: п.5.1. «Статутний фонд товариства становить 614559,75 (шістсот чотирнадцять тис. п'ятсот п'ятдесят дев'ять грн. 75 коп.)» П. 5.3. «Статутний фонд поділено на 117059 (сто сімнадцять тисяч п'ятдесят дев'ять) простих іменних акцій номінальною вартістю 5 грн. 25 коп. кожна».

Акції додаткового випуску розподіляються виключно серед акціонерів. Термін видачі акцій не обмежений.

Спричинення збитків акціонерам збільшенням статутного фонду не передбачається.

Реєстрація акціонерів 10 серпня з 10.00 до 11.00

Початок зборів об 11.30.

Для участі у зборах акціонерам при собі мати паспорт.

Правління.

Господарський суд м. Києва (01033, м. Київ, вул. Б. Хмельницького, 44 В) постановою від 11.06.02 р. по справі № 23/178 визнав ВАТ «Будівельно-фінансова компанія «Сімейний дім» (ідентифікаційний код 22914396 м. Київ, вул. Сосюри, 5 р/р 26009201047 в ОПЕРУ УСБ МФО 300023) банкрутом і відкрив ліквідаційну процедуру.

Ліквідатором призначено Жеронкіна Д. Л. ліцензія № 481 від 13.03.01 р.

ПП «УКРОБЛАДНАННЯ» код ЄДРПОУ 32049906, юридична адреса: м. Київ, вул. Терещенківська, 2, кв. 48, зареєстроване Шевченківською райдержадміністрацією м. Києва 06 червня 2002 р. повідомляє про свою ліквідацію. Претензії приймаються протягом двох місяців.

ТОВ «Дніпро-Контракт» (ід. код 31568157), зареєстроване Печерською РДА м. Києва за № 28942 від 04.07.2001р., повідомляє про свою ліквідацію та відкриття ліквідаційної процедури. Претензії кредиторів приймаються за адресою: 01033, м. Київ, вул. Саксаганського, 52 А.

ТОВ «ІНФОРТ» (ід. код 30572320), зареєстроване Московською РДА м. Києва за № 15109 від 20.10.1999р., повідомляє про свою ліквідацію та відкриття ліквідаційної процедури. Претензії кредиторів приймаються за адресою: 01033, м. Київ, вул. Саксаганського, 52 А.

ТОВ «Агро-експерт» (код ЄДРПОУ 30852597) повідомляє про ліквідацію. Претензії приймаються протягом двох місяців з дня опублікування оголошення за адресою: м. Дніпропетровськ, вул. Гоголя, 15, тел. (0562) 37-154-48.

ЗАТ «БУДІНКОМ», код ЄДРПОУ № 25401148, повідомляє про про перереєстрацію в ТОВ «БУДІНКОМ».

ЗАТ «Великобичківський лісокомбінат повідомлє, що загальні збори акціонерів відбудуться 17 серпня 2002 року о 10-й годині київського часу в пиміщенні будинку адмінуправління за адресою: смт. Великий Бичків Рахівського району Закарпатської області, вулиця Промислова, 66. Початок реєстрації о 8 годині.

Порядок денний:

1. Звіт правління про фінансово-господарську діяльність товариства за 2002 рік. 2. Звіт спостережної ради. 3. Звіт ревізійної комісії. 4. Ліквідація ДП «АВТО». 5. Внесення змін до договору оренди майна з ТОВ «Бруно ЛТД». 6. Перевибори органів управління товариством.

Правління.

ТОВ «Фінансовий Альянс»

Код ЄДРПОУ 30866442, юридична адреса м. Київ, вул. Леніна,39 повідомляє про ліквідацію. Претензії кредиторів приймаються в письмовій формі протягом 2 місяців від дня опублікування оголошення за адресою: м. Київ-140, а/с 133.

Ліквідаційна комісія

ТОВ «Торгтранс-2000» (ід. код 31056158), зареєстроване Московською РДА м. Києва за № 16639 від 04.08.2000р., повідомляє про свою ліквідацію та відкриття ліквідаційної процедури. Претензії кредиторів приймаються за адресою: 01033, м. Київ, вул. Саксаганського, 52 А.

До уваги акціонерів

ЗАТ «Цукрова компанія «Кочубей» Завод № 1»

12 серпня 2002 року об 11.00 за адресою: Київська область, смт. Згурівка, пл. Кірова,2а, відбудуться загальні збори акціонерів ЗАТ «Цукрова компанія «Кочубей» Завод № 1».

Порядок денний:

1. Результати діяльності підприємства за 2001 — 2002 роки;
2. Про внесення змін та доповнень до статуту ЗАТ «Цукрова компанія «Кочубей» Завод № 1»;
3. Різне.

Господарський суд Харківської обл. (61022, м. Харків, пл. Свободи,5, Держпром, 8-й під.) постановою від 19.06.2002 р. по справі № Б-7519/2-25 порушив справу про банкрутство приватного сільськогосподарського підприємства «Оберіг», ЄДРПОУ 31148772 (64611, Харківська обл., Лозівський р-н, с. Павлівка-2, р/р 26002348454001 в Лозівському від. Харківській філ. «Приватбанк», м. Лозова, МФО 351533).

Розпорядником майна призначено Семененко Є. Ю. (ліц. № 047763 від 01.10.2001 р.).

Претензії кредиторів і заяви санаторів приймаються протягом одного місяця з дня публікації.

ОАО «Никопольская швейная фабрика «Надія» в связи со своей ликвидацией объявляет об уменьшении продаваемого целостного производственного и имущественного комплекса предприятия со своим швейным оборудованием на 28 % от ранее опубликованной стартовой цены.

Порядок и условия продажи определены в сообщении в газете «Голос Украины» от 19.04.02 г. № 74 (2825).

Ликвидатор предприятия — Шмаль В. Г.

КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ КУЛЬТУРИ І МИСТЕЦТВ

ОГОЛОШУЄ НАБІР

НА ДЕННУ, ЗАОЧНУ ТА ЕКСТЕРНАТНУ ФОРМИ НАВЧАННЯ НА БАЗІ ПОВНОЇ СЕРЕДНЬОЇ ТА ВИЩОЇ ОСВІТИ ПО ПЕРЕВОДУ І ПОНОВЛЕННЮ З ІНШИХ ВУЗІВ ЗА СПЕЦІАЛЬНОСТЯМИ:

МЕНЕДЖМЕНТ ОРГАНІЗАЦІЙ:
- менеджер-економіст;
- менеджер шоу-бізнесу;
- менеджер міжнародного туризму;
- менеджер по зв'язках з громадськістю (Public relations), іміджмейкер;
- менеджер модельного бізнесу;
- менеджер готельно-ресторанного бізнесу.

ПЕРУКАРСЬКЕ МИСТЕЦТВО І ДЕКОРАТИВНА КОСМЕТИКА:
- модельєр-перукар; стиліст-візажист, косметолог.

ДИЗАЙН:
- художник-дизайнер (інтер'єру, одягу, аудіовізуальних систем).

ПРАВОЗНАВСТВО:
- юрист.

ОБЛІК І АУДИТ:
- бухгалтер-економіст.

СОЦІОЛОГІЯ:
- соціолог.

ФАКУЛЬТЕТ ОФІС-МЕНЕДЖЕРІВ:
- офіс-менеджер;
- референт-перекладач;
- менеджер служби зайнятості;
- менеджер з інформаційного моніторінгу;
- офіс-менеджер документальних комунікацій;
- офіс-менеджер з прикладних технологій діловодства.

КНИГОЗНАВСТВО, БІБЛІОТЕКОЗНАВСТВО І БІБЛІОГРАФІЯ:
- книгознавець-менеджер видавничої діяльності;
- бібліограф-менеджер міжнародної інформації;
- референт державних і комерційних структур;
- бібліографознавець, інформаційний менеджер;
- бібліотекознавець, менеджер бібліотечно-інформаційних систем і технологій.

МУЗЕЙНА СПРАВА І ОХОРОНА ПАМ'ЯТОК ІСТОРІЇ І КУЛЬТУРИ:
- історик-музеєзнавець, експерт з культурних цінностей для митної служби України.

КІНО-, ТЕЛЕМИСТЕЦТВО:
- телеоператор;
- звукорежисер;
- режисер телебачення;
- актор кіно і телебачення;
- диктор та ведучий телепрограм;
- режисер анімаційного фільму;
- фотохудожник-рекламіст;
- телевізійний репортер.

ДОКУМЕНТОЗНАВСТВО ТА ІНФОРМАЦІЙНА ДІЯЛЬНІСТЬ:
- документознавець-менеджер органів державної влади і управління;
- документознавець-менеджер комп'ютерних технологій;
- документознавець-архівіст.

ХОРЕОГРАФІЯ:
- балетмейстер народної, бальної, класичної, сучасної, джазової, спортивної хореографії, викладач, артист.

ТЕАТРАЛЬНЕ МИСТЕЦТВО:
- режисер естради та масових свят;
- режисер драматичного театру, актор.

МУЗИЧНЕ МИСТЕЦТВО:
- диригент академічного (народного) хору, артист хору, артист-вокаліст (виконавець народних і естрадних пісень), диригент оркестру (народного, естрадного, духового, камерного , капели бандуристів), викладач;
- керівник (артист) фольклорного ансамблю;
- керівник (артист) джазового оркестру;
- бандурист-співак (кобзар);
- концертмейстер (фортепіано, баян), викладач.

МУЗИЧНА ПЕДАГОГІКА ТА ВИХОВАННЯ:
- викладач фахових дисциплін.

КУЛЬТУРОЛОГІЯ:
- культуролог, викладач теорії та історії культури, перекладач;
- менеджер культури, педагог-психолог;
- культуролог, менеджер міжнародного культурного співробітництва, перекладач.

ПРИЙМАЛЬНА КОМІСІЯ ПРАЦЮЄ ЦІЛОДОБОВО!

Телефони: (044) 295-43-86, 295-85-27, 295-44-03.

www.knukim.edu.ua

ОСОБИ, ЯКІ МАЮТЬ СТУПІНЬ "МОЛОДШИЙ СПЕЦІАЛІСТ", "БАКАЛАВР" ЗАРАХОВУЮТЬСЯ НА СТАРШІ КУРСИ.

Університет акредитовано за найвищим IV рівнем (державна ліцензія: ПІЦД - IV № 117706 від 21.09.2001 р.) Міністерством освіти України.

Університет здійснює військову підготовку, іногороднім студентам надається гуртожиток.

УНІВЕРСИТЕТ ГАРАНТУЄ ЯКІСНЕ НАВЧАННЯ, СУЧАСНИЙ СЕРВІС,НЕЗАБУТНІ СТУДЕНТСЬКІ РОКИ ТА ПРАЦЕВЛАШТУВАННЯ.

Закрите акціонерне товариство «Агрофірма «АЗОВЕЦЬ»

повідомляє, що 12 серпня 2002 року о 16 годині у відповідності з п.8.2.1. Статуту закритого акціонерного товариства «Агрофірма «АЗОВЕЦЬ» відбудуться позачергові збори акціонерів за адресою: Херсонська область, смт. Новоолесіївка, вул. Петровського,105.

Реєстрація акціонерів розпочнеться о 15 годині. Учасникам зборів при собі мати паспорт, представникам — доручення.

Порядок денний:

1. Внесення змін до установчих та нормативних документів Товариства.
2. Переобрання членів Спостережної ради.
3. Участь в капіталі інших компаній.

Правління ЗАТ.

Господарський суд Харківської обл. (61022, м. Харків, пл. Свободи, 5, Держпром, 8-й під.) постановою від 20.06.2002 р. по справі № 6821/2-31 визнав банкрутом ТОВ «Центральний», ЄДРПОУ 05476186 (м. Харків, пл. Р. Люксембург, 20, зареєстроване Розп. № 1026 від 10.06.1997 р. виконкому Харківської міськради народних депутатів, р/р 26008301296 в Київській філії АКБ «Укрсоцбанк», МФО 351298) та відкрив ліквідаційну процедуру.

Ліквідатор Завязкіна О. Б. (ліц. АА № 047827 від 17.10.2001 р., м. Харків, вул. Вальтера, 7, кв. 43, тел.: 47-42-26, 43-10-79).

Господарський суд Харківської обл. (61022, м. Харків, пл. Свободи, 5, Держпром, 8-й під.) ухвалою від 10.06.2002 р. по справі № 6861/2-24 визнав банкрутом ТОВ агрофірма «Октябрьское», ЄДРПОУ 00707538, (62500, Харківська обл., с. Жовтневе, вул. Харківська, 79, р/р 26000470063001 у Вовчанському ТВБВ «Україна», МФО 351469).

Розпорядником майна призначено Заривайко В. В. (ліц. № 249731 від 19.10.2001 р., м. Харків, вул. Дарвіна, 20, к. 413).

Заяви кредиторів і санаторів приймаються протягом місяця з дня публікації.

Господарський суд Харківської обл. (61022, м. Харків, пл. Свободи, 5, Держпром, 8-й під.) ухвалою від 21.05.2002 р. порушив справу № Б-7181/2-23 про визнання банкрутом ВАТ «АТП № 16362», ЄДРПОУ 05441051, (61046, м. Харків, вул. Лодзінська, 7а, р/р 26003301600693 в Фрунзенському від. ПІБ, МФО 351179).

Розпорядником майна призначено Діжу В. В. (ліц. АА № 250284 від 29.01.2002 р., м. Харків, пр. Московський, 200/1, к. 80).

Господарський суд Харківської обл. (61022, м. Харків, пл. Свободи, 5, Держпром, 8-й під.) ухвалою від 18.06.2002 р. порушив справу № Б-7647/2-19 про банкрутство ВАТ «АВТОК» (63700, Харківська обл., м. Куп'янськ, вул. Дзержинського, 64, ЄДРПОУ 03115241, п/р 26008301760176 в АК ПІБ в м. Куп'янськ, МФО 351511).

Розпорядником майна призначено Редванського А. В. (ліц. АА № 250399 від 27.03.2002 р.).

Претензії та заяви санаторів приймаються протягом одного місяця з дня публікації.

Дочірнє підприємство «Роза-Хутро» Акціонерного товариства закритого типу «Київська трикотажна фірма «Роза» (код ЄДРПОУ 20076376) повідомляє про зміну назви на Дочірнє підприємство «Роза-Хутро» Закритого акціонерного товариства «Київська трикотажна фабрика «Роза».

Дочірнє підприємство «Роза-Люкс» Акціонерного товариства закритого типу «Київська трикотажна фірма «Роза» (код ЄДРПОУ 30263608) повідомляє про зміну назви на Дочірнє підприємство «Роза-Люкс» Закритого акціонерного товариства «Київська трикотажна фабрика «Роза».

Господарський суд Дніпропетровської області (49000, м. Дніпропетровськ, вул. Куйбишева,1-а) за заявою Комерційного акціонерного банку «Слов'янський» порушено справу № Б24/97/02 про банкрутство Закритого акціонерного товариства «Виробничо-енергетична асоціація» (49081, м. Дніпропетровськ, вул. Бердянська,1/103, п/р 26005001000073 в АБ «Зевс», МФО 313708, код ЄДРПОУ 24445818). Розпорядником майна призначено Лихопьока Деніса Павловича, ліцензія серії АА № 249601, тел. (0562) 34-11-18, поштова адреса: 49000, м. Дніпропетровськ, а/я 37.

Претензії кредиторів та заяви санаторів приймаються Господарським судом протягом місяця з дня опублікування оголошення.

Господарським судом Запорізької області (69001, м. Запоріжжя, вул. Тюленіна,21) порушено справу № 5/3/132-02 про визнання банкрутом ВАТ «Мелітопольський завод Автогідроагрегат».

Юридична адреса: 72312, м. Мелітополь, вул. Дзержинського,21. Код ЄДРПОУ 00231975, розрахунковий рахунок 26004210508001 в Мелітопольському відділенні Приватбанку, МФО 313399.

Розпорядник майна арбітражний керуючий Лозицький Анатолій Федорович (ліцензія АА № 047872 від 19.10.2001 р.) телефон: 8-22-32-28-89.

Претензії кредиторів приймаються протягом місяця з дня опублікування.

СТАЛЕВІ МАГІСТРАЛІ

Навчилися самі гроші рахувати

Понад 80 відсотків доходів від вантажних перевезень сталевими магістралями реалізується в прямому сполученні. Тому планування фінансової діяльності залізниць здійснюється централізовано. В межах «Укрзалізниці». А відтак, метою Головного фінансово-економічного управління є досягнення прозорості фінансових потоків галузі, побудова протизатратного економічного механізму, створення інтерактивної системи з обробки економічної інформації. Все це разом створює позитивні умови для залучення зовнішніх інвестицій у галузь.

Перед державою боргів немає

Відповідно до Указу Президента України від 20 квітня 2000 року «Про рішення Ради національної безпеки і оборони України від 11 квітня 2000 року «Про стан залізничного транспорту України та заходи щодо забезпечення його ефективного функціонування» розроблено та затверджено рішенням Колегії Міністерства транспорту Програму оздоровлення фінансового становища залізничного транспорту України.

Внаслідок ліквідації посередництва та бартеризації вже у 2000 році «Укрзалізницею» додатково отримано 4,2 млрд. грн., що в 2,3 разу більше, ніж у 1999 р. Це дало можливість ще два роки тому цілком розрахуватися з бюджетом та погасити заборгованість з виплати заробітної плати. Успішно виконані заходи з реалізації Програми оздоровлення фінансового становища залізничного транспорту України і в минулому році.

За завданням Генерального директора «Укрзалізниці» Г. Кірпи, який сьогодні очолив Міністерство транспорту України, було розроблено програму «Грошима гроші», суть якої відображено в її назві. Реалізація програми тільки в 2001 році дала змогу отримати економічний ефект в сумі 3,7 млрд. грн. Аналогічну програму ухвалено й на поточний рік. В її межах спеціальними наказами «Укрзалізниці» було впорядковано, наприклад, використання векселів на залізничному транспорті. Зокрема, заборонено їх емісію, обмежено прийняття боргових зобов'язань сторонніх організацій, підвищено контроль за їх застосуванням в розрахунках з метою запобігання фінансових втрат. Складено програми й запроваджено механізми погашення найбільшими вексельними дебіторами. Вжиті заходи дали позитивні результати: в бюджет галузі повернено сотні мільйонів гривень «живих» грошей. Таким чином впорядкованість фінансових потоків стала запорукою виконання «Укрзалізницею» фінансових зобов'язань перед країною.

Постачання — за тендером

Активна діяльність фахівців Головного фінансово-економічного управління в роботі конкурсних (тендерних) комісій з визначення постачальників продукції, що необхідна для залізниць, дозволила оптимізувати фінансові потоки, пов'язані з матеріально-технічним постачанням.

Задля уникнення фальсифікації та підробок проїзних і перевізних документів впроваджується низка заходів щодо захисту їх з використанням голограм. Це відповідає міжнародним нормам захисту документів. Водночас розробляються та впроваджуються нормативні документи з контролю доходів і звітності, оптимізації розподілу доходів між залізницями України та з контролю відповідності переданих залізницями доходних надходжень розподіленим доходам від перевезення вантажів та пасажирів.

За останні два роки фахівцями Головного фінансово-економічного управління розроблено низку державних розпорядчих документів. Серед них відзначимо Державну програму розвитку транспортно-дорожнього комплексу України на 2000—2004 роки, яку затверджено рішенням Колегії Міністерства транспорту України та відповідною постановою Кабінету Міністрів.

Відповідно розроблено та введено в дію Інструкцію з калькулювання собівартості перевезень на залізничному транспорті України, якою передбачено диференціацію собівартості перевезень і за видами сполучення, і за видами тяги. Тобто тарифи «Укрзалізниці» стали більш ринковими, більш обгрунтованими з точки зору економіки перевезень.

Нові стандарти

За 2000—2001 роки розроблено і доведено до підприємств для запровадження цілу низку нормативних документів з ведення бухгалтерського обліку. Серед них — 16 методичних рекомендацій щодо застосування на залізничному транспорті стандартів, які визначають методологічні засади формування облікової інформації та розкриття її у фінансовій звітності: регламентують план рахунків та бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань, господарських операцій підприємств і організацій залізничного транспорту України, номенклатуру витрат в основній діяльності підприємств «Укрзалізниці».

Упровадження в дію нових стандартів надало можливість галузі одній з перших перейти на нову систему бухгалтерського обліку, яка відповідає вимогам і запитам ринкових відносин і забезпечує надійною інформацією всіх користувачів. Прозорість бухгалтерського обліку підтримується щокварталььним аналізом.

Єдина галузева тарифна політика

У сучасних умовах лібералізації процедури ціноутворення виникла необхідність створення жорсткої управлінської вертикалі для вчасного прийняття оптимальних цінових рішень, підвищення ефективності та поліпшення роботи з впровадження єдиної галузевої цінової політики, яка спрямована на зменшення витрат та ефективне використання обігових коштів залізниць.

Відповідно до завдання генерального директора «Укрзалізниці» Г. Кірпи в 2001 році в складі Головного фінансово-економічного управління було створено «цінову інспекцію» — підрозділ з контролю за цінами та ціновою політикою. Створено аналогічні відділи і в складі фінансових служб залізниць.

Фото Володимира БАЛЯСНОГО.

За час існування нової управлінської вертикалі було досягнуто певних успіхів щодо раціонального використання фінансових коштів, що витрачаються на закупівлю товарно-матеріальних цінностей, обладнання та техніки. Оптимізація лише цих витрат дала умовної розрахункової економії фінансових коштів лише за період з травня 2000 року по грудень 2001-го майже 165 мільйонів гривень.

Визначені принципово нові підходи до розгляду формування та контролю вартості робіт з капітальних ремонтів рухомого складу, що виконуються заводами-підрядниками. Це, в свою чергу, дає можливість визначити обгрунтованість витрат на виконання капітальних ремонтів задля уникнення перевитрат коштів.

Головним фінансово-економічним управлінням проведено велику роботу з внесення змін і доповнень до проектів та діючих актів з питань оподаткування. Оскільки специфіка роботи залізничного транспорту (єдність технологічного процесу, порядок формування витрат і доходів від перевезень, особливості використання окремих видів основних засобів) не була врахована чинним законодавством. Так, на виконання ст. 10 Закону України «Про залізничний транспорт» розроблено порядок економічних взаємовідносин на залізничному транспорті України, який враховує специфіку роботи і регулює економічні відносини галузі — перерозподіл доходних надходжень стосовно виконаних залізницями обсягів перевезень; розрахунки, пов'язані з незабезпеченням збереження вантажів та з розподілом витрат; централізовані поставки тощо.

Співпраця з Державною податковою адміністрацією України щодо врегулювання деяких розбіжностей з оподаткування прибутків, податку на додану вартість планується і в майбутньому.

Пріоритети визначено

Державна адміністрація залізничного транспорту України проводить широкомасштабну роботу із залучення іноземних інвестицій. Пріоритетні напрями інвестицій — оновлення головних колій і парку пасажирських вагонів, створення транспортних коридорів, системи телекомунікацій і управління інформацією.

Завдяки цілеспрямованій роботі керівництва «Укрзалізниці» Верховною Радою 8 червня 2000 року було прийнято закон України про ратифікацію гарантійної угоди Європейського банку реконструкції та розвитку і України щодо проекту розвитку Українських залізничних шляхів, згідно з якою позичальником є «Укрзалізниця».

Мета проекту — відновлення та модернізація залізничної інфраструктури на напрямку Львів —Жмеринка—Київ для підвищення швидкості руху і приведення інфраструктури у відповідність до міжнародних стандартів, що дасть змогу збільшити обсяги міжнародних транзитних перевезень.

Серед стратегічних завдань Головного фінансово-економічного управління — створення корпоративної автоматизованої системи управління фінансами і ресурсами. Цей напрям передбачає повну автоматизацію бухгалтерського та управлінського обліків та аналізу фінансово-господарської діяльності. Створення такої системи сприятиме підвищенню ефективності управління, оперативному та адекватному реагуванню на зміни ринкових ситуацій, законодавства та інших внутрішніх і зовнішніх чинників.

Тож ринкові умови вимагають, щоб залізничники рахували кожну копійку. А головне — треба знати, звідки вона береться, куди і як витрачається.

Н. СОКОЛОВСЬКА,
начальник Головного фінансово-економічного управління «Укрзалізниці».

ТОРГІВЛЯ

Операція «Кооперація»

Майже 52 тисячі мешканців Харківщини заробляють на життя торгівлею на офіційно облічених торговельних місцях ринків та майданчиків області. І загалом по регіону один торговельний майданчик обслуговує 14 населених пунктів. На тисячу мешканців Харківщини в середньому припадає 384 кв. метри торговельної площі, тоді як в економічно розвинених країнах — 745.

Обласна держадміністрація накреслила кроки з розвитку мережі ринків, відповівши на Указ Президента і відповідну постанову Кабміну регіональною програмою вдосконалення роботи ринків на найближчі п'ять років.

Облспоживспілці належить близько третини торговельних майданчиків та ринків області. На їх розвиток у першому кварталі було витрачено 150 тис. гривень. А до кінця року облспоживкооперація має намір витратити на розвиток своєї ринкової мережі 600 тис. гривень власних коштів і 1,5—2 млн. гривень залучених (торік — 900 тис. гривень). Але виконати державну програму заходів із перетворення базарів на торговельно-сервісні центи кооператорам заважає... сама держава.

— У зв'язку з тим, що практично всі ринки сьогодні вимушені перераховувати до місцевого бюджету 100 відсотків ринкового збору, фінансовий стан не дає змоги приділяти належної уваги їхньому розвитку, —коментує ситуацію перший заступник голови правління Харківської облспоживспілки Віктор Вакал. — Як найзаконослухняніші платники податків, наші ринки поповнили торік бюджети різних рівнів 6 млн. гривень податків, 2,3 млн. гривень з яких становив ринковий збір. Оскільки одним із пунктів Указу Президента від 19.02.2000 року «Про заходи щодо розвитку кооперативного руху та посилення його ролі в реформуванні економіки України на ринкових умовах» передбачено можливість перерозподілу частини ринкового збору через місцеві бюджети на покриття ринками затрат зі створення умов для торгівлі та розвитку матеріально-технічної бази, ринки направили листи до органів місцевого самоврядування з проханням про повернення частини ринкового збору для цільового використання цих коштів. Однак досі лише трьом ринкам вдалося одержати належні гроші.

Непокоїть облспоживспілку і недобросовісна конкуренція з боку так званих альтернативних ринків, що з'являються в безпосередній близькості від кооперативних і, будучи звільненими від сплати податку на землю (що зріс останнім часом у шість разів), переманюють торговців штучно заниженими ставками збору за місце.

А днями Харківську облспоживспілку «потішили» ще одним приписом. Держподаткова адміністрація «іменем закону» довела районам області планове завдання з перерахунку коштів до Держбюджету у другому кварталі нинішнього року. І виконувати постанову Кабміну «Про заходи із забезпечення Держбюджету України в другому кварталі 2002 року» обласні податківці закликали підприємства торгівлі облспоживкооперації. Як можна, не розуміють керівники облспоживспілки, «доводити» цифру зі збирання податків, коли є жорсткі правила їх стягнення з чітко визначеною оподаткованою базою? Не красти ж для держави ці «доведені» суми?.. А якщо залазити до кишень ринковиків, то чому винятково облспоживспілкових? Адже в тому-таки Сахновщинському, наприклад, районі, крім коопторгівського, є ще й приватний ринок. І так у всіх районах області: начебто й немає в них, окрім двох-трьох торговельних майданчиків споживспілки, десятків інших торговельних підприємств.

— Споживча кооперація — одна з небагатьох ланок нашої економіки, яку ще не встигли розвалити, — сумно констатує Віктор Григорович. — Прикро, якщо дійде черга й до неї. Життєздатність спілок споживчих товариств доведено на прикладі країн світу, що нормально розвиваються. Для того, щоб сьогодні вижити, дати людям робочі місця і гідний людини рівень сервісу, ми маємо просто грати з конкурентами за одними правилами. Невже це неможливо?

Інесса ТИХА.

Харків.

Переможні вітрила «Анатолії»

Сенсаційно завершилася престижна українська регата «Кубок Вадима Гетьмана». Перемогу здобув екіпаж одеського капітана Володимира Богомолкіна на яхті «Анатолія». Не таїна, що багато хто чекав перемоги київського «Гетьмана» на чолі зі знаним дуетом — досвідченим майстром вітрильної справи Юрієм Семенюком і багаторазовим чемпіоном Європи Сергієм Пічугіним.

На трасі регати

Утім, і самі переможці, схоже, були здивовані не менше. Адже «Гетьман» фінішував лише третім (друга позиція в «Океану» з Київщини). Але такий розподіл місць мав серйозні причини. Екіпажеві «Гетьмана» не вистачило якихось двох тижнів для закінчення модернізації яхти і повноцінної підготовки до старту. Либонь, були й інші причини, які не дали змоги вибороти першість. Але немає сум-

Це саме той «Гетьман», у якого так багато симпатиків

нівів, що оновлений «Гетьман» ще не раз покаже свій високий клас.

— Порівняно з попередніми регатами на нинішній рівень яхт технічно вищий, — каже Юрій Семенюк. — В Україні з'явилося кілька дуже потужних суден. Після перших наших змагань було придбано в Греції спеціально для «Кубка Вадима Гетьмана» яхту «Океан». Велике значення має і погода. Вона була цілком нормальна. Я дуже вдячний видатному спортсменові Сергієві Пічугіну, що він зголосився позмагатися зі мною. Як бачимо, склад учасників стає сильнішим. А легких перемог у цій регаті не буває.

А потім кілька слів нам сказав інтелігентний і скромний капітан одеситів:

— Ми дуже раді перемозі, але прекрасно розуміємо ситуацію з фаворитами змагань. Тому, зважаючи на всі нюанси, своє досягнення ніяк не перебільшуємо. Хоча дуже радіємо виграшеві такої престижної регати...

Вісімнадцять вітрильників взяли участь у перегонах. Організатори (Вітрильницька академія) і спонсори насамперед прагнуть сприяти розвиткові цього виду спорту в Україні, тому серед учасників — лише українські екіпажі. Але цього разу, щоправда, стартувала яхта «Spirit of Brytain» з капітаном Мартіном Нанном. Як вона потрапила на Київське водосховище, не має принципового значення.

Хоча, як стверджує голова ради директорів Української міжбанківської валютної біржі (генерального спонсора) Олег Андронов, регату організовано насамперед для українських яхтсменів. Та й гостям, як бачимо, раді.

Той, хто вперше побачив регату такого рівня, це грандіозне видовище запам'ятає на все життя. Уявімо собі величезні луки, де над соковитою травою і квітками літають яскраві різнокольорові метелики. Повірте, така картина дуже нагадувала акваторію перегонів і яхти з барвистими вітрилами-метеликами.

І погода була прихильна до учасників та організаторів. Особливо завершального дня: коли світило сонце, дув досить сильний вітер. Щоправда, не такий, якого бажали спортсмени. Але не буває так, щоб мед та й ложкою...

Уже втретє відбулися щорічні перегони крейсерських яхт, засновані на честь великого українця Вадима Гетьмана. Змагання проводяться за стандартами якості та організації, максимально наближеними до вимог чемпіонату світу.

За традицією у щирій, можна сказати, сімейній атмосфері відбулося закриття регати. Грав морський духовий оркестр. У яхт-клубі зібралися міністри, банкіри, бізнесмени, колеги, рідні та близькі Вадима Петровича Гетьмана, велика репортерська команда. А нагороди переможці та призери отримали з рук віце-прем'єра України Володимира Семиноженка.

— Торік я вперше побував у цьому яхт-клубі на аналогічних перегонах, — сказав у розмові з кореспондентом «Голосу України» голова оргкомітету регати, відомий економіст і політик, президент Української національної іпотечної академії Ігор Мітюков. — І побачив, що солідні люди захоплені дуже цікавою і корисною справою. А коли мені довірили очолити оргкомітет, то радо зголосився на пропозицію і ось уже півроку виконую це відповідальне і почесне доручення. Більше того, захопився вітрильництвом так, що вже пробую себе і як спортсмен.

— А що було найскладніше для вас як керівника оргкомітету?

— Було дві, так би мовити, головні проблеми, пов'язані між собою, котрі треба було вирішувати. Нам дуже поталанило, що з нами погодився співпрацювати і став директором регати Сергій Аркадійович Машовець —людина-легенда, елітний український тренер, почесний президент Федерації вітрильного спорту України. Він відповідав за спортивний бік змагання. Тому все пройшло на високому рівні. Друга група проблем у тому, що ми вирішили проводити регату без державної допомоги. Прагнемо довести, що в Україні можна організовувати прекрасні змагання найвищого рівня, котрі не поступалися б найпрестижнішим міжнародним, за рахунок спонсорів. Оцю частину справи вів я безпосередньо. Гадаю, це доволі промовистий приклад того, як за великого бажання люди здатні робити багато корисного.

— А за кого особисто вболівали на цій регаті?

— Не приховуватиму, за нашу яхту, назва котрої «Гетьман». Нагадаю, вона виграла перші перегони 2000 року. Але рівень нинішніх змагань був дуже високий, і чемпіонами їм стати не вдалося. Були й інші причини.

— Ігоре Олександровичу, добре відомо, що в нашій країні природа створила унікальні можливості для розвитку вітрильного спорту — і професіонального, і аматорського. Зокрема, водного туризму. Але немає відповідних законів. Може, вам відомо: чи лобіюватимуть ці питання у Верховній Раді?

— Сподіваюся, що й надалі братиму участь у нормативній та законодавчій роботі в нашій країні. Справді, в Україні є унікальні можливості для розвитку вітрильницького спорту: і олімпійського, й іншого рівня. Як оце сьогоднішні перегони. З усієї країни прибули майже два десятки відомих екіпажів і охоче виступають, вважають перегони престижними. Знаю, що в Кабінеті Міністрів працюють над документами, які врегулюють правила судноплавства на наших теренах. А ми старатимемося сприяти, щоб оті закони були якомога ліберальніші. Щоб було знято непотрібні обмеження і можна було залучити на наші водні простори — річкові та морські —якомога більше вітчизняних і зарубіжних прихильників цієї корисної і романтичної справи. Це, до речі, дуже важливо з фінансового боку. Адже за вітрильниками приходять вельми серйозні туристичні компанії. А це може істотно вплинути на розвиток наших приморських регіонів. Особливо це стосується Криму...

Обмін думками — Сергій Машовець та Руслан Леоненко

І насамкінець про ще один важливий момент. Вже чимало згадувалося про високий рівень організації регати. Варто сказати також про досить комфортні умови для роботи ЗМІ. Велика заслуга в цьому організаторів, а ще конкретніше — прес-аташе «Кубка Вадима Гетьмана» Руслана Леоненка. Щира подяка йому від журналістів.

Віктор БРАНИЦЬКИЙ.
Фото автора.

У НОМЕР

Фінішували другими

Москва. Тут завершилися Міжнародні юнацькі спортивні ігри країн СНД, Балтії і регіонів Російської Федерації. 72 нагород (з них 21 золоту) вибороли українські спортсмени, які посіли друге загальнокомандне місце. А переможцями стали москвичі — 96 медалей (39 золотих).

У «Динамо» на оглядинах марокканець

Футбол. Як відомо, в ці дні дев'ятиразові чемпіони України, футболісти київського «Динамо» в Ялті сумлінно готуються до нового чемпіонату країни. Один з ветеранів команди, 28-річний лівий півоборонець Віталій Косовський через хворобу не зміг вирушити до Криму. Отож керівники клубу змушені шукати гравця на цю позицію.

Нещодавно президент ФК «Динамо» Ігор Суркіс заявив, що вже ведуться переговори з одним гравцем. Але прізвища не назвав. Із джерел, які побажали залишитися невідомими, з'ясувалося, що заміну відшукали в далекому Марокко. Кандидата в динамівці звуть Бадр Каддурі. Йому двадцять років, виступає за відомий столичний клуб ВАК (Відад атлетік клуб оф Касабланка) і національну збірну своєї країни. У її складі став переможцем Франкофонних ігор-2001.

Каддурі — швидкий, технічний гравець, однаково успішно грає і в захисті, і в нападі, здатний у сучасній манері «покривати» всю ліву бровку поля. За свідченням спостерігачів, цей футболіст постійно прогресує. З'ясувалося також, що Каддурі динамівцям порекомендував український тренер Юрій Севастьяненко, котрий багато років пропрацював в Африці, зокрема в клубі ВАК.

Молодий марокканець уже побував у Києві, де пройшов медичне обстеження і тестування. Тепер у гру вступив президент клубу з Касабланки пан Дублалі, який має обговорити з керівниками «Динамо» деталі трансферу. Подейкують, що Каддурі може коштувати киянам 1,6 мільйона доларів.

Корея—Японія: хроніка подій

На радість численних уболівальників із багатьох країн світу, які обурювалися неприхованими симпатіями, виказуваними арбітрами до збірної Кореї, ця команда нарешті програла у півфіналі. Як кажуть, таки одлилися вовкові овечі сльози. Потужна німецька футбольна машина зупинила і поставила на місце зухвальців та їхнього не зовсім вихованого й тактовного тренера, нідерландця Гуса Хіддінка.

Ми вже повідомляли про результат цього матчу в попередньому числі нашої газети. Але кілька слів про поєдинок. Уже за традицією корейці у футбол грали мало. Зате багато бігали і метушилися, не шкодуючи себе. Та цього разу номер, як кажуть, не пройшов. Німці врахували всі можливі варіанти і підготувалися до важкого іспиту дуже ретельно і серйозно. А в потрібний момент їхній півоборонець Міхаель Баллак узяв на себе ініціативу і завдав корейській команді смертельного удару.

На щастя, не виникло проблем і з суддівством. Утім, дивного мало, бо поєдинок обслуговував досвідчений і чесний Урс Майєр із Швейцарії.

А вчора відбувся другий півфінал.

Сайтама. Бразилія—Туреччина. 1:0. (Роналдо, 49).

Це була друга зустріч суперників. Нагадаємо, що в стартовому поєдинку чемпіонату бразильці не без зусиль переграли турків — 2:1. І цього разу, як бачимо, точилася безкомпромісна гра. Сильнішими виявилися бразильці, і вони – у фіналі.

На знімку: герой поєдинку в Сеулі Міхаель Баллак.

«Гарем» у режимі реального телебачення

«Студія 1+1» готується до запуску ще одного шоу у форматі реального телебачення. Цього разу проект присвячено коханню, пріоритетам у міжособових стосунках. Щоправда, наголос у цій вічній темі дещо зміщено. У «Гаремі» (така назва нового шоу) правлять жінки. Вони обирають чоловіків. Перший відбірковий тур своїх «наложників» дами провели у київському Гідропарку під пильними поглядами відеокамер та відпочивальників. 18 юнаків, які вийшли у фінал, очолювані чотирма «султаншами», відправляться до Кенії, де й розгоряться гаремні пристрасті.

На знимку: під час зйомок шоу «Гарем».

«Сімейні сцени» на екрані безпечніші, ніж у житті

На каналі «Інтер» запустили щотижневе інтелектуальне банк-шоу «Сейф». Ведуча ТВ-новинки — ді-джей Соня, добре відома радіослухачам «Music Radio».

Уже в липні глядачі каналу також побачать новий цикл передач «Кохання з першого погляду» виробництва ТПА «Мелорама». На стадії розробки перебувають щотижневе ток-шоу з елементами ігрового кіно «Сімейні сцени». Його головна ідея — розкрити і, по можливості, допомогти розв'язати одну з родинних проблем: чи то зрада коханого, кар'єра дружини, народження дитини тощо. Тему ілюструватимуть ігровими епізодами з життя членів родини, які стануть постійними героями ексклюзивного серіалу, знятого спеціально для сімейного шоу. Серіал плановано закінчити до серпня.

Ремікс як засіб довголіття

Через 25 років після смерті Елвіса Преслі ремікс його пісні «A Little Less Conversation» посів перше місце у британському хіт-параді. Це вивело Преслі на першу сходинку за кількістю синглів, які вибороли перші місця у музичних чартах за останні 50 років. Раніше рекорд належав «Бітлз».

Буде серіал і про медиків

Серіалів про медиків безліч. Нашими екранами пройшли «швидкі допомоги» американські й російські, чеські й польські, навіть білоруська пародія... Невздовзі глядач отримає багатосерійну розповідь і про українських лікарів. Замовлення написати роман про життя-буття людей у білих халатах, який став би основою сценарію серіалу від студії «1+1», отримав хірург Козівської центральної районної лікарні, що на Тернопільщині, Олексій Волков.

Нещодавно за підсумками конкурсу, оголошеного київським видавництвом «Зелений пес», Олексію присуджено першу премію «Золотий Бабай». Його роман «Пес» (видавнича назва «Виконавець») за оцінками читачів виявився найрейтинговішим.

Звичайно, це не високохудожня література. Швидше — зразок сучасного чтива, яким насичений український книжковий ринок. Проте чтиво Олексія Волкова добротне: гострий сюжет, гарна мова. Він сам визнає, що «виписується» від книги до книги (нині готується до друку ще один його гостросюжетний роман «Шок»). Шкода тільки, що сісти за комп'ютер може лише вночі або рановранці: робота в районній лікарні — важкий хліб, а ще сім'я, двоє дітей.

Марта ЛІТИНСЬКА.
Тернопільська область.

МОДА

Не злетимо, то поплаваємо

Либонь, саме так вирішили моделі, демонструючи костюми «з опереням» із нової колекції київського дизайнера Олексія Залевського. Презентація відбувалася у нічному клубі «Sun-City», обладнаному двома басейнами. Туди граціозно й падали манекенниці. Щоправда, показав приклад запливу гість показу художник Ілля Чічкан. Він впустив у воду свій мобільник і кинувся його діставати. Невдовзі по тому, за відначальним задумом дизайнера, пірнула перша модель. Дефілювання у намоклій сукні зі шлейфом було для неї важче за сам стрибок. Головним аксесуаром колекції під назвою «Останній із могікан» стали пера: страусові, павині, лебедині і навіть голубині. Та попри це ніхто не полетів.

МОЛЬБЕРТ

Столичний вернісаж

***

У київській галереї «Акварель» до 30 червня триватиме експозиція живописця Віктора Сірка. Карпатські пейзажі, своєрідна львівська, ужгородська архітектура. Краса природи на його полотнах грає в унісон з кам'яними композиціями зодчих, а погода змінює обличчя будинків і вулиць — то завалює їх снігом, то одягає в зелене вбрання.

***

А в «Ательє Карась» діє виставка художньої фотографії Олександра Друганова під назвою «Повторення — мати навчання». У кольорових рішеннях переважають чорні, сірі та білі фарби. Фотохудожник створює ефект руху, працює над удосконаленням розуміння простору та часу. «Зима, осінь, весна, літо... Знову лягаю спати... Повторення... Це є завжди! Всі знають. Але щось ще...» — так каже Олександр Друганов про свої роботи.

***

«У будинку Кавалерідзе» на Андріївському узвозі працює виставка, присвячена 115-річчю з дня народження Івана Кавалерідзе. Представлено скульптурні композиції та живопис. Також тут діє експозиція сучасних українських митців — Валерія Франчука, Івана Марчука, Бориса Плаксія та інших.

ЩО БУЛО, ЩО БУДЕ

■ Київ

20 червня на сцені Національного академічного драматичного театру імені Івана Франка відбулася чергова прем'єра. Цього разу франківці звернулися до творчості польського драматурга Станіслава Ігнаці Віткевича, гротескні п'єси якого започаткували європейську драму абсурду. Кияни побачили п'єсу «Мама, або Несмачне творіння у двох діях з епілогом». У головних ролях — народна артистка України Наталя Лотоцька та заслужений артист України Олексій Богданович. А щоб домогтися правильного прочитання твору, театр запросив до співпраці польського колегу Збігнєва Наймолу (Краків), котрий виступив режисером-постановником і автором музичного оформлення.

■ Дніпропетровськ

24 червня на сцені спорткомплексу «Металург» пройшов останній концерт українського туру рок-знаменитості Земфіри на підтримку нового альбому «14 тижнів тиші».

■ Запоріжжя

29 червня в Центральному парку відпочинку «Дубовий гай» відбудеться святковий концерт колишніх запорожців, а нині киян — групи «Сотжер», присвячений одразу двом подіям: презентації нового альбому «Перламутровий дощ», а також Міжнародному дню молоді.

Фото Олега ПРИТИКІНА.

БУДИНОК КУЛЬТУРИ

Поцілунок — справа публічна

Нещодавно в луганському нічному клубі «Бінго» цілувалися просто до упаду. Причому і привселюдно на сцені. До того ж багато тих, хто цілувався, були ледь знайомі... Утім, усе дійство виявилося цілком моральне й навіть деякою мірою мало сприяти демографічному вибуху. Про це повідомили організатори конкурсу поцілунків. Щоправда, в який спосіб ця акція сприятиме бебі-буму, вони не уточнили.

Журі оцінювало відповідність поцілунку загаданій темі, артистизм, та реакцію залу. Учасникам запропонували до виконання всі відомі їм різновиди поцілунків: від найневиннішого та смішного до екзотичного, акробатичного та всеохоплюючого.

Вимоги, які висувалися до конкурсантів, кожен міг трактувати згідно із власними уявленнями і досвідом.

На останньому етапі партнер мав узяти свою кохану на руки. Тож до світового рекорду справа не дійшла. Найдовший поцілунок тривав 4 хвилини 36 секунд. А продемонструвала його пара з дворічним стажем сімейного життя, хоча штамп у паспорті не був обов'язковою умовою для участі в конкурсі. Стаж знайомства учасники мали найрізноматніший: двоє взагалі познайомилися просто на сцені.

(Наступний номер «ГУ» вийде 2 липня ц.р.)

Голос України
ГАЗЕТА ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

Редактор номера Світлана ПИСАРЕНКО.

Редколегія:
Сергій **ПРАВДЕНКО**, Леонід **БРОВЧЕНКО**, Анатолій **ГОРЛОВ**, Віталій **ЖЕЖЕРА**, Іван **ІЛЛЯШ**, Людмила **КОХАНЕЦЬ**, Анатолій **МАРЦИНОВСЬКИЙ**, Світлана **ПИСАРЕНКО**, Віталій **СУДДЯ**.

Internet: http://uamedia.visti.net/golos

- За зміст та достовірність інформації у рекламних публікаціях відповідальність несе рекламодавець.
- Редакція не завжди поділяє позицію авторів публікацій.
- За точність викладених фактів відповідальність несе автор.
- Рукописів не повертаємо.
- Листування з читачами — тільки на сторінках газети.
- При використанні наших публікацій посилання на «Голос України» обов'язкове.

Свідоцтво про реєстрацію періодичного друкованого видання — КВ № 1 від 26.05.1994 р.

Газета виходить 5 разів на тиждень (крім неділі й понеділка) українською і російською мовами.

Передплатні індекси: для індивідуальних передплатників — 40224, для підприємств і організацій — 60955.
Загальний тираж 159000.
Ціна договірна.

Комбінат друку видавництва «Преса України».
03047, Київ-47, проспект Перемоги, 50.
Фотоформи виготовлено в КЦ редакції газети «Голос України»
Зам. 0311116. 1 2 3 4 5 6 7 8 9 0

Газета виходить з 1 січня 1991 року.

Адреса редакції: 03047, Київ-47, вул. Нестерова, 4.
ТЕЛЕФОНИ: для довідок — 441-84-92;
телефакс — 224-72-54;
відділ реклами — 449-72-53, 441-89-34, 441-89-44;
телефакс — 449-85-62.

E-mail: mail@golos.com.ua — загальний
reklama@golos.com.ua — відділ реклами
let@golos.com.ua — відділ листів
foto@golos.com.ua — відділ ілюстрацій